

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
V kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-180-06

Druk nr 1282

Warszawa, 18 grudnia 2006 r.

Pan
Marek Jurek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zmianie ustawy o prokuraturze wraz z projektami aktów wykonawczych.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Sprawiedliwości.

(-) Jarosław Kaczyński

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o prokuraturze

Art. 1. W ustawie z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 2002 r. Nr 21, poz. 206, z późn. zm.¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W sprawach należących do zakresu działania sądów wojskowych lub innych organów wojskowych czynności, o których mowa w ust. 1, wykonują prokuratorzy wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury oraz prokuratorzy powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury delegowani do wykonywania czynności w wojskowych jednostkach organizacyjnych prokuratury.”;

2) w art. 14:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Na prokuratora w wojskowych jednostkach organizacyjnych prokuratury może być powołany oficer zawodowy, oficer służby okresowej, zwani dalej „oficerem”, lub prokurator powszechnej jednostki organizacyjnej prokuratury.”,

b) w ust. 3 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) sędziów,”;

3) w art. 16:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Prokurator Generalny może odwołać prokuratora jednostki organizacyjnej prokuratury, jeżeli prokurator, mimo dwukrotnego ukarania przez sąd dyscyplinarny karą wymienioną w art. 67 ust. 1 pkt 2-4 lub art. 113 pkt 2-4, popełnił przewinienie służbowe, a w tym dopuścił się oczywistej obrazy przepisów prawa lub uchybił godności urzędu prokuratorskiego; przed podjęciem decyzji Prokurator Generalny wysłuchuje wyjaśnień prokuratora, chyba że nie jest to możliwe, oraz zasięga odpowiednio opinii zebrania prokuratorów Prokuratury Krajowej lub Naczelnej Prokuratury Wojskowej albo opinii właściwego zgromadzenia prokuratorów w prokuraturze apelacyjnej.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Prokurator Generalny odwołuje prokuratora jednostki organizacyjnej prokuratury, jeżeli zrzekł się stanowiska prokuratora.”,

c) po ust. 3 dodaje się ust. 3a i 3b w brzmieniu:

„3a. Na wniosek prokuratora wojskowej jednostki organizacyjnej prokuratury, niebędącego oficerem, który zrzekł się stanowiska prokuratora, Prokurator Generalny powołuje go na stanowisko równorzędne w powszechnej jednostce organizacyjnej prokuratury, niezależnie od liczby stanowisk prokuratorskich, chyba że nie spełnia on warunków

wymaganych do powołania na stanowisko prokuratora.

3b. W razie odmowy powołania, o którym mowa w ust. 3a, zainteresowanemu służy skarga do Sądu Najwyższego.”;

4) w art. 18:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej ustali, w drodze rozporządzenia, regulamin wewnętrznego urzędowania wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury oraz wewnętrzną organizację tych jednostek. Rozporządzenie określa strukturę wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury, organizację ich pracy, sposób kierowania tymi prokuraturami, w tym formy i tryb sprawowania nadzoru służbowego przez prokuratorów przełożonych, a także szczegółowy porządek wykonywania przez prokuratorów wojskowych czynności w ramach postępowania karnego oraz – w zakresie nieuregulowanym odrębnymi przepisami – innych czynności, zastrzeżonych ustawowo do właściwości prokuratorów wojskowych. Wydając rozporządzenie, należy uwzględnić specyfikę organizacji i funkcjonowania Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, opartą na służbowym podporządkowaniu, oraz potrzebę zapewnienia skuteczności i racjonalności działań prokuratury w strukturach wojskowych.”,

b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej określi zakres działania sekretariatów i innych działów administracji w wojskowych jednostkach organizacyjnych prokuratury, biorąc pod uwagę specyfikę zadań jednostek różnego stopnia i konieczność zapewnienia racjonalności funkcjonowania prokuratury, a także potrzebę maksymalnego odciążenia prokuratorów i innych pracowników merytorycznych od prac biurowych oraz sprawnego przepływu informacji niezbędnych w pracy prokuratury.”;

5) w art. 49 po ust. 7 dodaje się ust. 8 w brzmieniu:

„8. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 4, prokurator wojskowej jednostki organizacyjnej prokuratury kieruje do Naczelnego Prokuratora Wojskowego, a Naczelny Prokurator Wojskowy do Prokuratora Generalnego. Uprawnienia przewidziane w ust. 5, w stosunku do prokuratorów wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury, przysługują Naczelnemu Prokuratorowi Wojskowemu, a w stosunku do Naczelnego Prokuratora Wojskowego – Prokuratorowi Generalnemu.”;

6) w art. 50 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Prokurator Generalny może delegować prokuratora powszechnej jednostki organizacyjnej prokuratury, a prokuratora wojskowej jednostki organizacyjnej prokuratury, w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej, do innej jednostki organizacyjnej prokuratury, Ministerstwa Sprawiedliwości lub innej jednostki organizacyjnej podległej Ministrowi Sprawiedliwości albo przez niego nadzorowanej, zgodnie z kwalifikacjami

prokuratora. Prokurator Generalny w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej może również delegować prokuratora powszechnej jednostki organizacyjnej prokuratury do wojskowej jednostki organizacyjnej prokuratury. Delegowanie na okres dłuższy niż sześć miesięcy w ciągu roku może nastąpić tylko za zgodą prokuratora.”;

7) w art. 50a ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Prokurator delegowany na podstawie art. 50 ust. 2a ma prawo do wynagrodzenia zasadniczego albo uposażenia prokuratora określonego zgodnie z art. 116 ust. 6, przysługującego na zajmowanym stanowisku prokuratorskim oraz dodatku za długoletnią pracę, a także do świadczeń odszkodowawczych z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, jeżeli zdarzenie powodujące powstanie prawa do tych świadczeń zaistniało w czasie pełnienia obowiązków lub funkcji poza granicami państwa. W okresie delegowania prokurator delegowany do pełnienia funkcji otrzymuje dodatek funkcyjny określony w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 62 ust. 2.”;

8) w art. 51a w ust. 2:

a) pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) Prokurator Generalny – z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej prokuratora apelacyjnego, prokuratora Prokuratury Krajowej, Prokuratora Krajowego, Dyrektora Głównej Komisji, prokuratora delegowanego do wykonywania czynności w Ministerstwie Sprawiedliwości oraz Naczelnego Prokuratora Wojskowego, w sytuacji gdy wymieniony nie jest uprawniony do odpowiednich świadczeń

odszkodowawczych z tytułu pełnienia czynnej służby wojskowej.”,

b) w pkt 4 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) Naczelny Prokurator Wojskowy – z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej prokuratora wojskowej jednostki organizacyjnej prokuratury, niebędącego oficerem.”;

9) w art. 53 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Urlopu dla poratowania zdrowia udziela Prokurator Generalny, a prokuratorowi wojskowej jednostki organizacyjnej prokuratury Naczelny Prokurator Wojskowy.”;

10) w art. 58 po ust. 3 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Przepisów ust. 1-3 nie stosuje się do prokuratorów wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury, niebędących oficerami.”;

11) w art. 59 po ust. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do prokuratorów wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury, niebędących oficerami.”;

12) w art. 62 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Przepisy ust. 1-2 stosuje się do prokuratorów wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury, niebędących oficerami.”;

13) w art. 62a:

a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Prokurator wojskowej jednostki organizacyjnej prokuratury, będący oficerem, przechodzi w stan spoczynku z dniem ukończenia sześćdziesiątego roku życia, chyba że:

- 1) nie później niż na sześć miesięcy przed ukończeniem sześćdziesiątego roku życia oświadczy Prokuratorowi Generalnemu wolę dalszego zajmowania stanowiska po zwolnieniu z zawodowej służby wojskowej i przedstawi zaświadczenie stwierdzające, że jest zdolny, ze względu na stan zdrowia, do pełnienia obowiązków prokuratora, wydane na zasadach określonych dla kandydata na stanowisko prokuratorskie lub
- 2) został powołany na stanowisko prokuratora powszechnej jednostki organizacyjnej prokuratury.”,

b) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Prokurator wojskowej jednostki organizacyjnej prokuratury, niebędący oficerem, przechodzi w stan spoczynku z dniem ukończenia sześćdziesiątego piątego roku życia.”,

c) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Prokuratora wojskowej jednostki organizacyjnej prokuratury, będącego oficerem, którego stosunek służbowy został rozwiązany z mocy prawa z powodu osiągnięcia wieku sześćdziesięciu lat albo został rozwiązany z powodu:

- 1) uznania orzeczeniem wojskowej komisji lekarskiej za niezdolnego do zawodowej służby wojskowej,
- 2) wypowiedzenia stosunku służbowego dokonanego przez organ wojskowy, jeżeli wojskowa jednostka organizacyjna prokuratury, w której pełnił

zawodową służbę wojskową, podlega rozformowaniu lub zmniejszył się jej stan etatowy, a brak jest możliwości wyznaczenia go na inne stanowisko służbowe

– na swój wniosek, złożony przed upływem sześciu miesięcy od dnia rozwiązania stosunku służbowego, Prokurator Generalny powołuje na równorzędne stanowisko lub za swoją zgodą na niższe stanowisko prokuratora powszechnej jednostki organizacyjnej prokuratury, jeżeli nie ma innych przeszkód prawnych.”,

d) po ust. 6 dodaje się ust. 7 w brzmieniu:

„7. Prokurator wojskowej jednostki organizacyjnej prokuratury, niebędący oficerem, w razie rozformowania lub zmniejszenia stanu etatowego wojskowej jednostki organizacyjnej prokuratury, w której pełni służbę, na swój wniosek jest powoływany przez Prokuratora Generalnego na równorzędne stanowisko lub za swoją zgodą na niższe stanowisko prokuratora powszechnej jednostki organizacyjnej prokuratury, jeżeli nie ma innych przeszkód prawnych.”;

14) art. 64 otrzymuje brzmienie:

„Art. 64. Przepisów art. 45 ust. 1-3, art. 46, 47, art. 50 ust. 4 i 7-9, art. 51, 51a, 56, 58 i 59 nie stosuje się do prokuratorów wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury, będących oficerami. W razie zbiegu prawa do urlopu, o którym mowa w art. 52, z prawem do dodatkowego urlopu wymoczonego, określonego w ustawie o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych, przysługuje jeden urlop w najwyższym wymiarze.”;

- 15) w art. 65 po ust. 3 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:
„4. Przepis ust. 3 nie dotyczy przeszkolenia wojskowego w celu mianowania na pierwszy stopień oficerski.”;
- 16) w art. 65a po ust. 4 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:
„5. Przepisy ust. 1-4 stosuje się odpowiednio do prokuratorów wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury.”;
- 17) w art. 108:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Wojskowe jednostki organizacyjne prokuratury wchodzi w skład Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.”,
- b) po ust. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:
„3. Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości określi, w drodze zarządzenia, liczbę stanowisk prokuratorów wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury dla osób niebędących oficerami, uwzględniając potrzeby Sił Zbrojnych.”;
- 18) w art. 110 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Prokuratora lub asesora wojskowej jednostki organizacyjnej prokuratury nie można zwolnić z zawodowej służby wojskowej przed odwołaniem go ze stanowiska prokuratora lub asesora, chyba że przechodzi w stan spoczynku lub zachodzi sytuacja określona w art. 62a ust. 4.”;

19) w art. 111 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Prokuratorów wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury, będących oficerami, wyznacza, przenosi i zwalnia ze stanowisk służbowych Minister Obrony Narodowej na wniosek Naczelnego Prokuratora Wojskowego, w trybie określonym w przepisach o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych. Asesorów i aplikantów wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury wyznacza, przenosi i zwalnia ze stanowisk służbowych Naczelnny Prokurator Wojskowy.”;

20) art. 114 otrzymuje brzmienie:

„Art. 114. 1. Sąd dyscyplinarny, wymierzając karę wydalenia ze służby prokuratorskiej występuje z wnioskiem do Ministra Obrony Narodowej o zwolnienie ukaranego z zawodowej służby wojskowej. W rozumieniu ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. Nr 179, poz. 1750, z późn. zm.²⁾) zwolnienie takie jest równoznaczne ze zwolnieniem wskutek prawomocnego orzeczenia o wymierzeniu kary dyscyplinarnej usunięcia z zawodowej służby wojskowej.

2. Przewidziane w art. 71 zawieszenie w czynnościach służbowych prokuratorów wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury, będących oficerami, pociąga za sobą skutki zawieszenia na podstawie ustawy z dnia 4 września 1997 r. o dyscyplinie wojskowej (Dz. U. z 2002 r. Nr 42, poz. 370 i Nr 240, poz. 2052 oraz z 2003 r. Nr 179, poz. 1750) oraz ustawy z dnia 11 września

2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. Nr 179, poz. 1750, z późn. zm.²⁾).”;

21) art. 116 otrzymuje brzmienie:

„Art. 116. 1. Do prokuratorów, asesorów i aplikantów wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury, będących oficerami, stosuje się w sprawach nieuregulowanych niniejszą ustawą przepisy dotyczące żołnierzy zawodowych lub służby okresowej, z zastrzeżeniem ust. 4 i 5.

2. Stanowiskami równorzędnymi prokuratorów w powszechnych i wojskowych jednostkach organizacyjnych prokuratury są odpowiednio stanowiska w:

- 1) Prokuraturze Krajowej i Naczelnej Prokuraturze Wojskowej;
- 2) prokuraturze okręgowej i wojskowej prokuraturze okręgowej;
- 3) prokuraturze rejonowej i wojskowej prokuraturze garnizonowej.

3. Okres służby lub pracy na stanowisku prokuratora Naczelnej Prokuratury Wojskowej jest równorzędny z okresem pracy na stanowisku prokuratora Prokuratury Krajowej i liczy się od dnia objęcia stanowiska prokuratora Naczelnej Prokuratury Wojskowej.

4. Uposażenie prokuratorów, asesorów i aplikantów wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury, będących oficerami, określają przepisy o uposażeniu żołnierzy.

5. Uposażenie, o którym mowa w ust. 4, oraz wynagrodzenie prokuratorów wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury, niebędących oficerami, jest równe wynagrodzeniu prokuratorów oraz odpowiednio asesorów i aplikantów w równorzędnych powszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury.
6. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy wykaz stanowisk i funkcji prokuratorów, asesorów i aplikantów wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury równorzędnych ze stanowiskami i funkcjami prokuratorów, asesorów i aplikantów powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury, mając na względzie zakres wykonywanych przez prokuratorów, asesorów i aplikantów czynności służbowych.”;

22) art. 118 otrzymuje brzmienie:

„Art. 118. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej ustawie lub w przepisach szczególnych do prokuratorów powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury oraz prokuratorów wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury, niebędących oficerami, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 86, poz. 953, z późn. zm.³⁾), a w sprawach nieuregulowanych, także w przepisach tej ustawy – przepisy Kodeksu pracy.”.

Art. 2. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 116 ust. 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 2002 r. Nr 21, poz. 206, z późn. zm³⁾.) zachowują moc do czasu wydania nowych przepisów wykonawczych na podstawie art. 116 ust. 6 wymienionej wyżej ustawy, w brzmieniu określonym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

---

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 213, poz. 1802, z 2003 r. Nr 228, poz. 2256, z 2005 r. Nr 130, poz. 1085, Nr 167, poz. 1398 i Nr 169, poz. 1410 i 1417 oraz z 2006 r. Nr 144, poz. 1044.

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 116, poz. 1203 i Nr 210, poz. 2135, z 2005 r. Nr 122, poz. 1025 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 711 i Nr 191, poz. 1414.

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 98, poz. 1071, Nr 123, poz. 1353 i Nr 128, poz. 1403, z 2002 r. Nr 153, poz. 1271 i Nr 240, poz. 2052, z 2005 r. Nr 10, poz. 71 i Nr 169, poz. 1417 oraz z 2006 r. Nr 45, poz. 319.

UZASADNIENIE

Projekt ustawy o zmianie ustawy o prokuraturze odnosi się w szczególności do wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury oraz pełniących w tych jednostkach służbę zawodową prokuratorów wojskowych, a także do prokuratorów powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury delegowanych lub zatrudnionych w wojskowych jednostkach organizacyjnych prokuratury. Z jednej strony zatem nowe regulacje zmierzają w kierunku umożliwienia delegowania do wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury prokuratorów powszechnych, z drugiej zaś, zamiarem projektodawcy jest „ucywilnienie” prokuratury wojskowej, polegające na możliwości powołania na stanowiska prokuratorów wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury również osób niebędących oficerami zawodowymi lub oficerami służby okresowej. Powyższe zagadnienia nie były dotychczas regulowane w postaci ustawy lub innego aktu normatywnego. Celem wydania projektowanej ustawy jest umożliwienie prokuratorom powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury wykonywanie zadań ustawowych w wojskowych jednostkach organizacyjnych prokuratury.

Szczegółowe rozwiązania prawne traktujące o delegowaniu prokuratorów powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury do wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury zmiany obejmują nowelizację:

- 1) art. 3 ust. 2, w którym *expressis verbis* wskazuje się, że w sprawach należących do zakresu działania sądów wojskowych oraz innych organów wojskowych, czynności wynikające z ustawy o prokuraturze wykonywaliby również prokuratorzy powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury delegowani do wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury,
- 2) art. 50 ust. 1, gdzie wprowadza się możliwość delegowania prokuratora powszechnej jednostki organizacyjnej, przez Prokuratora Generalnego w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej, do wojskowej jednostki organizacyjnej prokuratury.

Należy podkreślić, że w zakresie obowiązków i uprawnień delegowany prokurator posiadałby wszystkie uprawnienia (w tym wynagrodzenie) przysługujące aktualnie delegowanym prokuratorom powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury do jednostek organizacyjnych wskazanych w art. 50 ust. 1 ustawy o prokuraturze. W okresie delegowania wymieniony prokurator wykonywał będzie czynności służbowe przewidziane w art. 3 ust. 2.

Zasadniczy nurt zapowiedzianych wyżej zmian w ustawie o prokuraturze w części odnoszącej się do prokuratur wojskowych zmierza w kierunku „ucywilnienia” tych jednostek organizacyjnych prokuratury.

Zakładane w projekcie ustawy „ucywilnienie” prokuratury wojskowej materializuje się przede wszystkim w treści art. 14 ust. 2, w którym proponuje się możliwość powołania na stanowisko prokuratora wojskowej jednostki organizacyjnej prokuratury nie tylko oficera zawodowego lub oficera służby okresowej, lecz także osobę cywilną, będącą uprzednio prokuratorem powszechnej jednostki organizacyjnej prokuratury. Powołanie prokuratora powszechnego na stanowisko prokuratora w wojskowej jednostce organizacyjnej prokuratury następowałoby w trybie przewidzianym w art. 11 ust. 1, przez Prokuratora Generalnego na wniosek Ministra Obrony Narodowej, tj. w identyczny sposób, jaki stosuje się przy powoływaniu prokuratorów wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury, będących oficerami.

Druga zmiana w treści art. 14 dotyczy ust. 3 pkt 2, w którym zrównuje się wszystkie stanowiska sędziów w sądach powszechnych i sądach wojskowych oraz innych sądach, uprawnionych do powołania na stanowisko prokuratorskie. Rezygnuje się ponadto w tym przepisie z bliżej nieokreślonego pojęcia oficera, który w sądzie wojskowym zajmował stanowisko sędziego.

Z tematyką powoływania na stanowisko prokuratorów ściśle łączy się zagadnienie ich odwoływania. Dlatego proponuje się w art. 16 zmianę w ust. 1 zmierzającą do rozciągnięcia tego przepisu również na prokuratorów wojskowych. Dopuszcza się udział zebrania prokuratorów Naczelnej Prokuratury Wojskowej jako ciała opiniodawczego oraz wprowadza nowelizację ust. 3, polegającą na przyznaniu prawa zrzeczenia się stanowiska prokuratora wszystkim prokuratorom, w tym także prokuratorom wojskowym.

W razie zrzeczenia się stanowiska prokuratora przez prokuratora wojskowej jednostki organizacyjnej prokuratury, niebędącego oficerem, na jego wniosek Prokurator Generalny powoła takiego prokuratora, w myśl ust. 3a, na równorzędne stanowisko w powszechnej jednostce organizacyjnej prokuratury, niezależnie od liczby stanowisk prokuratorskich. Niezbędną przesłanką powołania takiego prokuratora będzie konieczność spełniania warunków wymaganych do powołania na stanowisko prokuratora. W myśl art. 16 ust. 3b zainteresowanemu służy skarga do Sądu Najwyższego w razie odmowy powołania. Konstrukcja tego przepisu jest identyczna jak regulacja zawarta w art. 65a ust. 4, traktującym o powołaniu prokuratora powszechnej jednostki organizacyjnej prokuratury w wypadku przewidzianym w art. 65a ust. 2. Intencją tego przepisu jest gwarancyjne umożliwienie „powrotu” prokuratora na równorzędne stanowisko służbowe w powszechnej jednostce organizacyjnej prokuratury.

Doprecyzowanie zakresu upoważnienia ustawowego, wyrażonego w art. 18 ust. 3 i 3a, zakłada wydanie regulaminu wewnętrznego urzędowania wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury oraz określenie wewnętrznej organizacji tych jednostek, w drodze rozporządzenia, natomiast tematykę zakresu działania sekretariatów i innych działów administracji w wojskowych jednostkach organizacyjnych prokuratury, uregulowanoby zarządzeniem Ministra Sprawiedliwości.

W związku z przedstawionymi nowymi rozwiązaniami prawnymi w zakresie „ucywilnienia” prokuratury wojskowej, konsekwentnych zmian wymagają kolejne przepisy ustawy o prokuraturze tak, aby można było przyznać prokuratorom wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury, niebędącym oficerami, identyczne uprawnienia i obowiązki jakie przysługiwałyby im, gdyby pełnili służbę prokuratorską w powszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury.

Zachodzi zatem potrzeba zmiany treści art. 49 przez dodanie po ust. 7 nowego ust. 8 przenoszącego zasady dotyczące o podejmowaniu dodatkowego zatrudnienia przez prokuratorów powszechnych na prokuratorów wojskowych

jednostek organizacyjnych prokuratury, z uwzględnieniem właściwych kompetencji w tym względzie Naczelnego Prokuratora Wojskowego.

Nowelizacja art. 50a ust. 1 wynika wyłącznie ze zmiany numeracji ustępów w obrębie art. 116.

Podobnie istotne jest przyznanie w art. 51a prokuratorom wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury, niebędącym oficerami, prawa w zakresie przyznania jednorazowego odszkodowania. Jednakże decyzję, o której mowa w art. 51a ust. 2, wydawałby wyłącznie Naczelny Prokurator Wojskowy. Ponadto prokuratorzy wojskowi, będący oficerami, w dalszym ciągu wyłączeni byłiby spod zakresu działania tego przepisu i w odniesieniu do nich stosowanoby przepisy właściwe dla wszystkich żołnierzy zawodowych. W odniesieniu do Naczelnego Prokuratora Wojskowego, w sytuacji gdy wymieniony nie jest uprawniony do odpowiednich świadczeń odszkodowawczych z tytułu pełnienia czynnej służby wojskowej – decyzję wydawałby Prokurator Generalny.

Także tematyka urlopu dla poratowania zdrowia powinna obejmować swoim zakresem prokuratorów wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury. Dlatego w art. 53 ust. 3 proponuje się dodać odpowiednie uprawnienia Naczelnego Prokuratora Wojskowego w stosunku do podległych mu, wymienionych prokuratorów wojskowych.

Zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych prokuratorzy wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury, niebędący oficerami, będą mogli realizować w trybie art. 29 ustawy z dnia 22 czerwca 1995 r. o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2005 r. Nr 41, poz. 398, z późn. zm.). W myśl tego przepisu za zgodą Ministra Obrony Narodowej dyrektor oddziału rejonowego Wojskowej Agencji Mieszkaniowej będzie mógł wydać decyzję o prawie zamieszkiwania w lokalu mieszkalnym, na czas oznaczony, również prokuratorowi wojskowej jednostki organizacyjnej prokuratury, niebędącemu oficerem. Powyższe uzasadnia wyłączenie stosowania w odniesieniu do tych prokuratorów przepisów art. 58 ust. 1-3.

W związku z tym możliwość skorzystania z pomocy finansowej, przewidzianej w art. 58 w odniesieniu do tych osób będzie, na podstawie nowego art. 58 ust. 4, wyłączone.

Pominięcie w odniesieniu do prokuratorów wojskowych, niebędących oficerami, zasad nagradzania, określonych w art. 59 ust. 1 i 2, pozwoli tej grupie prokuratorów być uwzględnianą przy przyznawaniu nagród w trybie przepisów regulujących te zagadnienia w stosunku do pracowników urzędów państwowych. Rozwiązanie takie będzie możliwe na podstawie przepisu art. 118.

W grupie przepisów traktujących o wynagradzaniu prokuratorów, proponuje się, aby przepisy art. 62 ust. 1-2 dotyczyły także prokuratorów wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury, niebędących oficerami. Wypłata wynagrodzeń dla tej grupy prokuratorów wojskowych następowałaby ze źródeł Ministerstwa Obrony Narodowej przez właściwe organy wojskowe.

W zakresie regulacji zawartej w art. 62a proponuje się szereg zmian zmierzających w kierunku:

- 1) umożliwienia prokuratorom wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury, będącym oficerami, wyrażenia woli dalszego zajmowania stanowiska po zwolnieniu z zawodowej służby wojskowej i przedstawieniu stosownego zaświadczenia lekarskiego, w terminie nie późniejszym niż na sześć miesięcy przed ukończeniem 60 roku życia – co tym samym pozwoliłoby im kontynuowanie służby prokuratorowskiej do 65 roku życia,
- 2) zrównania zasad przechodzenia prokuratorów wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury, niebędących oficerami, w stan spoczynku z zasadami adekwatnymi dla prokuratorów powszechnych. Ponadto z treści art. 62a ust. 6 skreślono zapis o konieczności istnienia możliwości przy zatrudnieniu w prokuraturze powszechnej byłych prokuratorów wojskowych. Nowy przepis art. 62a ust. 7 stanowić będzie gwarancję powrotu prokuratora wojskowego, niebędącego oficerem, na równorzędne lub, za jego zgodą, niższe stanowisko prokuratora powszechnego, w razie rozformowania prokuratury wojskowej lub zmniejszenia jej stanu etatowego – co spowoduje utrzymanie ciągłości służby prokuratorowskiej.

Ze względu na utworzenie w wojskowych jednostkach organizacyjnych prokuratury nowych stanowisk prokuratorskich oraz ustalenie nowych zasad delegowania prokuratorów wojskowych stosownej modyfikacji musiał ulec art. 64. I tak, kolejno w przepisie tym skreślono art. 49, gdyż dla wymienionej grupy prokuratorów wojskowych tematykę podejmowania dodatkowego zatrudnienia, jak wspomniano wcześniej, od tej pory będzie regulowała nie ustawa pragmatyczna, lecz ustawa z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze. Do prokuratorów wojskowych, będących oficerami, a contrario będą miały zastosowanie w zakresie delegowania przepisy art. 50 ust. 1, 3, 5, 6 i 10.

W przepisie tym doprecyzowano także zasadę przyznawania prokuratorom wojskowym, będącym oficerami, dodatkowego urlopu wypoczynkowego. Tak więc w razie zbiegu prawa do urlopu, o którym mowa w art. 52, z prawem do dodatkowego urlopu wypoczynkowego, określonego w ustawie o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych, przysługiwać będzie jeden urlop w najwyższym wymiarze.

W art. 65 dodano nowy ust. 4 wskazujący, że powołanie do niezawodowej służby wojskowej nie dotyczy przeszkolenia wojskowego w celu mianowania na pierwszy stopień oficerski.

Jako rozwiązania systemowe należy wprowadzić również możliwość stosowania do wszystkich prokuratorów wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury odpowiednio zasad przewidzianych w art. 65a. W tym celu proponuje się dodanie w tym przepisie nowego ust. 5, rozciągającego treść ust. 1-4 również na tę grupę prokuratorów.

Projektowany art. 108 ust. 3 stanowi upoważnienie dla Ministra Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości do określenia, w drodze zarządzenia, liczby stanowisk prokuratorów wojskowych, przewidzianych dla osób, niebędących oficerami.

Aktualizacja art. 110 ust. 2 ma na celu wyeliminowanie powtarzających się przy każdym stosowaniu tego przepisu wątpliwości interpretacyjnych. Zwolnienie prokuratora lub asesora wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury ze służby zawodowej co do zasady musi być poprzedzone odwołaniem ze

stanowiska prokuratora lub asesora przez Prokuratora Generalnego, chyba że zachodzą okoliczności przewidziane szczegółowo w tym przepisie. Podobnie doprecyzowuje się treść art. 111 ust. 1.

Zmiany art. 114 ust. 1 polegają na dostosowaniu przedmiotu regulacji do aktualnie obowiązujących przepisów ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. Nr 179, poz. 1750, z późn. zm.) i ustawy z dnia 4 września 1997 r. o dyscyplinie wojskowej (Dz. U. z 2002 r. Nr 42, poz. 370, z późn. zm.).

Pakiet zmian zawartych w art. 116 stanowi dopełnienie przedstawionych wyżej modyfikacji ustawy o prokuraturze. I tak, w ust. 1 stanowi się zasadę prymatu przepisów ustawy o prokuraturze stosowanych względem prokuratorów wojskowych, będących oficerami. Przepis ust. 2 wprowadza postulowaną już od dawna zasadę równorzędności stanowisk w prokuraturze powszechnej i prokuraturze wojskowej. Na podstawie nowego ust. 3 wyeliminowane zostaną spodziewane wątpliwości w zakresie realizacji prawa do uposażenia prokuratorów Naczelnej Prokuratury Wojskowej.

Na podstawie art. 116 ust. 4 tematykę wynagrodzeń prokuratorów wojskowych, niebędących oficerami, jak wspomniano wcześniej, będzie regulowała wprost ustawa o prokuraturze i wydane na jej podstawie przepisy wykonawcze.

W art. 116 ust. 5 stanowi się, że uposażenie, o którym mowa w ust. 4, oraz wynagrodzenie prokuratorów wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury, niebędących oficerami, jest równe wynagrodzeniu prokuratorów oraz odpowiednio asesorów i aplikantów w równorzędnych powszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury.

W oparciu o art. 116 ust. 6 Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy wykaz równorzędnych stanowisk i funkcji w prokuraturze wojskowej do odpowiednich stanowisk i funkcji w prokuraturze powszechnej.

Ostatnia zmiana dotyczy art. 118, którego treść będzie rozciągnięta także na prokuratorów wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury, niebędących oficerami.

Na podstawie art. 2 projektu ustawy będzie możliwe zachowanie w mocy aktu wykonawczego wydanego na podstawie art. 116 ust. 2, jednak nie dłużej niż przez sześć miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, której *vacatio legis*, na podstawie art. 3, określona została na standardowy okres 14 dni.

W związku z wejściem w życie ustawy analiza skutków finansowych przedstawia się następująco:

- 1) delegowanie prokuratorów powszechnych do wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury finansowane będzie, podobnie jak inne delegacje przewidziane w art. 50 ust. 1, ze środków Ministerstwa Sprawiedliwości. Natomiast zatrudnienie, jako prokuratorów wojskowych – prokuratorów powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury mieścić się będzie w limicie zatrudnienia (w ramach występujących *vacatów*) i sfinansowane zostanie z przewidzianych wcześniej środków budżetowych Ministerstwa Obrony Narodowej, które zostaną na ten cel uruchomione,
- 2) przewidziane w art. 116 ust. 3 zaliczenie okresu służby oficera na stanowisku prokuratora Naczelnej Prokuratury Wojskowej z okresem pracy na równorzędnym, w myśl art. 116 ust. 2, stanowisku prokuratora Prokuratury Krajowej – spowoduje w Naczelnej Prokuraturze Wojskowej wzrost uposażenia wojskowego po zaokrągleniu dla:
  - 6 prokuratorów o kwotę 299 zł (z racji przyrównania do stanowiska prokuratora Prokuratury Krajowej – z wynagrodzeniem zasadniczym w stawce podstawowej),
  - 2 prokuratorów o kwotę 551 zł (z racji przyrównania do stanowiska i 1 prokuratora o kwotę 1 384 zł prokuratora Prokuratury Krajowej – z wynagrodzeniem zasadniczym w stawce awansowej),
  - 5 prokuratorów o kwotę 1 813 zł (z racji uzyskania stawki awansowej po 7-letnim i dłuższym okresie służby na tym stanowisku prokuratorским).

Łącznie skutki wyniosą w skali roku ok. 160 140 zł i znajdują pokrycie w wyodrębnionych dla wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury środkach budżetowych Ministerstwa Obrony Narodowej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Cel wprowadzenia ustawy

Projekt ustawy ma na celu wprowadzenie do systemu prawnego możliwości delegowania lub zatrudniania prokuratorów powszechnych w wojskowych jednostkach organizacyjnych prokuratury.

2. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny

Podmiotami, na które zostaną nałożone nowe uprawnienia i obowiązki będą: Ministrowie Sprawiedliwości i Obrony Narodowej oraz Naczelny Prokurator Wojskowy – w zakresie realizacji delegowania lub zatrudniania prokuratorów powszechnych w wojskowych jednostkach organizacyjnych prokuratury.

3. Konsultacje

Ze względu na wąskie grono osób uprawnionych i zainteresowanych podmiotów projekt ustawy nie był poddawany konsultacjom społecznym.

4. Wpływ regulacji na dochody i wydatki sektora publicznego

Wejście w życie przedmiotowej ustawy nie spowoduje zwiększenia wydatków z budżetu resortu obrony narodowej lub resortu sprawiedliwości.

5. Wpływ regulacji na rynek pracy

Wejście w życie ustawy nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

6. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie ustawy nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

7. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów

Wejście w życie ustawy nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionów.

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projektowana ustawa została zamieszczona na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości. Żaden podmiot zewnętrzny nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414).

URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU

Ewa Ośniecka - Tamecka

Min.EOT/2989 /2006/DP/ik

Warszawa, 4.12. 2006 r.

Pani Jolanta Rusiniak
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej *projektu ustawy o zmianie ustawy o prokuraturze* wyrażona na podstawie art. 2, ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Minister Ewę Ośniecką - Tamecką, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej

Szanowna Pani Minister!

W związku z przedłożonym projektem (pismo nr RM-10-180-06), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

Projekt nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

Do uprzejmej wiadomości:

Pan Zbigniew Ziobro
Minister Sprawiedliwości

GABINET
SEKRETARZA RADY MINISTRÓW

2006-12-05

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI**

z dnia

**w sprawie regulaminu określającego tryb wewnętrznego urzędowania
wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury oraz wewnętrzną
organizację tych jednostek**

Na podstawie art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz.U. z 2002 r. Nr 21, poz. 206, z późn. zm.) zarządza się, co następuje:

CZĘŚĆ PIERWSZA

**Regulamin wewnętrznego urzędowania wojskowych jednostek
organizacyjnych prokuratury**

Dział I

PRZEPISY OGÓLNE

§ 1. Prokuratorzy wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury wykonują swe zadania na podstawie ustawy o prokuraturze i innych ustaw, przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 2 listopada 2004 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu i trybu postępowania prokuratorów wojskowych przy wnoszeniu sprzeciwów i wystąpień oraz przeprowadzaniu kontroli przestrzegania prawa (Dz.U. Nr 249, poz. 2502) oraz przepisów niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Właściwość prokuratora wojskowej jednostki organizacyjnej prokuratury bez bliższego określenia oznacza ustalony wewnętrznym podziałem zadań zakres jego czynności w wojskowej jednostce organizacyjnej prokuratury, do której został powołany.

§ 3. Przepisy rozporządzenia o przełożonych odnoszą się także do ich zastępców.

§ 4. Artykuły powołane w rozporządzeniu bez bliższego określenia oznaczają artykuły ustawy o prokuraturze, a paragrafy - paragrafy niniejszego rozporządzenia.

§ 5. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) Regulaminie - należy przez to rozumieć część pierwszą niniejszego rozporządzenia;
- 2) prokuraturze wojskowej - należy przez to rozumieć Naczelną Prokuraturę Wojskową, wojskową prokuraturę okręgową lub wojskową prokuraturę garnizonową;
- 3) prokuratorze - należy przez to rozumieć prokuratora lub asesora wojskowej jednostki organizacyjnej prokuratury;

- 4) szefie prokuratury wojskowej – należy przez to rozumieć Naczelnego Prokuratora Wojskowego, wojskowego prokuratora okręgowego lub wojskowego prokuratora garnizonowego;
- 5) sądzie wojskowym – należy przez to rozumieć wojskowy sąd okręgowy lub wojskowy sąd garnizonowy.

Dział II

ZAGADNIENIA ORGANIZACYJNE

Rozdział 1

Urządzenia zewnętrzne i wewnętrzne prokuratur wojskowych oraz pieczęcie urzędowe

§ 6. Nazwy prokuratur wojskowych oraz ich siedziby określa rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 15 grudnia 1998 r. w sprawie tworzenia, znoszenia oraz ustalania siedzib i terytorialnego zakresu działania wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury (Dz.U. Nr 159, poz. 1048, Dz.U. z 2002 r. Nr 142, poz. 1192 i Dz.U. z 2004 r. Nr 20, poz. 182).

§ 7.1. Na zewnątrz budynku, w którym mieści się prokuratura wojskowa, umieszcza się w widocznym miejscu tablicę z jej nazwą oraz godłem państwowym.

2. Wewnątrz budynku przy wejściu do pomieszczeń, umieszcza się tablicę informacyjną z podaniem pełnej nazwy komórek organizacyjnych prokuratury wojskowej oraz oznaczeń pomieszczeń, w których się mieszczą.

§ 8.1. Prokuratury wojskowe oraz ich szefowie używają pieczęci urzędowych z wizerunkiem orła i napisem, których wzór określają odrębne przepisy.

2. Poszczególne komórki organizacyjne mogą używać osobnych egzemplarzy pieczęci. Kontrolę wydanych pieczęci prowadzi szef prokuratury wojskowej.

3. Zasady używania przez prokuratury wojskowe pieczęci urzędowych określa decyzja Nr 336/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 10 października 2005 r. w sprawie wprowadzenia do użytku „Instrukcji o pieczęciach używanych w resorcie obrony narodowej” (Dz.Urz.MON Nr 19, poz. 178).

Rozdział 2

Czas urzędowania, dyżury i godziny przyjęć interesantów

§ 9. Rozkład czasu służby prokuratorów i aplikantów w prokuraturach wojskowych określa rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 29 sierpnia 2006 r. w sprawie dodatkowych dni wolnych od służby oraz rozkładu czasu służby żołnierzy zawodowych (Dz.U. Nr 161, poz.1138).

§ 10.1. Prokurator przełożony może zarządzić wykonywanie przez prokuratorów i aplikantów zadań służbowych poza normalnymi godzinami służby lub w dni wolne od służby, w tym pełnienie dyżurów prokuratorowskich.

2. W razie niepełnienia dyżurów, o których mowa w ust. 1, w celu załatwienia pilnych spraw poza normalnymi godzinami służby, należy zapewnić możliwość kontaktu służbowego z wyznaczonym prokuratorem.

3. Tryb udzielania czasu wolnego w zamian za wykonywanie zadań służbowych poza normalnymi godzinami służby, w tym za pełnienie dyżurów prokuratorskich, określa rozporządzenie, o którym mowa w § 9.

§ 11.1. Zgłaszających się do prokuratury wojskowej interesantów przyjmują szefowie prokuratur wojskowych lub ich zastępcy albo inni wyznaczeni prokuratorzy lub urzędnicy.

2. W siedzibie prokuratury wojskowej w widocznym miejscu umieszcza się informację wskazującą dni i godziny przyjęć interesantów. Przepisy rozdziału 5 w dziale VIII Kodeksu postępowania administracyjnego stosuje się odpowiednio.

Dział III

KIEROWANIE PRACĄ PROKURATUR WOJSKOWYCH

Rozdział 1

Organizacja pracy prokuratur wojskowych

§ 12.1. Prokurator, wykonując samodzielnie czynności określone w ustawach i rozporządzeniach, a w tym w Regulaminie, jest odpowiedzialny za prawidłowość i terminowość tych czynności, a zwłaszcza za treść i formę postanowień, zarządzeń i innych pism procesowych oraz rzetelność ustnych sprawozdań i ścisłość informacji.

2. Prokurator podpisuje sporządzone przez siebie pisma z zakresu zleconych mu czynności, jeżeli przepisy Regulaminu lub rozkazu organizacyjnego nie stanowią inaczej. Każde pismo sporządzone przez prokuratora powinno zawierać jego stopień wojskowy, imię i nazwisko, stanowisko służbowe oraz datę. Przepis art. 238 Kodeksu postępowania administracyjnego stosuje się odpowiednio.

§ 13.1. Prawo wydawania poleceń co do treści czynności, o których mowa w art. 8 ust. 2 ustawy o prokuraturze, przysługuje prokuratorom przełożonym: Prokuratorowi Generalnemu, Naczelnemu Prokuratorowi Wojskowemu, wojskowemu prokuratorowi okręgowemu i wojskowemu prokuratorowi garnizonowemu, a ponadto – w zakresie zleconych czynności – zastępcy Naczelnego Prokuratora Wojskowego szefom oddziałów i kierownikowi samodzielnego działu w Naczelnej Prokuraturze Wojskowej oraz zastępcy wojskowego prokuratora okręgowego i naczelnikom wydziałów w wojskowej prokuraturze okręgowej.

2. Żądanie, o którym mowa w art. 8 ust. 2, prokurator może zgłosić w terminie 3 dni od dnia otrzymania pisemnego polecenia, żądanie zaś określone w art. 8 ust. 3 – w terminie 3 dni od dnia doręczenia uzasadnienia tego polecenia.

§ 14. Uprawnienia prokuratorów przełożonych przysługują w zakresie zleconych czynności także szefom oddziałów wobec wojskowych prokuratorów okręgowych i wojskowych prokuratorów garnizonowych oraz naczelnikom wydziałów wobec wojskowych prokuratorów garnizonowych.

§ 15. Stanowisko zajęte przez prokuratora przełożonego, w związku z żądaniem określonym w art. 8 ust. 2 i 3, powinno być wyrażone w ciągu 3 dni od otrzymania żądania.

§ 16. Prokurator przełożony, który nie uwzględnił żądania prokuratora zmiany polecenia lub wyłączenia go od wykonania czynności albo od udziału w sprawie, przejmuje odpowiedzialność służbową za treść czynności; prokurator występujący z żądaniem obowiązany jest wykonać polecenie.

§ 17. 1. Prokurator przełożony uprawniony jest do przejęcia sprawy i wykonania czynności należącej do prokuratora podległego, a także do zmiany lub uchylecia jego decyzji.

2. Zmiana lub uchylene decyzji, której treść podana została do wiadomości stron, ich pełnomocników lub obrońców oraz innych uprawnionych osób, może nastąpić wyłącznie z zachowaniem trybu i zasad określonych w ustawie.

§ 18. Prokurator pełniący funkcję kierownika komórki organizacyjnej w danej prokuraturze jest zwierzchnikiem w stosunku do prokuratorów pełniących służbę w tej komórce.

§ 19. Prokuratorem nadrzędnym jest szef prokuratury wojskowej wyższego stopnia, a także prokurator tej prokuratury wojskowej lub prokurator delegowany do niej w zakresie zleconych mu czynności.

§ 20. Zapatrywania prawne i wskazania prokuratora nadrzędnego co do dalszego postępowania, zawarte w treści decyzji podjętej w trybie instancyjnym, są wiążące dla prokuratorów prokuratury niższego stopnia.

§ 21.1. Prokurator przełożony (nadrzędny), wydając polecenie, powinien zachować drogę służbową. Zachowanie takiej drogi obowiązuje również w korespondencji z prokuratorem przełożonym (nadrzędnym).

2. Jeżeli jednak polecenie zostało wydane z pominięciem drogi służbowej, prokurator wykonujący je zawiadamia o tym bezpośredniego zwierzchnika.

§ 22. Jeżeli po wydaniu polecenia a przed jego wykonaniem lub podczas wykonywania nastąpi istotna zmiana ustaleń faktycznych, uzasadniająca potrzebę wydania odmiennego polecenia, prokurator wykonujący polecenie niezwłocznie informuje o tym przełożonego lub zwierzchnika, a gdy nie jest to możliwe - wykonuje polecenie z uwzględnieniem powstałej zmiany lub odstępuje od wykonania, informując o tym natychmiast wydającego polecenie.

§ 23.1. Przy wykonywaniu swoich zadań wszystkie komórki organizacyjne są zobowiązane do ścisłego współdziałania, polegającego na uzgodnieniach roboczych, opiniowaniu dokumentów, udostępnianiu materiałów, a także prowadzeniu wspólnych przedsięwzięć (w miarę możliwości z zastosowaniem uproszczonych procedur, w tym z pominięciem formy pisemnej).

2. Komórki organizacyjne mogą występować do innych komórek organizacyjnych o udostępnienie informacji i materiałów lub opinii niezbędnych dla wykonania określonych zadań.

3. Wszystkie komórki organizacyjne stale współdziałają z:

- 1) głównymi specjalistami-prokuratorami – w zakresie spraw powierzonych przez Naczelnego Prokuratora Wojskowego, w tym również inicjowania, projektowania i opiniowania aktów normatywnych;
- 2) pełnomocnikiem ochrony – w zakresie planowania i realizacji zadań związanych z ochroną informacji niejawnych;
- 3) rzecznikiem prasowym Naczelnego Prokuratora Wojskowego – w zakresie kontaktów z prasą;
- 4) Sądem Dyscyplinarnym w Naczelnej Prokuraturze Wojskowej oraz rzecznikiem dyscyplinarnym – w zakresie wykonywanych przez nich ustawowych zadań.

4. Zastępowanie się prokuratorów przy wykonywaniu czynności określonych w podziale ich zadań wymaga zgody zwierzchnika, a w wypadkach nie cierpiących zwłoki – bezzwłocznego powiadomienia go o tym, po wykonaniu czynności.

§ 24. Przed przekazaniem sprawy według właściwości innej prokuraturze wojskowej należy wykonać czynności nie cierpiące zwłoki.

§ 25.1. W razie potrzeby wykonania czynności w okręgu działania innej prokuratury wojskowej, można zwrócić się do niej o udzielenie pomocy prawnej.

2. We wniosku o udzielenie pomocy prawnej należy określić czynności, jakie mają być wykonane, oraz wskazać okoliczności wymagające wyjaśnienia. Do wniosku powinny być dołączone niezbędne odpisy akt sprawy. Akta lub odpowiednią ich część przesyła się tylko w razie istotnej potrzeby, mając na uwadze, aby nie hamowało to toku postępowania.

3. Prokurator wezwany do udzielenia pomocy prawnej powinien bezzwłocznie wykonać czynności, tak aby nie zachodziła konieczność ich powtarzania lub uzupełniania, a także z własnej inicjatywy wykonać inne niezbędne czynności.

4. Jeżeli zleconych czynności nie można wykonać w ciągu 14 dni, należy bezzwłocznie zawiadomić właściwego prokuratora o przyczynie zwłoki, z podaniem terminu wykonania czynności.

§ 26. 1. Zawiadomienie o odmowie lub częściowej odmowie uwzględnienia prośby, wniosku lub skargi należy wysłać zainteresowanemu bezzwłocznie, wraz z uzasadnieniem i pouczeniem o przysługujących mu uprawnieniach.

2. Jeżeli petycja, skarga, wniosek lub prośba pochodzi od osoby nie będącej w stanie dochodzić swych praw, prokurator, gdy nie jest obowiązany do podjęcia działania z urzędu, powinien rozważyć możliwość udzielenia tej osobie pomocy prawnej lub zainteresować właściwą instytucję potrzebą udzielenia takiej pomocy.

§ 27.1. W korespondencji między prokuratorami obowiązują następujące zasady:

- 1) szefowie oddziałów podpisują pisma o charakterze uogólniającym lub dotyczące zauważeń kierowane do rąk własnych wojskowych prokuratorów okręgowych lub wojskowych prokuratorów garnizonowych; pozostałą korespondencję podpisują prokuratorzy Naczelnej Prokuratury Wojskowej;
- 2) wojskowy prokurator okręgowy podpisuje (z wyjątkiem pism procesowych):
  - a) pisma i meldunki do Naczelnego Prokuratora Wojskowego, jego zastępcy oraz szefów oddziałów,

- b) pisma do podległych wojskowych prokuratorów garnizonowych;
- 3) zastępca wojskowego prokuratora okręgowego może podpisywać inne pisma do Naczelnej Prokuratury Wojskowej, niż określone w pkt 2 lit. a);
- 4) naczelnicy wydziałów podpisują pisma o charakterze uogólniającym lub dotyczące zauważeń kierowane do wojskowych prokuratorów garnizonowych, pozostałe pisma podpisują prokuratorzy wojskowej prokuratury okręgowej;
- 5) wojskowy prokurator garnizonowy podpisuje (z wyjątkiem pism procesowych) pisma i meldunki do wojskowego prokuratora okręgowego, jego zastępcy oraz naczelników wydziałów;
- 6) zastępca wojskowego prokuratora garnizonowego oraz kierownicy działów mogą podpisywać inne pisma do wojskowej prokuratury okręgowej, niż określone w pkt 5);
- 7) prokurator nadrzędny może podpisywać pisma do wojskowego prokuratora garnizonowego w zakresie zleconych czynności.

2. Wojskowy prokurator garnizonowy przekazuje na żądanie szefa oddziału korespondencję bez pośrednictwa wojskowego prokuratora okręgowego, o czym go informuje.

§ 28. Pisma do naczelnych i centralnych organów państwowych oraz przedstawicielstw dyplomatycznych i urzędów konsularnych państw obcych przesyła się za pośrednictwem właściwego oddziału Naczelnej Prokuratury Wojskowej, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej. Nie dotyczy to pism procesowych.

Rozdział 2

Zadania szefów prokuratur wojskowych

§ 29. Prokuratorzy pełniący funkcje kierownicze odpowiedzialni są za prawidłową i sprawną realizację zadań służbowych w powierzonych im komórkach organizacyjnych lub prokuraturach wojskowych, a w szczególności za właściwą organizację pracy oraz kształtowanie w podległych im zespołach postaw indywidualnej odpowiedzialności za wyniki pracy.

§ 30. W celu realizacji zadań służbowych Naczelny Prokurator Wojskowy i wojskowy prokurator okręgowy mogą wydawać rozkazy, decyzje, pisma okólne i wytyczne, a wojskowy prokurator garnizonowy – rozkazy i decyzje.

§ 31.1. Szefowie prokuratur wojskowych dokonują podziału czynności, sporządzają roczne plany pracy oraz sprawują nadzór nad czynnościami podległych prokuratorów.

2. W razie potrzeby szefowie prokuratur wojskowych mogą zwoływać odprawy, narady i konferencje oraz podejmować inne niezbędne czynności dla prawidłowego i sprawnego kierowania podległymi prokuraturami wojskowymi.

§ 32. Do obowiązków szefa prokuratury wojskowej, w zakresie posiadanych przez niego uprawnień, należy w szczególności:

- 1) kierowanie działalnością podległej prokuratury wojskowej osobiście, a w zakresie określonym w rozkazie organizacyjnym poprzez swojego zastępcę;
- 2) sprawowanie nadzoru nad podległymi komórkami organizacyjnymi i prokuratorami;
- 3) reprezentowanie prokuratury wojskowej w kontaktach z organami państwowymi i samorządowymi, a także z dowódcami jednostek wojskowych, działających na terenie ich właściwości, z tym że w kontaktach z naczelnymi i centralnymi organami państwowymi prokuraturę wojskową reprezentuje Naczelny Prokurator Wojskowy;
- 4) troska o dobór kadr;
- 5) usprawnianie organizacji i techniki pracy prokuratury wojskowej;
- 6) dbałość o sprawność postępowania i należytą kulturę pracy w prokuraturze wojskowej;
- 7) nadzór nad szkoleniem prokuratorów, aplikantów, urzędników i innych pracowników;
- 8) kierowanie wykonaniem budżetu oraz sprawowanie zarządu i gospodarowanie mieniem prokuratury wojskowej;
- 9) czuwanie nad przestrzeganiem zasad ochrony i bezpieczeństwa obiektów prokuratury wojskowej;
- 10) zapewnienie rzetelnej i terminowej sprawozdawczości statystycznej;
- 11) ochrona informacji niejawnych.

§ 33.1. Szefowie prokuratur wojskowych współdziałają odpowiednio z organami wymienionymi w § 32 pkt 3.

2. Współdziałanie, o którym mowa w ust. 1, nie może powodować naruszenia niezależności prokuratora, a zwłaszcza pozaprawnego wpływania na jego decyzje i czynności.

Rozdział 3

Planowanie pracy prokuratur wojskowych

§ 34. W zakresie planowania pracy w prokuraturach wojskowych sporządza następujące dokumenty obejmujące rok kalendarzowy:

- 1) w Naczelnej Prokuraturze Wojskowej:
  - a) Harmonogram zasadniczych przedsięwzięć Naczelnej Prokuratury Wojskowej,
  - b) plan pracy oddziałów i samodzielnego działu,
  - c) plan szkolenia i podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
  - d) plan urlopów prokuratorów, urzędników i innych pracowników;
- 2) w pozostałych prokuraturach wojskowych:
  - a) plan pracy prokuratury wojskowej,
  - b) plan szkolenia i podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
  - c) plan urlopów prokuratorów, aplikantów, urzędników i innych pracowników.

§ 35.1. Harmonogram zasadniczych przedsięwzięć Naczelnej Prokuratury Wojskowej, opracowuje – na podstawie planów pracy oddziałów i samodzielnego działu oraz wytycznych Naczelnego Prokuratora Wojskowego – szef Oddziału Organizacyjno-Prawnego, a zatwierdza Naczelny Prokurator Wojskowy.

2. Szef Oddziału Organizacyjno-Prawnego odnotowuje w Harmonogramie zasadniczych przedsięwzięć Naczelnej Prokuratury Wojskowej wykonanie planowanych zamierzeń i referuje stan realizacji Naczelnemu Prokuratorowi Wojskowemu.

§ 36.1. Plany pracy opracowują odpowiednio w:

- 1) Naczelnej Prokuraturze Wojskowej - szefowie oddziałów i kierownik samodzielnego działu;
- 2) w pozostałych prokuraturach wojskowych – ich szefowie.

2. Kopię planu pracy przekazują odpowiednio:

- 1) do dnia 15 grudnia - wojskowi prokuratorzy garnizonowi wojskowym prokuratorom okręgowym;
- 2) do dnia 20 grudnia - szefowie oddziałów i kierownik samodzielnego działu i wojskowi prokuratorzy okręgowi szefowi Oddziału Organizacyjno-Prawnego.

§ 37.1. Plany pracy powinny zawierać w szczególności:

- 1) treść przedsięwzięcia;
- 2) określenie podmiotów, dla których planowana czynność ma być realizowana;
- 3) wskazanie wykonawców;
- 4) określenie terminów realizacji.

2. W planie pracy uwzględnia się również polecenia prokuratorów nadrzędnych oraz zamierzenia własne wchodzące w zakres poszczególnych działów pracy.

3. W planach pracy nie zamieszcza się zadań polegających na rutynowym lub stale powtarzającym się wykonywaniu czynności należących do zakresu obowiązków na zajmowanym stanowisku.

§ 38.1. Planowane zamierzenia powinny być ujęte w poszczególnych działach pracy, według następującej kolejności:

- 1) postępowanie przygotowawcze;
- 2) postępowanie przed sądem i postępowanie wykonawcze;
- 3) kontrola przestrzegania prawa i profilaktyka;
- 4) działalność organizacyjna, kadrowa, szkoleniowa, finansowa, administracyjno-gospodarcza, socjalno-bytowa oraz biurowość.

2. Wykonanie planowanej czynności odnotowuje się w planie pracy, z podaniem daty wykonania czynności i miejsca rejestracji.

§ 39.1. Plan szkolenia i podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz plan urlopów opracowują odpowiednio w:

- 1) Naczelnej Prokuraturze Wojskowej - kierownik samodzielnego działu;
- 2) wojskowej prokuraturze okręgowej - naczelnik Wydziału Organizacyjno-Prawnego;

3) wojskowej prokuraturze garnizonowej - kierownik Działu Organizacyjno-Prawnego,

2. Plany, o których mowa w ust. 1, zatwierdzają szefowie prokuratur wojskowych.

Rozdział 4

Podział czynności w prokuraturze wojskowej

§ 40.1. Szefowie prokuratur wojskowych dokonują podziału czynności podległych im prokuratorów, określając zakres i rodzaj wykonywanych przez nich zadań z jednoczesnym wskazaniem czynności zastrzeżonych dla siebie oraz sposobu sprawowania nadzoru służbowego.

2. Przy podziale czynności należy w miarę możliwości uwzględniać indywidualne zainteresowania, kwalifikacje, uzdolnienia i doświadczenia prokuratorów, a także przestrzegać zasady równomiernego obciążenia ich zadaniami służbowymi.

3. Podziału czynności dokonuje się w rozkazie organizacyjnym, którego treść podaje się do wiadomości za podpisem wszystkim prokuratorom i aplikantom oraz urzędnikom i innym pracownikom danej prokuratury wojskowej.

§ 41. Prokurator jest obowiązany:

- 1) na polecenie prokuratora przełożonego lub zwierzchnika wykonywać również czynności, które nie należą do jego obowiązków określonych podziałem czynności;
- 2) z ważnych względów służbowych, zwłaszcza w przypadkach nie cierpiących zwłoki albo na polecenie prokuratora przełożonego lub zwierzchnika, wykonywać swe obowiązki także poza ustalonym czasem pracy;
- 3) powiadomić niezwłocznie prokuratora przełożonego lub zwierzchnika o przeszkodzie uniemożliwiającej pełnienie służby.

§ 42. Prokuratorzy przełożeni i zwierzchnicy, niezależnie od sprawowania funkcji kierowniczych, powinni także wykonywać czynności bezpośrednio związane z realizacją zadań ustawowych prokuratury wojskowej.

Dział IV

NADZÓR I APROBATA

Rozdział 1

Nadzór

§ 43. W prokuraturach wojskowych sprawowany jest nadzór ustawowy i nadzór służbowy.

§ 44. Naczelna Prokuratura Wojskowa koordynuje sprawowany przez wojskowe prokuratury okręgowe nadzór służbowy, dbając w szczególności o ujednoczenie jego form oraz skuteczność.

§ 45. Z tytułu sprawowanego nadzoru w ramach tej samej jednostki organizacyjnej przełożony lub zwierzchnik w szczególności:

- 1) kontroluje obciążenie i wydajność pracy podległych prokuratorów;
- 2) może żądać relacji o przebiegu czynności w poszczególnych sprawach i w razie potrzeby wydawać polecenia co do kierunków postępowania, a nawet treści czynności;
- 3) zapoznaje się z aktami prowadzonych postępowań;
- 4) sprawdza przygotowanie i poziom wystąpień prokuratorów przed sądem;
- 5) dokonuje kontroli załatwianych spraw;
- 6) przeprowadza analizy prawidłowości realizacji zadań służbowych.

§ 46.1. Nadzór nie może ograniczać ustawowej niezależności i samodzielności prokuratorów oraz ich pełnej odpowiedzialności za właściwe wykonywanie powierzonych im zadań.

2. O stwierdzonych w toku nadzoru przypadkach oczywistej obrazy przepisów prawa przez prokuratora zawiadamia się przełożonego dyscyplinarnego.

§ 47.1. Nadzór służbowy nad czynnościami podległych prokuratorów sprawują prokuratorzy przełożeni i zwierzchnicy służbowi.

2. Nadzór służbowy sprawowany jest poprzez:

- 1) bieżącą, okresową analizę i ocenę poszczególnych działów pracy, na podstawie posiadanych, nadsyłanych lub badanych w prokuraturach wojskowych akt spraw lub innych dokumentów;
- 2) wizytację prokuratur wojskowych;
- 3) podejmowanie środków zmierzających do usunięcia uchybień i przeciwdziałania ich powstawaniu (omówienia, zauważenia, instruktaże, wytyczne oraz bieżące wyjazdy instruktazowo-kontrolne).

3. Czynności nadzoru służbowego dokumentuje się w formie pisemnej w aktach nadzoru lub protokole wizytacji, sprawozdaniu bądź notatce służbowej.

§ 48. Nadzór służbowy sprawowany jest przez jedną nadrzędną prokuraturę wojskową, a mianowicie:

- 1) Naczelną Prokuraturę Wojskową, w odniesieniu do spraw prowadzonych przez wojskowe prokuratury okręgowe;

2) wojskowe prokuratury okręgowe w odniesieniu do spraw prowadzonych przez wojskowe prokuratury garnizonowe.

§ 49.1. W razie objęcia przez Naczelną Prokuraturę Wojskową nadzorem służbowym sprawy prowadzonej przez wojskową prokuraturę garnizonową, sprawę taką niezwłocznie przejmuje do prowadzenia właściwa wojskowa prokuratura okręgowa.

2. W wyjątkowych sytuacjach szef Oddziału Postępowania Przygotowawczego może postanowić, że sprawę będzie prowadziła wojskowa prokuratura garnizonowa.

§ 50.1. Decyzję o objęciu sprawy nadzorem służbowym podejmuje:

- 1) w Naczelnej Prokuraturze Wojskowej - Naczelny Prokurator Wojskowy, jego zastępca lub szef Oddziału Postępowania Przygotowawczego;
- 2) w wojskowej prokuraturze okręgowej - wojskowy prokurator okręgowy lub jego zastępca.

2. O objęciu sprawy nadzorem służbowym przez Naczelną Prokuraturę Wojskową szef Oddziału Postępowania Przygotowawczego powiadamia niezwłocznie właściwego wojskowego prokuratora okręgowego oraz wojskowego prokuratora garnizonowego, który dotąd prowadził lub nadzorował postępowanie przygotowawcze.

3. O objęciu sprawy nadzorem służbowym przez wojskową prokuraturę okręgową zastępca wojskowego prokuratora okręgowego powiadamia niezwłocznie wojskowego prokuratora garnizonowego.

§ 51. Badanie akt spraw objętych nadzorem służbowym odbywa się w siedzibie prokuratury wojskowej prowadzącej lub nadzorującej postępowanie przygotowawcze.

§ 52. W toku badania spraw ocenie podlega w szczególności:

- 1) zasadność wszczęcia postępowania przygotowawczego;
- 2) prawidłowość czynności procesowych;
- 3) prawidłowość stosowania i wnioskowania o zastosowanie środków zapobiegawczych;
- 4) wszechstronność oraz dokładność w zakresie ustaleń faktycznych;
- 5) trafność podejmowanych decyzji oraz poziom sporządzanych postanowień, aktów oskarżenia i innych pism procesowych;
- 6) przestrzeganie gwarancji i terminów procesowych;
sprawność i poziom prowadzonych lub nadzorowanych postępowań.

§ 53.1. W sprawach dużej wagi ze względu na ich rodzaj, charakter i skutki, prokurator niezwłocznie po ich ujawnieniu składa meldunek o wszczęciu postępowania karnego.

2. Naczelny Prokurator Wojskowy określi w rozkazie wykaz spraw, o których mowa w ust. 1.

§ 54. Meldunek określony w § 53 składa prokurator, który został pierwszy powiadomiony o zdarzeniu lub pierwszy wszczął postępowanie karne. Meldunek składa się bezpośrednio do Naczelnej Prokuratury Wojskowej. Prokurator wojskowej prokuratury garnizonowej składa meldunek również do wojskowej prokuratury okręgowej.

§ 55. Meldunek powinien zawierać najistotniejsze dane: osobowe (sprawcy i pokrzywdzonego), faktyczne i procesowe.

§ 56. W sprawach, objętych nadzorem służbowym, w ślad za meldunkiem obowiązuje niezwłoczne przesłanie kopii:

- 1) postanowień o wszczęciu postępowania przygotowawczego;
- 2) postanowień o przedstawieniu, zmianie i uzupełnieniu zarzutów;
- 3) postanowień o zastosowanych środkach zapobiegawczych, ich przedłużeniu i zmianie;
- 4) dokumentów procesowych kończących postępowanie przygotowawcze wraz z informacją o sposobie profilaktycznego wykorzystania sprawy (także negatywną), a w razie sporządzenia aktu oskarżenia, również informacją o zamierzonych wnioskach co do kar i środków karnych.

§ 57.1. O treści zapadłych, w sprawach określonych w § 54, orzeczeń sądowych i zamiarze wniesienia środków odwoławczych należy powiadomić prokuratora sprawującego nadzór służbowy, przed upływem terminu do złożenia wniosku o sporządzenie na piśmie uzasadnienia wyroku.

2. Prokuratorowi, o którym mowa w ust. 1, należy także przesłać kopię zapadłego orzeczenia.

§ 58. Akta spraw (główne i nadzoru), w których wniesiono środki odwoławcze lub złożono wnioski określone w Kodeksie postępowania karnego, prokurator przedstawia niezwłocznie prokuratorowi nadrzędnemu, wraz ze swoim stanowiskiem, uzasadnionym na piśmie.

§ 59. Decyzja w prokuraturze nadrzędnej powinna być wydana w terminie do 21 dni, a w odniesieniu do zażaleń na postanowienie dotyczące środka zapobiegawczego - 3 dni.

§ 60. Prokurator informuje bezzwłocznie prokuratora przełożonego o naruszeniach w znacznym stopniu porządku prawnego, a zwłaszcza o sprawach dużej wagi ze względu na ich rodzaj, charakter i skutki oraz o ważniejszych wydarzeniach poruszających opinię społeczną.

§ 61. W razie wniesienia środka odwoławczego do Izby Wojskowej Sądu Najwyższego jego kopię wraz z aktami nadzoru należy przesłać do Oddziału Postępowania Przygotowawczego.

§ 62. Nadzór ustawowy nad postępowaniem przygotowawczym prowadzonym przez Komendę Główną Żandarmerii Wojskowej lub Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz innymi organami prowadzącymi to postępowanie sprawuje właściwa wojskowa prokuratura okręgowa, a w odniesieniu do jednostek terenowych tych organów – właściwa wojskowa prokuratura garnizonowa.

§ 63. Nadzór nad postępowaniem sądowym i wykonawczym sprawowany jest w szczególności poprzez:

- 1) kontrolę spraw karnych nadsyłanych w związku z postępowaniem odwoławczym lub kasacyjnym, a także z wnioskami o kasację oraz wznowienie postępowania i ułaskawienie;

- 2) okresowe badanie w wojskowych prokuraturach okręgowych (przez Naczelną Prokuraturę Wojskową) oraz w wojskowych prokuraturach garnizonowych (przez wojskowe prokuratury okręgowe) orzeczeń sądowych uprawomocnionych w pierwszej instancji;
- 3) sporządzanie przez Oddział Postępowania Sądowego:
  - a) okresowych analiz represji karnej i praktyki apelacyjno-kasacyjnej,
  - b) pism metodycznych i wyjaśnień prawnych.

§ 64. W razie wniesienia środka odwoławczego od orzeczenia wojskowego sądu okręgowego, prokuratorzy przesyłają jego kopię wraz z aktami nadzoru do Oddziału Postępowania Sądowego, a gdy środek odwoławczy dotyczy orzeczenia wojskowego sądu garnizonowego - do wojskowej prokuratury okręgowej.

§ 65. W razie wniesienia kasacji, wojskowi prokuratorzy okręgowi przesyłają jej kopię wraz z aktami nadzoru do Oddziału Postępowania Sądowego.

§ 66. W toku działań wymienionych w § 63 pkt 1 i 2 ocenie w szczególności podlega:

- 1) zgodność z prawem czynności procesowych;
- 2) trafność wniosku o karę, o zastosowanie środków karnych oraz środków związanych z poddaniem sprawcy próbie;
- 3) aktywność prokuratorów w postępowaniu przed sądem;
- 4) prawidłowość oceny orzeczeń sądowych i praktyka odwoławcza;
- 5) jakość sporządzanych dokumentów procesowych;
- 6) inicjatywa dotycząca wnoszenia kasacji oraz wniosków o wznowienie postępowania;
- 7) prawidłowość decyzji (konsultacji) podejmowanych na etapie postępowania sądowego, w sprawach objętych nadzorem służbowym wojskowych prokuratur okręgowych.

§ 67. W postępowaniu odwoławczym przed wojskowymi sądami okręgowymi działania obejmują także kontrolę udziału w nim prokuratorów wojskowych prokuratur okręgowych, a zwłaszcza trafności wniosków w przedmiocie zasadności badanych środków odwoławczych oraz prawidłowości oceny zapadłych orzeczeń co do potrzeby wniesienia kasacji.

§ 68. Podstawowe zadania nadzoru nad kontrolą przestrzegania prawa i profilaktyką sprowadzają się do oceny:

- 1) planowania i realizacji zadań kontrolnych, badawczych i profilaktycznych;
- 2) wykorzystania spraw karnych do profilaktyki;
- 3) odstąpienia od wniesienia sprzeciwu lub wystąpienia;
- 4) sprawozdań z działalności profilaktycznej;
- 5) sposobu załatwiania skarg w trybie Kodeksu postępowania administracyjnego.

§ 69. Zagadnienia wymienione w § 68 podlegają również ocenie Naczelnej Prokuratury Wojskowej i wojskowych prokuratur okręgowych.

§ 70. Prokuratorzy zobowiązani są do niezwłocznego przesyłania do Oddziału Organizacyjno-Prawnego:

- 1) materiałów spraw załatwionych w trybie kontroli przestrzegania prawa, w których zostało wniesione odwołanie od decyzji wojskowej prokuratury okręgowej (wraz z odwołaniem);
- 2) kopii sprzeciwów i wystąpień sporządzanych w wojskowej prokuraturze okręgowej;
- 3) innych dokumentów wymaganych odrębnymi przepisami.

§ 71. Bieżąca kontrola organizacji pracy, praktyki dyscyplinarnej i realizacji zarządzeń oraz wytycznych przełożonych dotyczy zagadnień w przedmiocie:

- 1) prawidłowości organizacji pracy;
- 2) stopnia realizacji rozkazów, pism okólnych, wytycznych i poleceń przełożonych;
- 3) przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania petycji, skarg, wniosków i meldunków;
- 4) szkolenia aplikantów;
- 5) dyscypliny i porządku wojskowego;
- 6) prawidłowości prowadzenia ksiąg, rejestrów oraz kompletowania akt;
- 7) prawidłowości sporządzania i przesyłania do Naczelnej Prokuratury Wojskowej sprawozdań i dokumentów statystycznych;
- 8) prawidłowości postępowania z dowodami rzeczowymi i depozytami;
- 9) estetyki pomieszczeń służbowych.

Rozdział 2

Aprobata

§ 72. Aprobata należy do prokuratora przełożonego lub zwierzchnika służbowego, którym uprawnienie to przekazano.

§ 73.1. Udzielenie aprobaty lub odmowa jej udzielenia następuje przez zamieszczenie na rękopisie albo odpisie pisma procesowego odpowiedniej adnotacji, daty i podpisu oraz odcisnięcie pieczęci służbowej.

2. W razie odmowy aprobaty, pisemnie informuje się prokuratora o powodach tej decyzji i udziela mu wskazówek co do sposobu załatwienia sprawy lub usunięcia stwierdzonych uchybień.

§ 74. Jeżeli uzyskanie aprobaty przed podjęciem określonej decyzji jest niemożliwe lub w znacznym stopniu utrudnione, a okoliczności sprawy wymagają niezwłocznego działania, prokurator decyduje samodzielnie, zawiadamiając bezzwłocznie przełożonego lub zwierzchnika o zajętych stanowisku.

§ 75. Postanowienia kończące postępowanie przygotowawcze, akty oskarżenia oraz środki odwoławcze sporządzone przez asesora podlegają aprobacie.

§ 76. Prokurator przełożony lub zwierzchnik może w razie potrzeby zarządzić objęcie aprobatą wszystkich lub niektórych pism procesowych, wymienionych w § 75, oraz wniosków składanych przed sądem, sporządzonych przez podległego mu prokuratora.

Dział V

WIZYTACJA

§ 77. W wojskowych prokuraturach okręgowych i wojskowych prokuraturach garnizonowych przeprowadza się wizytację kompleksową lub problemową.

§ 78.1. Wizytacja kompleksowa dokonywana jest w celu:

- 1) wszechstronnej kontroli i oceny stopnia realizacji zadań ustawowych przez wizytowaną prokuraturę wojskową, a zwłaszcza zbadania prawidłowości i poziomu pracy w tym zakresie;
- 2) oceny sposobu kierowania prokuraturą wojskową, a zwłaszcza prawidłowości wewnętrznej organizacji pracy i podziału zadań, jakości i efektywności nadzoru służbowego oraz działań podejmowanych w celu poprawy bieżących wyników pracy i eliminowania ujawnionych uchybień;
- 3) oceny wypełniania obowiązków służbowych przez prokuratorów i aplikantów oraz urzędników i innych pracowników, poziomu ich kwalifikacji zawodowych i kultury pracy, jak też zdolności i predyspozycji indywidualnych prokuratorów oraz perspektyw ich rozwoju zawodowego, uwzględniającego potrzeby kadrowe służby;
- 4) usprawnienia – w razie potrzeby – działalności wizytowanej prokuratury wojskowej oraz – w przypadku stwierdzenia uchybień – określenie sposobu ich eliminowania.

2. Wizytację kompleksową przeprowadza się w:

- 1) wojskowych prokuraturach okręgowych – co najmniej raz na dwa lata;
- 2) wojskowych prokuraturach garnizonowych – co najmniej raz na trzy lata.

§ 79.1. Wizytację problemową przeprowadza się w celu bieżącego eliminowania ujawnionych nieprawidłowości oraz dla potrzeb polityki kadrowej.

2. Wizytację problemową przeprowadza się w miarę potrzeb.

§ 80.1. Naczelny Prokurator Wojskowy wydaje rozkaz o przeprowadzeniu wizytacji, w którym określa zadania, zakres, termin oraz skład zespołu wizytacyjnego.

2. W skład zespołu wizytacyjnego wchodzi prokuratorzy Naczelnej Prokuratury Wojskowej. Na szefa zespołu wizytacyjnego wyznacza się szefa oddziału, jego zastępcę lub głównego specjalistę-prokuratora.

3. Do zespołu wizytacyjnego mogą być powoływani również inni prokuratorzy oraz urzędnicy.

§ 81.1. Wizytację przeprowadza się w siedzibie wizytowanej prokuratury wojskowej.

2. Wizytacja nie powinna trwać dłużej niż 7 dni.

§ 82.1. Wizytacja kompleksowa obejmuje zbadanie i ocenę podstawowych działów pracy prokuratury wojskowej:

- 1) śledztw i dochodzeń oraz postępowania w sprawach o wykroczenia;
- 2) postępowania przed sądem i postępowania wykonawczego;
- 3) kontroli przestrzegania prawa i profilaktyki;
- 4) działalności organizacyjnej, administracyjnej, szkoleniowej oraz biurowości.

2. Wizytacja kompleksowa wojskowej prokuratury okręgowej obejmuje także zbadanie jakości nadzoru służbowego nad podstawowymi działaniami pracy podległych prokuratur wojskowych.

§ 83. Wizytacja problemowa obejmuje zbadanie i ocenę wybranych działów pracy lub określonych zagadnień.

§ 84. O terminie wizytacji zawiadamia się właściwego wojskowego prokuratora okręgowego i wojskowego prokuratora garnizonowego nie później niż 30 dni przed rozpoczęciem wizytacji kompleksowej i 14 dni wizytacji problemowej.

§ 85.1. W toku wizytacji wojskowej prokuratury garnizonowej bada się prawomocnie zakończone sprawy karne, załatwione w okresie do 36 miesięcy poprzedzających wizytację, a w odniesieniu do wojskowej prokuratury okręgowej, załatwione w okresie do 24 miesięcy, przy czym w wojskowej prokuraturze garnizonowej badaniu podlega 100 spraw karnych, a w wojskowej prokuraturze okręgowej wszystkie sprawy karne zakończone w okresie objętym wizytacją, a ponadto 100 spraw związanych ze sprawowanym nadzorem.

2. Badaniu podlegają również wybrane sprawy będące w biegu.

3. Sprawy karne, które w okresie objętym wizytacją były kwestionowane przez wojskową prokuraturę okręgową lub Naczelną Prokuraturę Wojskową, wchodzi do grupy spraw kontrolowanych z urzędu.

§ 86.1. Wyboru spraw do wizytacji dokonuje przewodniczący zespołu wizytacyjnego.

2. W sprawach określonych w ust. 1 należy zgromadzić akta główne i nadzoru, akta postępowania wykonawczego oraz materiały z zakresu kontroli przestrzegania prawa i profilaktyki.

§ 87.1. W toku wizytacji ocenie podlega w szczególności:

- 1) zgodność z prawem czynności procesowych;
- 2) sprawność i poziom prowadzonych lub nadzorowanych postępowań;
- 3) wszechstronność oraz dokładność w zakresie ustaleń faktycznych;
- 4) przestrzeganie terminów i gwarancji procesowych;
- 5) trafność podejmowanych decyzji oraz poziom sporządzanych postanowień, aktów oskarżenia i innych pism procesowych;
- 6) aktywność prokuratorów w postępowaniu przed sądem;
- 7) zasadność oceny orzeczeń sądowych i praktyka odwoławcza;
- 8) racjonalność działań kontrolnych i profilaktycznych;
- 9) poziom działalności organizacyjnej, administracyjnej, szkoleniowej oraz biurowości.

2. Szczegółowy zakres zagadnień będących przedmiotem wizytacji określa w rozkazie Naczelny Prokurator Wojskowy.

§ 88. Ujawnione w toku wizytacji uchybienia omawia się z właściwymi prokuratorami oraz wysłuchuje ich uwag i wyjaśnień. O istniejących spostrzeżeniach, wskazujących na potrzebę bezzwłocznego usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, informuje się szefa prokuratury wojskowej.

§ 89. Przy ustalaniu wyników wizytacji podstawowe działy pracy prokuratury wojskowej ocenia się odrębnie, stosując następujące oceny (przy uwzględnieniu średniej arytmetycznej): bardzo dobrze – 5 (od 4,60 do 5,00), dobrze - 4 (od 3,60 do 4,59), dostatecznie – 3 (od 2,60 do 3,59), niedostatecznie – 2 (poniżej 2,60).

§ 90.1. Za rażące uchybienia uważa się:

- 1) niezasadność wszczynania postępowania przygotowawczego;
- 2) bezpodstawny wniosek o zastosowanie przez sąd tymczasowego aresztowania lub podjęcie przez prokuratora innej bezpodstawnej decyzji w przedmiocie tymczasowego aresztowania oraz zastosowania środka zapobiegawczego;
- 3) bezpodstawne postanowienie kończące postępowanie przygotowawcze;
- 4) nieuzasadniony akt oskarżenia;
- 5) nietrafność wniosków w zakresie wymiaru kary i środków karnych;
- 6) niezaskarżenie oczywiście niesłusznego orzeczenia w postępowaniu sądowym i postępowaniu wykonawczym;
- 7) nieprzestrzeganie gwarancji procesowych;
- 8) znaczną i zawinioną przewlekłość postępowania;
- 9) niezachowanie terminu zawitego;
- 10) nienależyte sprawowanie nadzoru nad postępowaniem prowadzonym przez Żandarmerię Wojskową bądź inne organy;
- 11) uchybienia w zakresie planowania i realizacji zadań kontrolnych i profilaktycznych;
- 12) niewykorzystywanie spraw karnych do profilaktyki, w sytuacjach kiedy należało je wykorzystać;
- 13) odstąpienie od wniesienia sprzeciwu lub wystąpienia;
- 14) nieprzestrzeganie przepisów o postępowaniu z dokumentami niejawnymi w sprawach karnych.

2. W odniesieniu do wojskowych prokuratur okręgowych, za rażące uchybienia uważa się ponadto:

- 1) nietrafne decyzje instancyjne;
- 2) niewykorzystanie informacji o istotnych uchybieniach w pracy podległych prokuratur wojskowych;
- 3) wadliwe decyzje podejmowane w sprawach objętych nadzorem służbowym w zakresie udziału prokuratora w postępowaniu sądowym i wykonawczym;
- 4) nieprawidłowe planowanie i realizację zadań kontrolnych, badawczych i profilaktycznych podległych prokuratur wojskowych;
- 5) brak reakcji służbowej na niską jakość i efektywność działań kontrolnych i profilaktycznych podległych prokuratur wojskowych.

§ 91.1. Za każde ujawnione w toku wizytacji uchybienie, obniża się w danym dziale pracy prokuratury wojskowej ocenę bardzo dobrą (5) według następujących kryteriów:

o 0,3:

w odniesieniu do uchybień skutkujących konieczność:

podjęcia postępowania w trybie art. 327 § 1 Kodeksu postępowania karnego,

uchylenia prawomocnego postanowienia przez Naczelnego Prokuratora Wojskowego w trybie art. 328 § 1 w zw. z art. 657 § 1 Kodeksu postępowania karnego,
wniesienia nadzwyczajnych środków odwoławczych od prawomocnych orzeczeń sądowych,

w razie zawinionego uniewinnienia oraz zwrócenia sprawy w celu uzupełnienia śledztwa lub dochodzenia w trybie art. 345 § 1 Kodeksu postępowania karnego,

w przypadku braku reakcji na uchybienia wyknięte przez nadrzędną prokuraturę wojskową;

o 0,2 – za uchybienie rażące;

o 0,1 – za inne, nie wymienione wyżej uchybienie.

2. Jeżeli suma błędów w jednej sprawie karnej, w zakresie postępowania przygotowawczego i sądowego przekroczy łącznie 0,3 oceny, wówczas ocenę obniża się o 0,3. Powyższe dotyczy błędów jednorodnych, tego samego rodzaju, w różnych sprawach karnych.

§ 92.1. Ocena końcowa całokształtu pracy prokuratury wojskowej stanowi średnią arytmetyczną ocen z poszczególnych działów pracy, z uwzględnieniem:

stanu kadrowego i warunków pracy prokuratury wojskowej objętej wizytacją;
stopnia obciążenia przypadającego na jednego prokuratora;
ilości skomplikowanych spraw;
liczby oraz zasadności skarg na prokuratorów oraz urzędników i innych pracowników.

2. W uzasadnionych przypadkach Naczelny Prokurator Wojskowy uzyskane oceny może podwyższać lub obniżać.

§ 93.1. Z przebiegu wizytacji kompleksowej sporządza się protokół.

2. Protokół z wizytacji powinien zawierać:

- 1) określenie zakresu wizytacji;
- 2) poczynione ustalenia oraz, w razie potrzeby, zalecany sposób usunięcia przyczyn stwierdzonych nieprawidłowości;
- 3) oceny badanych działów pracy;
- 4) określenie poziomu pracy prokuratorów i aplikantów oraz urzędników i innych pracowników, a w tym:
  - a) jakości i kultury pracy,
  - b) operatywności i efektywności działania,
  - c) obciążenia pracą,
  - d) powtarzania się uchybień, na które zwracano uwagę w pismach prokuratorów nadrzędnych,
  - e) skarg na prokuratorów i aplikantów oraz urzędników i innych pracowników;
- 5) końcową ocenę wizytowanej prokuratury wojskowej;
- 6) osobną ocenę wywiązywania się z zadań służbowych szefa prokuratury wojskowej i jego zastępcy.

§ 94. Protokół z wizytacji w ciągu 21 dni od jej zakończenia przesyła się szefowi wizytowanej prokuratury wojskowej, który ma prawo zgłosić uwagi do protokołu w terminie 14 dni od dnia jego otrzymania. W razie potrzeby do uwag tych ustosunkowuje się zespół wizytacyjny.

§ 95.1. Przedstawioną przez zespół wizytacyjny ocenę pracy prokuratury wojskowej zatwierdza, po rozpatrzeniu ewentualnych uwag, o których mowa w § 94 oraz korektach określonych w § 92 ust. 2, Naczelny Prokurator Wojskowy.

2. Naczelny Prokurator Wojskowy zatwierdza również zalecenia powizytacyjne.

§ 96.1. Wyniki wizytacji omawia się na naradzie prokuratorów wizytowanej prokuratury wojskowej w terminie 14 dni od dnia ich zatwierdzenia przez Naczelnego Prokuratora Wojskowego.

2. Omówienie wyników wizytacji w wojskowej prokuraturze okręgowej odbywa się z udziałem Naczelnego Prokuratora Wojskowego, a w wojskowej prokuraturze garnizonowej z udziałem zastępcy Naczelnego Prokuratora Wojskowego i wojskowego prokuratora okręgowego.

§ 97.1. Wizytację problemową przeprowadza się według zasad dotyczących wizytacji kompleksowej. Zamiast protokołu sporządza się notatkę służbową, której treść uzależniona jest od celu i zakresu wizytacji.

2. Naczelny Prokurator Wojskowy każdorazowo określa sposób wykorzystania wyników wizytacji problemowej.

§ 98.1. W razie stwierdzenia oczywiste rażących uchybień przeprowadza się – po upływie wyznaczonego terminu – sprawdzenie wykonania zaleceń powizytacyjnych.

2. Wyniki sprawdzenia dokumentuje się w notatce służbowej.

Dział VI

WSPÓŁDZIAŁANIE Z PRASĄ ORAZ SPRAWOZDAWCZOŚĆ

§ 99.1. W prokuraturach wojskowych stałe kontakty z prasą utrzymują w:

Naczelnej Prokuraturze Wojskowej - nieetatowy rzecznik prasowy i nieetatowy zastępca rzecznika prasowego – wyznaczeni rozkazem Naczelnego Prokuratora Wojskowego spośród prokuratorów Naczelnej Prokuratury Wojskowej;

wojskowych prokuraturach okręgowych i wojskowych prokuraturach garnizonowych - odpowiednio osobiście szefowie prokuratur wojskowych lub wyznaczeni rozkazem szefa prokuratury wojskowej nieetatowi rzecznicy prasowi.

2. Rzecznik prasowy Naczelnego Prokuratora Wojskowego sprawuje nadzór nad realizacją kontaktów z prasą prokuratur wojskowych.

3. Odpowiedzi na krytykę oraz sprostowania publikowanych wiadomości nieprawdziwych lub nieścisłych kierują do prasy prokuratorzy, o których mowa w ust. 1.

§ 100.1. O sprawach i zdarzeniach mających szczególne znaczenie dla obrazu Sił Zbrojnych w opinii publicznej oraz o udzielonych wypowiedziach i udostępnionych informacjach przedstawicielom prasy – szefowie oddziałów oraz wojskowi prokuratorzy okręgowi i wojskowi prokuratorzy garnizonowi mają obowiązek niezwłocznie informować o powyższym rzecznika prasowego Naczelnego Prokuratora Wojskowego.

2. Objęcie sprawy nadzorem przez nadrzędną prokuraturę wojskową nie zwalnia prokuratorów, o których mowa w ust. 1, od wskazanych w tym przepisie obowiązków.

§ 101. Zasady sporządzania sprawozdań statystycznych oraz stałych informacji określa w rozkazie Naczelny Prokurator Wojskowy.

Dział VII

DZIAŁALNOŚĆ KADROWA

§ 102. Wojskowy prokurator garnizonowy:

- 1) przedstawia wojskowemu prokuratorowi okręgowemu pisemne wnioski w sprawach ze stosunku służbowego podległych prokuratorów i aplikantów oraz ze stosunku pracy podległych urzędników i innych pracowników;
- 2) w porozumieniu z prokuratorem Naczelnej Prokuratury Wojskowej odpowiedzialnym za szkolenie aplikantów wyznacza prokuratora-patrona odpowiedzialnego za postępy aplikanta w zakresie szkolenia przez cały okres aplikacji.

§ 103. Wojskowy prokurator okręgowy:

- 1) występuje z wnioskami do Naczelnego Prokuratora Wojskowego o powołanie do pełnienia funkcji i odwołanie zastępcy wojskowego prokuratora okręgowego oraz wojskowego prokuratora garnizonowego, a także w innych sprawach zastrzeżonych do decyzji Prokuratora Generalnego;
- 2) w granicach posiadanego funduszu, z zachowaniem przepisów o wynagrodzeniu przyznaje podległym urzędnikom i innym pracownikom kolejne, wyższe stawki wynagrodzenia zasadniczego i dodatków;
- 3) ze względów służbowych deleguje prokuratorów i urzędników do innej jednostki w tej samej lub innej miejscowości;
- 4) podejmuje decyzje we wszystkich innych sprawach dotyczących prokuratorów, urzędników i innych pracowników, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej.

§ 104.1. Naczelny Prokurator Wojskowy:

- 1) powołuje i odwołuje z pełnienia funkcji:
  - a) w wojskowej prokuraturze okręgowej: naczelnika wydziału, wizytatora i kierownika szkolenia,

- b) w wojskowej prokuraturze garnizonowej: zastępcy wojskowego prokuratora garnizonowego i kierownika działu;
- 2) występuje z wnioskami do Ministra Obrony Narodowej o ustalenie ilości stanowisk etatowych urzędników i innych pracowników w wojskowych jednostkach organizacyjnych prokuratury.

2. Naczelnny Prokurator Wojskowy powołuje i odwołuje prokuratora z pełnienia funkcji, o których mowa w ust. 1 pkt 1, na wniosek lub po zasięgnięciu opinii wojskowego prokuratora okręgowego.

§ 105. Opiniowanie prokuratorów i aplikantów prokuratur wojskowych odbywa się w trybie i na zasadzie określonych w ustawie z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz.U.Nr 179, poz. 1750, z późn. zm.).

Dział VIII

POSTĘPOWANIE PRZYGOTOWAWCZE

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 106. Prokurator prowadzący lub nadzorujący postępowanie przygotowawcze jest odpowiedzialny za zgodny z prawem przebieg tego postępowania.

§ 107. Jeżeli w sprawie wszczęto śledztwo, prowadzi się je w stosunku do wszystkich czynów ujawnionych w jego przebiegu.

§ 108. Jednym postępowaniem przygotowawczym powinno się obejmować wszystkie czyny pozostające w związku podmiotowym lub przedmiotowym z czynem stanowiącym podstawę jego wszczęcia, chyba że zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 34 § 3 Kodeksu postępowania karnego.

§ 109.1. Przy łączeniu spraw należy kierować się zasadą, że później wszczęte postępowanie dołącza się do wcześniej wszczętego.

2. Niezależnie od daty wszczęcia równocześnie prowadzonych postępowań dołącza się: materiały dochodzenia do akt śledztwa, materiały innych postępowań do akt śledztwa wszczętego przez prokuratora, akta innych spraw do sprawy, w której zastosowano tymczasowe aresztowanie.

3. W razie połączenia spraw, czas trwania postępowania przygotowawczego liczy się od najwcześniejszej daty jego wszczęcia.

§ 110. Jeżeli dla uproszczenia lub przyspieszenia postępowania przygotowawczego zachodzi potrzeba wyłączenia do odrębnego postępowania części materiałów dotyczących niektórych osób lub czynów, należy wydać stosowne postanowienie ze wskazaniem - przez określenie numerów kart akt i oznaczenie dowodów - jakie materiały podlegają wyłączeniu. Czas trwania wyłączonego postępowania liczy się od daty wszczęcia postępowania pierwotnego tylko wówczas, gdy w wyłączonym zakresie były dokonywane czynności procesowe; należy wówczas wyłączyć także odpis postanowienia o wszczęciu śledztwa lub dochodzenia.

W pozostałych wypadkach, opierając się na wyłączonych materiałach, wydaje się postanowienie o wszczęciu postępowania.

§ 111. Jeżeli zachodzi potrzeba pociągnięcia prokuratora do odpowiedzialności karnej, prokurator prowadzący śledztwo, po dokonaniu niezbędnych czynności dowodowych, występuje do prokuratora przełożonego o skierowanie do sądu dyscyplinarnego wniosku o zezwolenie na ściganie. W razie przekazania sprawy innej prokuraturze wojskowej, na podstawie § 115 ust. 2, z wnioskiem o zezwolenie na ściganie występuje prokurator przełożony prokuratora prowadzącego śledztwo, właściwy ze względu na miejsce prowadzenia postępowania; o skierowaniu wniosku o zezwolenie na ściganie należy poinformować przełożonego dyscyplinarnego prokuratora, którego dotyczy ten wniosek.

§ 112.1. W razie stwierdzenia w toku postępowania, że przestępstwo ścigane jest na wniosek, należy wezwać pokrzywdzonego lub dowódcę jednostki wojskowej do złożenia oświadczenia, czy żąda ścigania.

2. Prokurator wyrażając zgodę na cofnięcie wniosku lub odmawiając tej zgody, z zastrzeżeniem art. 658 § 3 Kodeksu postępowania karnego, wydaje pisemne zarządzenie.

§ 113. Zarządzenie prokuratora może być wydane ustnie, gdy nie przysługuje na nie zażalenie. O wydaniu takiego zarządzenia prokurator czyni w aktach nadzoru stosowną adnotację.

Rozdział 2

Właściwość prokuratur wojskowych

§ 114.1. Właściwość miejscową prokuratur wojskowych określa rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 15 grudnia 1998 r. w sprawie tworzenia, znoszenia oraz ustalania siedzib i terytorialnego zakresu działania wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury (Dz.U. Nr 159, poz. 1048, Dz.U. z 2002 r. Nr 142, poz. 1192 oraz Dz.U. z 2004 r. Nr 20, poz. 182) oraz przepisy Regulaminu.

2. Decyzja o przekazaniu sprawy według właściwości miejscowej innej prokuraturze wojskowej nie wymaga formy postanowienia i nie podlega zaskarżeniu.

§ 115. Spór o właściwość miejscową między równorzędnymi prokuraturami wojskowymi rozstrzyga szef prokuratury wojskowej nadrzędnej nad prokuraturą wojskową, która decyzję o przekazaniu jej sprawy uznała za nietrafną i wystąpiła o rozstrzygnięcie sporu.

§ 116. Szef nadrzędnej prokuratury wojskowej może, w szczególności uzasadnionych wypadkach, przekazać podległej prokuraturze wojskowej do prowadzenia lub nadzorowania sprawę z wyłączeniem zasad wynikających z przepisów określonych w § 114 ust. 1.

§ 117. Prokurator, który wszczął lub objął nadzorem postępowanie w sprawie o przestępstwo popełnione w okręgach kilku prokuratur wojskowych, prowadzi lub nadzoruje je do zakończenia - także po wyłączeniu materiałów do odrębnego

postępowania - chyba że przekazanie sprawy innemu prokuratorowi, właściwemu miejscowo, będzie miało istotny wpływ na przebieg i wyniki postępowania.

§ 118. Prokurator, który został zawiadomiony o dokonany przestępstwie, co do którego nie jest właściwy miejscowo, jest obowiązany zapewnić bezzwłoczne dokonanie czynności niezbędnych dla zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa, a następnie przekazać sprawę według właściwości.

§ 119. W sprawach o kradzieże w transporcie lądowym, wodnym i powietrznym oraz o przestępstwa dokonane na szkodę pasażerów korzystających z tego transportu, w razie niemożności ustalenia miejsca popełnienia przestępstwa, właściwy do prowadzenia bądź nadzorowania postępowania przygotowawczego jest prokurator, w którego okręgu działania przestępstwo zostało stwierdzone.

Rozdział 3

Wszczęcie postępowania przygotowawczego

§ 120.1. Prokurator przyjmuje zgłoszone ustnie zawiadomienie o przestępstwie i sporządza protokół z uwzględnieniem art. 304a Kodeksu postępowania karnego, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej.

2. Jeżeli okoliczności przytoczone w zawiadomieniu nie wymagają bezzwłocznego podjęcia czynności, prokurator jest obowiązany nadać bieg sprawie najpóźniej w terminie 3 dni od dnia sporządzenia protokołu lub otrzymania pisemnego zawiadomienia o przestępstwie.

§ 121. Czynności, o których mowa w art. 307 § 1 Kodeksu postępowania karnego, mogą polegać w szczególności na:

- 1) zażądaniu przedstawienia dodatkowych dokumentów niezbędnych dla prawidłowej oceny zdarzenia, którego dotyczy zawiadomienie;
- 2) zażądaniu przeprowadzenia kontroli w określonym zakresie;
- 3) przyjęciu uzupełniających informacji od przedstawiciela pokrzywdzonej instytucji lub organu kontroli;
- 4) zażądaniu nadesłania dokumentacji lekarskiej dotyczącej osoby pokrzywdzonej.

§ 122. Anonimowe zawiadomienie o przestępstwie nie może stanowić podstawy do wszczęcia postępowania przygotowawczego bez uprzedniego sprawdzenia przytoczonych okoliczności. Zawiadomienie takie prokurator może przekazać Żandarmerii Wojskowej lub organom kontroli, żądając informacji o wynikach sprawdzenia, albo pozostawia się je bez biegu.

§ 123. Podejmując decyzję o zatwierdzeniu wydanego przez Żandarmerię Wojskową postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania przygotowawczego, prokurator bada w szczególności, czy istotnie brak jest podstaw do wszczęcia postępowania i czy rozważono wszystkie okoliczności podniesione w zawiadomieniu o przestępstwie.

§ 124. Prokurator powinien zastrzec, aby Żandarmeria Wojskowa informowała go natychmiast o najpoważniejszych zdarzeniach, z którymi związane jest uzasadnione podejrzenie zaistnienia przestępstwa; dotyczy to zwłaszcza

przypadków gwałtownej śmierci, katastrof, poważnych wypadków drogowych i groźnych pożarów.

§ 125.1. Jeżeli zachodzi potrzeba dokonania czynności, o których mowa w art. 308 § 1 i 2 Kodeksu postępowania karnego, prokurator - gdy jest obecny na miejscu zdarzenia - dokonuje osobiście tych czynności lub kieruje ich przebiegiem.

2. Prokurator, który był obecny przy dokonywaniu czynności procesowych przez Żandarmerię Wojskową lub sam ich dokonywał, podejmuje decyzję w przedmiocie wszczęcia postępowania przygotowawczego, przekazując od razu w ustnym poleceniu odpowiednie wytyczne. Na wniosek żołnierza Żandarmerii Wojskowej dokonującego czynności lub uczestniczącego w ich dokonaniu, polecenie i wytyczne prokurator potwierdza w odrębnej notatce urzędowej. Jeżeli dalsze postępowanie przygotowawcze wymaga prowadzenia przez niego śledztwa, prokurator po otrzymaniu akt sprawy niezwłocznie wydaje postanowienie o jego wszczęciu.

3. W razie zaistnienia podstaw do umorzenia postępowania przygotowawczego, decyzję taką podejmuje się bez uprzedniego wydania postanowienia o wszczęciu śledztwa lub dochodzenia.

§ 126.1. W postanowieniu o wszczęciu śledztwa lub dochodzenia określa się czyn przez zwięzłe wskazanie okoliczności faktycznych należących do znamion przestępstwa, czasu i miejsca jego popełnienia oraz osoby pokrzywdzonej.

2. Wskazanie sprawcy w opisie czynu określonego w postanowieniu o wszczęciu postępowania może nastąpić, gdy jest to niezbędne dla jego poprawnego określenia, a jednocześnie zachodzą warunki do bezzwłocznego sporządzenia postanowienia o przedstawieniu zarzutów.

Rozdział 4

Śledztwo

§ 127.1. O wszczęciu śledztwa w sprawie zdarzenia ze skutkiem śmiertelnym należy niezwłocznie zawiadomić najbliższą dla zmarłego osobę. Wstępnych informacji wymienionej osobie oraz właściwemu dowódcy jednostki wojskowej, o okolicznościach zdarzenia, udziela w formie pisemnej lub ustnej prokurator prowadzący postępowanie.

2. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1 dokonuje się także w sprawach ze skutkiem w postaci ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, w rozumieniu art. 156 § 1 Kodeksu karnego.

§ 128. 1. Bezzwłocznie po wszczęciu śledztwa sporządza się - w miarę potrzeby - plan śledztwa (czynności śledczych), zwłaszcza w sprawach zawiłych i o poważne przestępstwa. Plan śledztwa (czynności śledczych) należy aktualizować stosownie do ujawnionych nowych okoliczności.

2. Plany śledztw (czynności śledczych) przechowuje się w aktach nadzoru sprawy.

§ 129.1. Powierzenie Żandarmerii Wojskowej przeprowadzenia śledztwa w całości może nastąpić w szczególności, wówczas gdy zachodzi konieczność korzystania w szerokim zakresie ze znajdujących się w ich dyspozycji środków operacyjno-technicznych.

2. Powierzenie Żandarmerii Wojskowej przeprowadzenia śledztwa w całości lub w określonym zakresie albo poszczególnych czynności śledztwa oraz przejęcie śledztwa do swego prowadzenia następuje w formie zarządzenia.

§ 130.1. Wniosek o przedłużenie okresu śledztwa powinien wyjaśniać powody, dla których nie można było go zakończyć, i wskazywać kierunki dalszego postępowania.

2. Wniosek o przedłużenie okresu śledztwa na czas powyżej 3 miesięcy do roku powinien być przedstawiony właściwemu prokuratorowi nie później niż 7 dni przed upływem terminu.

3. Wniosek o przedłużenie okresu śledztwa na czas powyżej roku przedstawia się właściwemu prokuratorowi nadrzędnemu nie później niż 14 dni przed upływem terminu.

4. Z wnioskiem, o którym mowa w ust. 1, występuje prokurator, który wszczął śledztwo lub przejął je do swego prowadzenia.

5. Naczelny Prokurator Wojskowy oraz wojskowy prokurator okręgowy w rozkazie organizacyjnym powinien zastrzec dla siebie lub swego zastępcy decyzję w przedmiocie przedłużenia okresu śledztwa na czas powyżej roku.

Rozdział 5

Przedstawienie zarzutów

§ 131.1. Ogłoszenie postanowienia o przedstawieniu zarzutów oraz pouczenie o prawie żądania podania ustnie podstaw zarzutów, a także o prawie żądania sporządzenia uzasadnienia tego postanowienia, podejrzany potwierdza swoim podpisem. W razie odmowy złożenia podpisu lub przeszkody w jego złożeniu należy o tym uczynić stosowną wzmiankę.

2. Na postanowieniu o przedstawieniu zarzutów zamieszcza się wzmiankę o zgłoszeniu przez podejrzanego lub jego obrońcę żądań, o których mowa w ust. 1.

3. Fakt podania ustnie podstaw zarzutów należy udokumentować w protokole przesłuchania podejrzanego lub w notatce urzędowej.

4. W uzasadnieniu postanowienia o przedstawieniu zarzutów przytacza się w sposób zwięzły okoliczności faktyczne stanowiące podstawę przedstawienia zarzutów.

§ 132. Przepis § 131 stosuje się odpowiednio do postanowienia o uzupełnieniu lub o zmianie przedstawionych zarzutów.

§ 133. Mimo niemożności ogłoszenia postanowienia o przedstawieniu zarzutów należy je sporządzić, jeżeli zachodzi konieczność zawieszenia postępowania przygotowawczego z przyczyn leżących po stronie osoby podejrzanej. Postanowienie takie sporządza się również w dochodzeniu, jeżeli przed zawieszeniem postępowania nie przesłuchano podejrzanego.

Rozdział 6

Postępowanie dowodowe

Oddział 1

Udział stron, ich obrońców i pełnomocników

§ 134.1. Wnioski stron, ich obrońców i pełnomocników o przeprowadzenie określonych dowodów, dopuszczenie ich do udziału w czynnościach procesowych i udzielenie zezwolenia na przeglądanie akt sprawy należy bezzwłocznie załatwiać i powiadamiać o podjętej decyzji, dokumentując to w aktach.

2. Jeżeli wniosek, o którym mowa w art. 316 § 3 Kodeksu postępowania karnego, został złożony w prokuraturze lub w siedzibie innego organu prowadzącego postępowanie, prokurator przekazuje go sądowi z własnym stanowiskiem.

§ 135.1. W wypadku, o którym mowa w art. 316 § 1 Kodeksu postępowania karnego, o terminie i miejscu czynności zawiadamia się osoby uprawnione do wzięcia w niej udziału. Zawiadomienie powinno być przekazane w taki sposób i w takim terminie, ażeby osoby te mogły skorzystać z przysługujących im uprawnień.

2. Osobom uprawnionym, które nie brały udziału w czynności wskazanej w art. 316 § 1 Kodeksu postępowania karnego, należy na żądanie udostępnić spisany z niej protokół oraz przyjąć od nich zgłoszone oświadczenia i wnioski.

§ 136.1. W wypadku, o którym mowa w art. 316 § 2 Kodeksu postępowania karnego, podejrzanego pozbawionego wolności nie sprowadza się przede wszystkim, gdy:

- 1) zakład karny lub areszt śledczy, w którym podejrzany jest osadzony, jest zbyt odległy od miejsca dokonywania czynności;
- 2) istnieją przeciwwskazania lekarskie co do konwojowania i transportu podejrzanego;
- 3) zachodzi uzasadniona obawa ucieczki podejrzanego.

2. Występowanie takich trudności powinno być stwierdzone notatką urzędową lub innym dokumentem.

§ 137.1. Jeżeli żądanie dopuszczenia do udziału w czynnościach określonych w art. 317 § 1 Kodeksu postępowania karnego jest ogólnikowe, prokurator wzywa osobę uprawnioną do wskazania, w jakich czynnościach chce uczestniczyć.

2. Odmowna decyzja w odniesieniu do żądania, o którym mowa w ust. 1, powinna być wyjątkiem, podyktowanym rzeczywistym i konkretnym interesem śledztwa lub dochodzenia, wynikającym z okoliczności sprawy.

3. O treści postanowienia, o którym mowa w ust. 2, zawiadamia się żądającego.

4. Zgłoszenie żądania w terminie uniemożliwiającym powiadomienie osoby uprawnionej o czasie i miejscu czynności nie wstrzymuje jej dokonania. O dokonaniu czynności powiadamia się osobę uprawnioną; przepis § 135 ust. 2 stosuje się.

§ 138. Odmowa uwzględnienia żądania podejrzanego pozbawionego wolności o dopuszczenie go do udziału w czynności wskazanej w art. 317 § 1 Kodeksu postępowania karnego, w wypadkach gdy zachodzą poważne trudności w jego sprowadzeniu lub sprowadzenie spowodowałoby zwłokę w postępowaniu, nie

wymaga wydania postanowienia; podejrzanego zawiadamia się o odstąpieniu od sprowadzenia i o powodach odstąpienia.

§ 139. Jeżeli interes postępowania przygotowawczego tego wymaga, prokurator powinien poinformować uczestnika postępowania o celowości wzięcia udziału w określonej czynności, wskazując czas i miejsce jej dokonania.

§ 140.1. Jeżeli z okoliczności sprawy wynika, że podejrzany nie jest w stanie ponieść kosztów obrony, prokurator powinien go pouczyć o prawie wystąpienia z żądaniem wyznaczenia obrońcy z urzędu, jak również o treści art. 671 Kodeksu postępowania karnego.

2. Po stwierdzeniu okoliczności uzasadniających wyznaczenie obrońcy z urzędu, prokurator niezwłocznie występuje z odpowiednim wnioskiem do prezesa właściwego sądu wojskowego.

§ 141. Jeżeli biegli lekarze psychiatry stwierdzą, że poczytalność podejrzanego, o której mowa w art. 79 § 4 Kodeksu postępowania karnego, nie budzi wątpliwości, należy wystąpić do prezesa sądu o cofnięcie wyznaczenia obrońcy z urzędu. Gdy wyznaczenie obrońcy z urzędu nie zostało cofnięte, stosuje się odpowiednio art. 117 § 1 i 2 Kodeksu postępowania karnego.

§ 142. Zastrzeżenie prokuratora, o którym mowa w art. 73 § 2 Kodeksu postępowania karnego, powinno mieć charakter wyjątkowy, podyktowany rzeczywistą potrzebą zabezpieczenia interesów postępowania. Zastrzeżenie to wymaga formy zarządzenia z uzasadnieniem.

§ 143. W postępowaniu przygotowawczym odmowa udostępnienia akt następuje w formie zarządzenia i wymaga uzasadnienia.

Oddział 2

Przesłuchanie

§ 144. 1. Przed przesłuchaniem sprawdza się dane osobowe przesłuchiwanego na podstawie dowodu osobistego lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość, czyniąc o tym stosowną wzmiankę w protokole przesłuchania. Brak dowodu tożsamości należy również odnotować w protokole.

2. W przypadku zatrzymania na gorącym uczynku popełnienia przestępstwa osoby, której tożsamość budzi wątpliwości, należy podjąć czynności zmierzające do jej ustalenia. W razie niemożności ustalenia tożsamości osoby, należy - w chwili dokonywania czynności procesowej - posłużyć się danymi uzyskanymi od podejrzanego, a następnie zastosować tryb określony w ustawie - Prawo o aktach stanu cywilnego oraz w ustawie o ewidencji ludności i dowodach osobistych.

§ 145.1. Przed pierwszym przesłuchaniem należy pouczyć pokrzywdzonego o przysługujących mu uprawnieniach oraz ciążyących na nim obowiązkach i konsekwencjach ich niedopełnienia. Pouczenie należy wręczyć pokrzywdzonemu na piśmie. Kopię pouczenia, podpisaną przez pokrzywdzonego, włącza się do akt sprawy.

2. Przy przeprowadzaniu przesłuchania pokrzywdzonego należy:

- 1) zastrzec - na jego żądanie - dane dotyczące miejsca zamieszkania do wyłącznej wiadomości prokuratora, także wówczas, gdy nie zachodzą warunki z art. 191 § 3 Kodeksu postępowania karnego, jeśli prokurator uzna to za niezbędne;
- 2) uzyskać wyczerpujące informacje w trakcie jednorazowego przesłuchania, a czas i miejsce przesłuchania ustalić w taki sposób, by nie narażać go na kontakt z osobą podejrzaną.

3. Jeżeli pokrzywdzonym jest osoba niewładająca w wystarczającym stopniu językiem polskim, należy do wszystkich czynności procesowych z jego udziałem wezwać tłumacza.

4. Pokrzywdzonego, na jego wniosek, należy informować o stanie sprawy i przyczynach przedłużającego się postępowania. Jeżeli przemawia za tym wzgląd na dobro postępowania, pokrzywdzonemu należy umożliwić zapoznanie się z materiałami celem złożenia ewentualnych wniosków dowodowych.

§ 146. W sprawach, o których mowa w art. 185a § 1 Kodeksu postępowania karnego, z wnioskiem do sądu o przesłuchanie pokrzywdzonego, który w chwili czynu nie ukończył 15 lat, występuje prokurator prowadzący lub nadzorujący postępowanie i bierze udział w tej czynności. W razie potrzeby ponownego przesłuchania pokrzywdzonego stosuje się tryb określony w art. 185a Kodeksu postępowania karnego.

§ 147.1. Podejrzanemu należy udzielić pouczenia stosownie do art. 300 Kodeksu postępowania karnego; kopię pouczenia podpisaną przez podejrzanego włącza się do akt sprawy.

2. Podejznanego należy w miarę potrzeby pouczyć także o uprawnieniach i obowiązkach innych niż wymienione w art. 300 Kodeksu postępowania karnego, w szczególności o możliwości złożenia wyjaśnień na piśmie. O zakresie udzielonych pouczeń zamieszcza się stosowną wzmiankę w początkowej części protokołu przesłuchania podejrzanego.

3. Odmowę zgody na złożenie przez podejrzanego wyjaśnień na piśmie przesłuchujący odnotowuje, wraz z podaniem powodów odmowy, w protokole przesłuchania podejrzanego.

§ 148. W protokole przesłuchania, zachowując możliwą dokładność, należy przyjąć jako formę gramatyczną relacji przesłuchiwanego osobę pierwszą czasu przeszłego i zamieszczać charakterystyczne określenia lub zwroty użyte przez osobę przesłuchiwaną oraz wzmianki dotyczące szczególnego zachowania się tej osoby. Każdą stronę protokołu przesłuchania podpisują wszystkie osoby biorące udział w czynności.

§ 149.1. Utrwalenie przebiegu czynności protokołowanej także za pomocą urządzenia rejestrującego obraz lub dźwięk, jak również przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie przesłuchania świadka na odległość, musi następować równocześnie z protokołowaniem czynności.

2. W protokole czynności wymienionej w ust. 1 należy określić rodzaj aparatury, jaką się posługiwano, oraz podać imiona, nazwiska i adresy osób ją obsługujących oraz ich stanowiska służbowe, a nadto zamieścić informację o uprzedzeniu, o którym mowa w art. 147 § 1 Kodeksu postępowania karnego.

3. Utrwalony przebieg czynności w sposób, określony w ust. 1, na żądanie osoby w niej uczestniczącej należy odtworzyć bezpośrednio po jej dokonaniu i fakt ten odnotować w protokole czynności.

Oddział 3

Biegli

§ 150. Biegłego należy powoływać bezzwłocznie po zebraniu materiału dowodowego potrzebnego do wydania opinii.

§ 151.1. Biegłego powołuje się przede wszystkim z listy prowadzonej przez sąd wojskowy. Nie należy powoływać w charakterze biegłego osoby, która przeprowadzała w danej sprawie kontrolę albo która jest zatrudniona w pokrzywdzonej instytucji bądź w instytucji z nią związanej.

2. Nie należy powoływać jako biegłych w tej samej sprawie osób najbliższych między sobą bądź pozostających w innym stosunku, który mógłby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do ich bezstronności.

§ 152.1. Prokurator kieruje tokiem prac biegłego, zaznajamia go z wynikami prowadzonego przez siebie śledztwa lub dochodzenia, niezbędnymi do wydania opinii, a w razie potrzeby - stosownie do wyników badań - może zmienić zakres opinii lub postawionych pytań.

2. Po otrzymaniu opinii prokurator bezzwłocznie zapoznaje się z opinią i w miarę potrzeby zleca jej uzupełnienie.

§ 153. Postanowienie o powołaniu biegłych lekarzy psychiatrów lub biegłego lekarza w celu oględzin zwłok i ich otwarcia wydaje, również w dochodzeniu, prokurator.

§ 154. Opinia biegłych lekarzy psychiatrów, powinna również wskazywać, czy istnieje ze względów psychiatrycznych potrzeba skierowania podejrzanego na badania do wojskowej komisji lekarskiej, a w przypadku żołnierza podejrzanego o przestępstwo z części wojskowej Kodeksu karnego, w miarę możliwości także oceniać, czy był on w chwili czynu oraz powołania do służby wojskowej zdolny do jej pełnienia.

Oddział 4

Zatrzymanie rzeczy. Przeszukanie. Dowody rzeczowe.

§ 155. Zatrzymaniu w drodze dobrowolnego wydania lub odebrania albo po uprzednim przeszukaniu podlegają rzeczy mogące stanowić dowód w sprawie, które:

- 1) służyły lub były przeznaczone do popełnienia przestępstwa;
- 2) zachowały na sobie ślady przestępstwa;
- 3) pochodzą bezpośrednio lub pośrednio z przestępstwa;
- 4) mogą służyć jako środek dowodowy do wykrycia sprawcy czynu lub ustalenia przyczyn i okoliczności przestępstwa albo których posiadanie bez zezwolenia jest zabronione.

§ 156. Podejmując decyzję w przedmiocie zatwierdzenia zatrzymania rzeczy lub przeszukania, prokurator ustala, czy dokonanie tych czynności na podstawie nakazu komendanta właściwej jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej lub legitymacji służbowej jej żołnierza było uzasadnione oraz czy polecenie prokuratora nie mogło być uprzednio wydane, a także czy czynności te zostały przeprowadzone i udokumentowane zgodnie z przepisami Kodeksu postępowania karnego.

§ 157. W postanowieniu o przeszukaniu lub zatrzymaniu rzeczy należy podać cel tych czynności, ze wskazaniem osób, które mają być wykryte lub ujęte, albo przedmiotów, które mają być znalezione lub zatrzymane, jak również imię, nazwisko i adres osoby (nazwę i adres instytucji), u której czynności te mają być przeprowadzone, oraz organ wykonujący czynność.

§ 158. Protokół zatrzymania rzeczy lub przeszukania, o którym mowa w art. 229 Kodeksu postępowania karnego, powinien zawierać także oświadczenie osoby, u której dokonano przeszukania, co do pochodzenia przedmiotów i sposobu przeprowadzenia czynności oraz określenie sposobu zabezpieczenia przedmiotów.

§ 159. Na stwierdzone przez prokuratora uchybienia związane z przeszukaniem lub zatrzymaniem rzeczy należy zwrócić uwagę organowi, którego funkcjonariusz dokonał czynności, a w wypadku rażących uchybień domagać się wszczęcia postępowania dyscyplinarnego lub wszczęć śledztwo.

§ 160. Prokurator kontroluje prawidłowość postępowania z dowodami rzeczowymi, nie dopuszczając zwłaszcza do:

- 1) przechowywania ich w prokuraturze wojskowej bez uprzedniego zarejestrowania,
- 2) przechowywania w aktach sprawy dowodów rzeczowych w postaci pieniędzy polskich i zagranicznych oraz papierów wartościowych;
- 3) przechowywania wartościowych dowodów rzeczowych (pieniędzy polskich i zagranicznych, kruszców, biżuterii i innych) przez organy dochodzeniowe;
- 4) zwrotu osobie uprawnionej dowodu rzeczowego bez należytego udokumentowania;
- 5) przekazania sądowi wojskowemu aktu oskarżenia bez dowodów rzeczowych.

§ 161.1. Prokurator w toku prowadzonego przez siebie postępowania przygotowawczego, uznając określone przedmioty zatrzymane w trybie, o którym mowa w § 155, za dowody rzeczowe, niezwłocznie wydaje w tym zakresie postanowienie, w którym wskazuje także miejsce i sposób ich przechowywania.

2. Przepis ust. 1 stosuje odpowiednio prowadzący postępowanie przygotowawcze inny organ niż prokurator; na decyzję tego organu służy zażalenie do prokuratora nadzorującego postępowanie przygotowawcze.

§ 162. W sprawie, w której dokonano pobrania lub utrwalenia materiału, o którym mowa w art. 192a § 1 Kodeksu postępowania karnego, prokurator po wykorzystaniu go wydaje niezwłocznie zarządzenie o usunięciu z akt sprawy i zniszczeniu pobranego lub utrwalonego materiału, zbędnego dla postępowania. Z czynności tych sporządza się protokół, który załącza się do akt sprawy.

Oddział 5

Zbieranie danych o osobie podejrzanego

§ 163.1. Dane o osobie podejrzanego, o których mowa w art. 213 § 1 i 2 Kodeksu postępowania karnego, należy zebrać bezzwłocznie po sporządzeniu postanowienia o przedstawieniu zarzutów. W wypadku rozstrzygnięcia kwestii zastosowania środka zapobiegawczego uzyskanie danych, o których mowa w art. 213 § 1 Kodeksu postępowania karnego, powinno nastąpić przed podjęciem decyzji w tym przedmiocie.

2. Danych o karalności podejrzanego pochodzących sprzed 6 miesięcy należy zażądać ponownie.

§ 164. W razie potrzeby uzyskania opinii co do stanu zdrowia psychicznego podejrzanego, należy zebrać odpowiednie dane, także w drodze przesłuchań i innych stosownych czynności.

§ 165. Jeżeli podejrzanym jest nieletni albo jeżeli karalność czynu zależy od wieku pokrzywdzonego, do akt sprawy załącza się wyciąg z aktu urodzenia podejrzanego lub pokrzywdzonego albo z dowodu osobistego rodziców.

§ 166. O podejrzanym żołnierzu, oprócz danych określonych w art. 213 § 1 i 2 Kodeksu postępowania karnego, należy zebrać dane dotyczące przebiegu jego służby wojskowej, wyróżnień oraz ukarań dyscyplinarnych.

Oddział 6

Udział prokuratora w czynnościach dowodowych

§ 167. W sprawach o zdarzenia ze skutkiem śmiertelnym oraz w innych poważniejszych sprawach prokurator osobiście prowadzi oględziny miejsca zdarzenia lub nimi kieruje oraz w razie potrzeby dokonuje odtworzenia jego przebiegu.

§ 168. W miarę potrzeby prokurator - poza czynnościami zastrzeżonymi dla niego - osobiście przeprowadza w śledztwie najistotniejsze dla sprawy czynności, a zwłaszcza przesłuchuje:

- 1) jedyne go bezpośredniego świadka zdarzenia;
- 2) świadków wykazujących zaburzenia psychiczne lub ułomności fizyczne oraz małoletnich;
- 3) pokrzywdzonych, przede wszystkim w sprawach o przestępstwa określone w art. 156 § 1, art. 197 i 280-282 Kodeksu karnego;
- 4) biegłych;
- 5) podejrzanego, który odmówił złożenia wyjaśnień w postępowaniu prowadzonym przez Żandarmerię Wojskową, jeżeli zachodzą warunki do skierowania wniosku o zastosowanie tymczasowego aresztowania przez sąd wojskowy.

§ 169. Prokurator powinien osobiście dokonywać czynności zmierzających do usunięcia niejasności w opinii biegłych oraz sprzeczności w zeznaniach lub wyjaśnieniach osób przesłuchiowanych w śledztwie powierzonym.

§ 170. W razie złożenia w postępowaniu przygotowawczym wniosku o wydanie postanowienia o zachowaniu w tajemnicy okoliczności umożliwiających ujawnienie tożsamości świadka, w tym danych osobowych, prokurator niezwłocznie

przesłuchuje świadka na okoliczności sprawy, dążąc również do ustalenia, czy zachodzą przesłanki uzasadniające wydanie postanowienia w tym zakresie.

§ 171. Przed rozpoznaniem wniosku o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka koronnego prokurator prowadzący lub nadzorujący postępowanie przygotowawcze niezwłocznie przesłuchuje podejrzanego co do okoliczności warunkujących wydanie w tym przedmiocie postanowienia przez sąd wojskowy, a w razie potrzeby podejmuje czynności mające na celu objęcie ochroną lub pomocą świadka koronnego lub osoby dla niego najbliższej.

§ 172. Przesłuchanie dokonywane osobiście przez prokuratora powinno, w miarę możliwości, odbywać się w siedzibie prokuratury wojskowej. Przy przesłuchaniu tym nie może być obecny żołnierz Żandarmerii Wojskowej, który prowadzi postępowanie przygotowawcze, chyba że zachodzi niebezpieczeństwo ucieczki podejrzanego lub konieczność zapewnienia bezpieczeństwa prokuratorowi.

Rozdział 7

Środki przymusu

Oddział 1

Zatrzymanie

§ 173. Czas zatrzymania liczy się od momentu faktycznego pozbawienia wolności.

§ 174. W posiedzeniu sądu wojskowego rozpoznającego zażalenie na zatrzymanie udział prokuratora jest obowiązkowy, gdy zatrzymanie nastąpiło na jego zarządzenie lub gdy w trybie nadzoru prokurator stwierdził uchybienia i podjął środki przewidziane w § 176.

§ 175.1. Prokurator w ramach sprawowanego nadzoru nad prawidłowością zatrzymania w toku postępowania przygotowawczego ocenia legalność i zasadność zatrzymania, zwracając zwłaszcza uwagę na:

- 1) istnienie przesłanek określonych w art. 244 § 1 Kodeksu postępowania karnego;
- 2) posiadanie uprawnień przez organy określone w art. 664 Kodeksu postępowania karnego;
- 3) ustalenie, czy okres zatrzymania był adekwatny do potrzeb procesowych i nie przekroczył terminów określonych w art. 248 § 1 i 2 Kodeksu postępowania karnego;
- 4) udokumentowanie zatrzymania, przy czym protokół zatrzymania powinien znajdować się w aktach głównych sprawy i zawierać adnotację o doręczeniu jego odpisu zatrzymanemu wraz z pouczeniem o przysługujących mu prawach;
- 5) stan zdrowia zatrzymanego, w szczególności czy poddano go badaniu lekarskiemu w wypadkach tego wymagających.

2. Szczególnie wnikliwej oceny wymaga wypadek, gdy w czasie zatrzymania lub bezpośrednio potem nie przesłuchano osoby zatrzymanej bądź przesłuchano ją w charakterze świadka.

§ 176. Stwierdzone uchybienia związane z zatrzymaniem należy wytknąć, a w wypadku rażących uchybień wystąpić z wnioskiem o wszczęcie wobec winnych postępowania dyscyplinarnego lub wszczęć śledztwo.

Oddział 2

Środki zapobiegawcze

§ 177. Wniosek Żandarmerii Wojskowej lub innego organu o zastosowanie środka zapobiegawczego powinien mieć formę pisemną i zawierać uzasadnienie niezbędności tego środka.

§ 178. Jeżeli zachodzą wątpliwości co do podstawy faktycznej zastosowania środka zapobiegawczego, określonej w art. 249 § 1 Kodeksu postępowania karnego lub art. 666 § 1 Kodeksu postępowania karnego, prokurator zleca Żandarmerii Wojskowej dokonanie niezbędnych czynności dowodowych bądź dokonuje ich sam.

§ 179.1. Wniosek prokuratora do sądu wojskowego o zastosowanie tymczasowego aresztowania powinien mieć formę pisemną i zawierać uzasadnienie.

2. Z chwilą skierowania wniosku, o którym mowa w ust. 1, oraz zarządzenia doprowadzenia podejrzanego do sądu wojskowego, podejrzany przechodzi do dyspozycji sądu wojskowego i pozostaje w niej do czasu rozpoznania wniosku.

§ 180. W razie złożenia poręczenia majątkowego, o którym mowa w art. 257 § 2 Kodeksu postępowania karnego, prokurator wydaje postanowienie o uchyleniu tymczasowego aresztowania i o zastosowaniu poręczenia majątkowego.

§ 181.1. Jeżeli podejrzany powołuje się na zły stan zdrowia lub doznane obrażenia ciała, prokurator zarządza zbadanie go przez lekarza, a wyniki badania dołącza do wniosku o zastosowanie tymczasowego aresztowania.

2. Jeżeli bezzwłoczne poddanie podejrzanego badaniu lekarskiemu jest niemożliwe lub w znacznym stopniu utrudnione, prokurator - po zastosowaniu przez sąd wojskowy tymczasowego aresztowania - zleca dokonanie takiego badania w areszcie śledczym. Po otrzymaniu opinii lekarza należy bezzwłocznie rozważyć kwestię utrzymania tymczasowego aresztowania i potrzebę umieszczenia podejrzanego w odpowiednim zakładzie leczniczym.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio w razie otrzymania w toku postępowania przygotowawczego informacji o złym stanie zdrowia tymczasowo aresztowanego.

4. Po wydaniu przez sąd wojskowy postanowienia o tymczasowym aresztowaniu prokurator przesyła do aresztu śledczego - jeżeli wynika to z akt śledztwa lub dochodzenia - informacje o podejrzanym mające na celu zabezpieczenie prawidłowego toku postępowania karnego lub zapewnienie bezpieczeństwa w areszcie. W wypadku gdy zachodzi konieczność izolowania podejrzanego od innych tymczasowo aresztowanych, informacja powinna zawierać w szczególności ich dane osobowe.

§ 182. Decyzję co do uchylenia tymczasowego aresztowania ze względów wskazanych w art. 259 Kodeksu postępowania karnego podejmuje się bezzwłocznie po ich sprawdzeniu.

§ 183. Jeżeli istnieją podstawy, o których mowa w art. 258 § 1 Kodeksu postępowania karnego, wniosek o zastosowanie tymczasowego aresztowania można skierować do sądu wojskowego także wtedy, gdy podejrzany jest pozbawiony wolności w innej sprawie.

§ 184.1. W razie stosowania tymczasowego aresztowania z powodu obawy ukrywania się podejrzanego lub obawy mactwa, prokurator we wniosku o zastosowanie tymczasowego aresztowania powinien wskazać dane, na których opiera swoje stanowisko.

2. Jeżeli istnieje kilka podstaw tymczasowego aresztowania, należy je wymienić we wniosku.

§ 185. O uchyleniu tymczasowego aresztowania prokurator niezwłocznie zawiadamia sąd wojskowy, który wydał postanowienie o tymczasowym aresztowaniu oraz dowódcę jednostki, w której żołnierz pełni służbę lub pracownik wojska jest zatrudniony.

§ 186.1. Tymczasowo aresztowany w postępowaniu przygotowawczym pozostaje do dyspozycji prokuratora, na którego wniosek środek ten został zastosowany.

2. Jeżeli sąd wojskowy lub inny uprawniony organ zwraca się o wydanie tymczasowo aresztowanego, a dobro postępowania nie stoi temu na przeszkodzie, prokurator wyraża zgodę na doprowadzenie.

3. O wyrażeniu zgody zawiadamia się, na 7 dni przed mającym nastąpić wydaniem, areszt śledczy, w którym podejrzany jest osadzony. W razie nieudzielenia zgody powiadamia się o tym organ żądający, ze wskazaniem, kiedy doprowadzenie będzie mogło nastąpić.

§ 187.1. W razie wydania przez prokuratora polecenia przetransportowania tymczasowo aresztowanego do innego aresztu śledczego w związku z potrzebą dokonania czynności procesowych, należy, na 14 dni przed datą czynności, wysłać do właściwej jednostki Żandarmerii Wojskowej nakaz doprowadzenia, dołączając do niego pismo z żądaniem przetransportowania oraz nakaz wydania skierowany do administracji aresztu wraz z informacją o mającym nastąpić przetransportowaniu.

2. Bezwzględnie po zakończeniu czynności, o których mowa w ust. 1, należy wydać polecenie przetransportowania osoby tymczasowo aresztowanej do aresztu śledczego, w którym poprzednio przebywała, chyba że prokurator uwzględniając wniosek administracji aresztu zarządzi inaczej.

3. Jeżeli nie sprzeciwia się temu dobro postępowania przygotowawczego, niektóre czynności procesowe z udziałem osób pozbawionych wolności, w tym zwłaszcza końcowe zaznajomienie z materiałami postępowania, należy - w miarę możliwości - dokonywać na terenie aresztu śledczego (zakładu karnego).

§ 188.1. W czasie trwania tymczasowego aresztowania prokurator umożliwia podejrzanemu komunikowanie się z osobami z zewnątrz w zakresie niezbędnym dla załatwienia spraw osobistych i rodzinnych. O odmowie udzielenia zezwolenia na widzenie zawiadamia się zainteresowanego.

2. Jeżeli korespondencja aresztowanego zawiera wiadomości mogące utrudnić postępowanie przygotowawcze, prokurator zarządza załączenie jej do akt sprawy,

o czym zawiadamia nadawcę; nie dotyczy to korespondencji, którą można doręczyć adresatowi po usunięciu z niej takich wiadomości.

§ 189.1. W razie istnienia przesłanek do poszukiwania podejrzanego listem gończym, prokurator występuje do sądu wojskowego o zastosowanie tymczasowego aresztowania na okres 14 dni od dnia ujęcia podejrzanego.

2. Do listu gończego dołącza się odpis postanowienia o tymczasowym aresztowaniu oraz nakaz przyjęcia podejrzanego do najbliższego - według miejsca jego ujęcia - aresztu śledczego.

3. Po ujęciu i doprowadzeniu podejrzanego prokurator przesłuchuje go i w razie potrzeby występuje z wnioskiem o zastosowanie tymczasowego aresztowania. Jeżeli prokurator z takim wnioskiem do sądu wojskowego nie wystąpi, to niezwłocznie uchyla uprzednio wydane postanowienie o tymczasowym aresztowaniu oraz odwołuje list gończy.

4. Odpisy postanowień, o których mowa w ust. 1 i 3, przesyła się Komendzie Głównej Straży Granicznej.

§ 190. Jeżeli ze sprawy wniesionej do sądu wojskowego z aktem oskarżenia wyłączono część materiałów dotyczących innego przestępstwa zarzucanego oskarżonemu, który jest tymczasowo aresztowany, i wszczęto przeciwko niemu postępowanie, można - gdy zachodzą ku temu warunki - wystąpić z wnioskiem o zastosowanie tymczasowego aresztowania w wyłączonej sprawie.

§ 191. W przypadku zwrotu sprawy przez sąd wojskowy do uzupełnienia postępowania przygotowawczego przeciwko osobie uprzednio tymczasowo aresztowanej, czas trwania tymczasowego aresztowania w postępowaniu przygotowawczym liczy się od daty wpływu akt do prokuratury po uprawomocnieniu się postanowienia o zwrocie sprawy, przy czym okresy tymczasowego aresztowania w postępowaniu przygotowawczym sumuje się.

§ 192. Z wnioskiem o zastosowanie tymczasowego aresztowania w postępowaniu przygotowawczym wobec podejrzanego pozostającego na wolności, który w tej samej sprawie był przedtem aresztowany, prokurator występuje do sądu wojskowego właściwego do dalszego stosowania lub przedłużenia tego środka.

§ 193.1. Jeżeli sąd wojskowy wyda postanowienie o zwrocie sprawy prokuratorowi na podstawie art. 345 § 1 Kodeksu postępowania karnego, a w sprawie tej nadal istnieją podstawy do utrzymania tymczasowego aresztowania, właściwy prokurator niezwłocznie po uprawomocnieniu się tego postanowienia, a jeszcze przed zwrotem sprawy do prokuratury, występuje do sądu wojskowego, przed którym toczy się postępowanie, z wnioskiem o przedłużenie stosowania tego środka nieprzekraczającego okresu, o którym mowa w art. 263 § 3 Kodeksu postępowania karnego.

2. Jeżeli oczekiwanie na uprawomocnienie się postanowienia o zwrocie sprawy powodowałoby zagrożenie upływu oznaczonego terminu tymczasowego aresztowania bądź niezachowanie terminu określonego w art. 263 § 5 Kodeksu postępowania karnego, prokurator uczestniczący w rozprawie lub posiedzeniu, na którym zapadła decyzja o zwrocie sprawy, wnosi o przedłużenie tymczasowego aresztowania przez sąd wojskowy, przed którym toczy się postępowanie, bądź też o wystąpienie przez ten sąd wojskowy z wnioskiem o jego przedłużenie na podstawie art. 263 § 4 Kodeksu postępowania karnego.

§ 194. Wojskowy prokurator okręgowy zawiadamia Naczelnego Prokuratora Wojskowego o każdym przypadku tymczasowego aresztowania, którego czas trwania przekroczył 9 miesięcy, podając jednocześnie przewidywany termin zakończenia postępowania.

§ 195. W razie potrzeby przedłużenia tymczasowego aresztowania na okres powyżej roku wojskowy prokurator okręgowy przedstawia Naczelnemu Prokuratorowi Wojskowemu z wyprzedzeniem 21 dni, uzasadniony wniosek z aktami sprawy.

§ 196.1. Odpis postanowienia o uchyleniu tymczasowego aresztowania wraz z nakazem zwolnienia przesyła się do aresztu śledczego odpowiednio wcześniej, tak aby właściwa jednostka otrzymała go najpóźniej na 3 dni przed upływem terminu, do którego aresztowanie miało trwać. W razie stwierdzenia, iż areszt śledczy nie otrzymał dokumentów w tym terminie, właściwy prokurator przekazuje bezzwłocznie teleksem, telefaksem lub telefonicznie informację o treści postanowienia i powoduje doręczenie jego odpisu oraz innych niezbędnych pism przed upływem tego terminu.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do zawiadomienia o przekazaniu tymczasowo aresztowanego do dyspozycji innego organu.

3. Areszt śledczy należy również zawiadomić, z wyprzedzeniem co najmniej 3 dni, o tym, iż prokurator nie będzie występował o przedłużenie tymczasowego aresztowania.

4. O uchyleniu tymczasowego aresztowania wobec osób podlegających obowiązkowi służby wojskowej powiadamia się właściwą komendę uzupełnień i urząd gminy.

§ 197.1. Środek zapobiegawczy, o którym mowa w art. 276 Kodeksu postępowania karnego, można zastosować w szczególności wtedy, gdy popełnienie przestępstwa pozostaje w związku z wykonywanymi przez podejrzanego czynnościami służbowymi, działalnością zawodową lub prowadzeniem przez niego określonego rodzaju pojazdów.

2. Odpis postanowienia o zawieszeniu podejrzanego w czynnościach służbowych lub w wykonywaniu zawodu albo zawierającego nakaz powstrzymania się od określonej działalności doręcza się właściwemu dowódcy jednostki wojskowej, pracodawcy, odpis zaś postanowienia o nakazaniu powstrzymania się od prowadzenia określonego rodzaju pojazdów – Komendantowi Głównemu Żandarmerii Wojskowej lub Komendzie Głównej Policji.

§ 198.1. Środek zapobiegawczy określony w art. 277 § 1 Kodeksu postępowania karnego może być stosowany łącznie z innymi środkami zapobiegawczymi o charakterze wolnościowym.

2. Jeżeli zakaz opuszczania przez oskarżonego kraju połączony jest z zatrzymaniem paszportu lub innego dokumentu uprawniającego do przekroczenia granicy albo z zakazem wydania takiego dokumentu, odpis postanowienia w tym przedmiocie przesyła się organowi, który wydał paszport lub inny dokument, o którym mowa wyżej, bądź jest uprawniony do ich wydania; odpis postanowienia dotyczącego cudzoziemców przesyła się urzędowi konsularnemu państwa obcego, którego obywatelem jest cudzoziemiec.

3. Odpisy postanowień, o których mowa w ust. 1 i 2, przesyła się Komendzie Głównej Straży Granicznej.

Oddział 3 **Zabezpieczenie majątkowe**

§ 199. W sprawach, o których mowa w art. 291 Kodeksu postępowania karnego, należy już w początkowym stadium postępowania przygotowawczego zbierać informacje o stanie majątkowym osoby podejrzanej oraz o rzeczach i prawach majątkowych podlegających zabezpieczeniu, a będących we władaniu innych osób, wykorzystując do tego celu dostępne bazy danych (zwłaszcza w urzędach skarbowych, sądach rejestrowych, wydziałach ksiąg wieczystych sądów rejonowych, urzędach gminnych rejestrujących działalność gospodarczą osób fizycznych).

§ 200. W toku postępowania przygotowawczego prokurator powinien, w razie potrzeby, na podstawie przepisów Prawa bankowego zasięgać informacji o obrotach i stanach rachunków bankowych w związku z toczącą się sprawą karną lub karną skarbową.

§ 201. Postanowienie o zabezpieczeniu majątkowym na podstawie art. 291 Kodeksu postępowania karnego lub art. 131 Kodeksu karnego skarbowego może być wydane jedynie w stosunku do podejrzanego w rozumieniu art. 71 § 1 Kodeksu postępowania karnego.

§ 202. W razie potrzeby, przed wydaniem postanowienia o zabezpieczeniu majątkowym, prokurator przesłuchuje podejrzanego i inne osoby na okoliczności dotyczące zajętego mienia.

§ 203.1. W postanowieniu o zabezpieczeniu majątkowym wymienia się wszystkie tytuły zabezpieczenia mające zastosowanie w sprawie.

2. Zakres zabezpieczenia na poczet grożącej grzywny powinien odpowiadać przewidywanemu wymiarowi tej kary.

§ 204.1. Prokurator po wydaniu postanowienia o zabezpieczeniu majątkowym występuje z wnioskiem do sądu wojskowego właściwego do rozpoznania zażalenia na to postanowienie o nadanie postanowieniu klauzuli wykonalności.

2. Odpis postanowienia o zabezpieczeniu majątkowym doręcza się podejrzanemu za zwrotnym pokwitowaniem odbioru, które załącza się do akt postępowania przygotowawczego. Podejrzanemu, wobec którego zastosowano tymczasowe aresztowanie, odpis postanowienia doręcza się podczas przesłuchania lub za pośrednictwem administracji aresztu śledczego, natomiast podejrzanemu przebywającemu na wolności - za pośrednictwem organu egzekucyjnego.

3. Przesyłając organowi egzekucyjnemu postanowienie o zabezpieczeniu majątkowym do wykonania, prokurator w piśmie przewodnim wskazuje mienie podejrzanego ujawnione w toku postępowania przygotowawczego i miejsce, w którym ono się znajduje.

4. W sprawach, w których Żandarmeria Wojskowa dokonała tymczasowego zajęcia, jeden egzemplarz protokołu zajęcia dołącza się do akt postępowania przygotowawczego, a drugi przesyła wraz z postanowieniem o zabezpieczeniu organowi egzekucyjnemu, czyniąc o tym w piśmie przewodnim stosowną wzmiankę.

§ 205. Zajęte ruchomości, z wyjątkiem kosztowności, książeczek oszczędnościowych, pieniędzy i innych papierów wartościowych, z reguły pozostawia

się u podejrzanego lub jego rodziny albo oddaje na przechowanie osobie godnej zaufania. Dotyczy to zwłaszcza pojazdów samochodowych, maszyn i urządzeń technicznych wymagających niezbędnej konserwacji.

§ 206.1. O wydaniu postanowienia o zabezpieczeniu w sprawie, w której dokonano tymczasowego zajęcia, zawiadamia się za zwrotnym poświadczeniem odbioru osobę, której oddano pod dozór zajęte ruchomości.

2. Jeżeli w sprawie, o której mowa w ust. 1, prokurator odstąpił od wydania postanowienia o zabezpieczeniu, o upadku tymczasowego zajęcia należy zawiadomić podejrzanego i osobę, której oddano pod dozór zajęte ruchomości.

§ 207. O uchyleniu postanowienia o zabezpieczeniu zawiadamia się podejrzanego i organ egzekucyjny, któremu postanowienie przesłano do wykonania.

§ 208. Nadesłany przez organ egzekucyjny protokół dokonanego zajęcia mienia składa się do akt postępowania przygotowawczego, a w odpisie - do akt nadzoru. Jeżeli akta sprawy znajdują się już w sądzie wojskowym, jeden egzemplarz protokołu należy przesłać sądowi wojskowemu w celu dołączenia do właściwych akt.

Rozdział 8

Zawieszenie postępowania

§ 209.1. Jeżeli postępowanie zawiesza się wobec podejrzanego, co do którego zachodzi przeszkoda, o której mowa w art. 22 § 1 Kodeksu postępowania karnego, w stosunku do innych podejrzanych w tej samej sprawie postępowanie przygotowawcze toczy się w dalszym ciągu.

2. Jeżeli do czasu zakończenia śledztwa lub dochodzenia prowadzonego przeciwko kilku podejrzanim nie ustały przyczyny, które spowodowały zawieszenie postępowania w części dotyczącej jednego z nich, należy - przed sporządzeniem aktu oskarżenia - wyłączyć sprawę podejrzanego, co do którego postępowanie zawieszono, do odrębnego postępowania.

3. W wypadku gdy wobec podejrzanych działających wspólnie odrębne postępowanie ograniczyłoby w sposób znaczny możliwość wszechstronnego wyjaśnienia okoliczności sprawy, przeszkoda po stronie jednego z podejrzanych, może być podstawą zawieszenia postępowania w całości.

§ 210.1. Przed zatwierdzeniem postanowienia o zawieszeniu postępowania prokurator bada, czy zostały zebrane i zabezpieczone w sprawie wszystkie dostępne materiały dowodowe i czy podjęto niezbędne czynności w celu wykrycia i ujęcia podejrzanego.

2. Jeżeli prokurator uzna zawieszenie postępowania za przedwczesne, poleca uzupełnienie postępowania we wskazanym przez siebie kierunku.

§ 211. Zawieszając postępowanie z powodu nieujęcia podejrzanego, prokurator, w celu ustalenia miejsca jego pobytu, zarządza poszukiwania za pośrednictwem Żandarmerii Wojskowej oraz Policji.

§ 212. Jeżeli poszukiwany popełnił przestępstwo większej wagi, a poszukiwania podejrzanego okazały się bezskuteczne, prokurator występuje do sądu wojskowego z wnioskiem o zastosowanie tymczasowego aresztowania oraz wydaje postanowienie o poszukiwaniu listem gończym.

§ 213. Pismo zarządzające poszukiwania lub odpis postanowienia, o którym mowa w art. 279 § 1 Kodeksu postępowania karnego, odpis postanowienia o tymczasowym aresztowaniu, list gończy oraz nakaz przyjęcia podejrzanego do najbliższego – według miejsca jego ujęcia - aresztu śledczego, prokurator przesyła do:

- 1) jednostki organizacyjnej Policji, właściwej ze względu na miejsce ostatniego zamieszkania osoby ukrywającej się;
- 2) jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej, właściwej ze względu na miejsce pełnienia przez żołnierza służby wojskowej, a w odniesieniu do pracownika wojska miejsce jego zatrudnienia;
- 3) Komendy Głównej Straży Granicznej.

§ 214. W czasie zawieszenia postępowania przygotowawczego należy okresowo - nie rzadziej niż raz w ciągu 6 miesięcy - sprawdzać, czy przyczyny zawieszenia trwają nadal.

§ 215.1. Po ustaniu przyczyn zawieszenia postępowania prokurator wydaje postanowienie o jego podjęciu.

2. Jeżeli ustały przyczyny, które spowodowały zarządzenie poszukiwania lub wydanie postanowienia o poszukiwaniu listem gończym, należy bezzwłocznie odwołać poszukiwanie i zawiadomić o tym organy wymienione w § 180, podając powód odwołania.

3. W razie uchylecia postanowienia o zastosowaniu tymczasowego aresztowania, należy także uchylić w stosunku do tej samej osoby postanowienie o poszukiwaniu listem gończym oraz odwołać list gończy.

Rozdział 9

Zakończenie postępowania przygotowawczego

§ 216. W postanowieniu o umorzeniu postępowania można również określić jako przyczynę umorzenia:

- 1) niewykrycie sprawcy przestępstwa;
- 2) niewykrycie sprawcy przestępstwa i wpisanie sprawy do rejestru przestępstw;
- 3) okoliczność, że podejrzany nie popełnił zarzucanego mu przestępstwa.

§ 217.1. Postępowanie przygotowawcze może być umorzone w całości lub w części. Umorzenie postępowania w części może dotyczyć osób, zarzuconych czynów lub zdarzeń objętych postępowaniem przygotowawczym.

2. Jeżeli stwierdzono, że podejrzany nie popełnił zarzuconego mu przestępstwa, a jednocześnie nie wykryto sprawcy, w postanowieniu wymienia się obie przyczyny umorzenia postępowania.

§ 218. W uzasadnieniu postanowienia o umorzeniu śledztwa lub dochodzenia należy wymienić osoby, przeciwko którym toczyło się postępowanie, oraz zarzuty albo zdarzenia będące jego przedmiotem, zwięźle przedstawić czynności, jakich dokonano, i poczynione ustalenia, ocenić zebrane dowody oraz wskazać powody faktyczne i prawne, które zadecydowały o umorzeniu i przyjętej podstawie tego umorzenia.

§ 219. Jeżeli w wyniku śledztwa lub dochodzenia prowadzonego przeciwko kilku podejrzanym zachodzą podstawy do warunkowego umorzenia postępowania w stosunku do jednego lub niektórych z nich, a co do innych należy sporządzić akt oskarżenia, prokurator wyłącza postanowieniem sprawę w odpowiedniej części do odrębnego prowadzenia.

§ 220. Po zakończeniu postępowania przygotowawczego w sprawach związanych z utratą dokumentów oznaczonych klauzulą „ściśle tajne” lub „tajne” i uprawomocnieniu się postanowienia o umorzeniu, prokurator niezwłocznie przesyła kopię tego postanowienia do:

- 1) dowódcy jednostki wojskowej, w której dokument utracono;
- 2) wydawcy dokumentu;
- 3) Biura Ochrony Informacji Niejawnych Ministerstwa Obrony Narodowej.

§ 221. W sytuacji określonej w art. 661 § 4 Kodeksu postępowania karnego, nie przychyłając się do wniosku pokrzywdzonego o umorzenie postępowania, prokurator wydaje postanowienie o objęciu ścigania z urzędu ze względu na interes społeczny.

Rozdział 10

Terminy i zażalenia

§ 222. Do okresu postępowania przygotowawczego nie wlicza się czasu, jaki upływa:

- 1) od zamknięcia śledztwa, a w dochodzeniu - od wniesienia aktu oskarżenia, zaś w wypadkach określonych w art. 325g § 1 Kodeksu postępowania karnego - od wydania postanowienia o zamknięciu dochodzenia, do otrzymania akt sprawy z sądu na skutek zwrotu sprawy na podstawie art. 345 § 1 Kodeksu postępowania karnego;
- 2) od zawieszenia postępowania do jego podjęcia;
- 3) od umorzenia postępowania do uchylenia postanowienia o umorzeniu na skutek zażalenia albo na podstawie art. 328 Kodeksu postępowania karnego, a także do podjęcia na nowo lub wznowienia umorzonego postępowania na podstawie art. 327 Kodeksu postępowania karnego.

§ 223. W postanowieniu o skierowaniu sprawy do postępowania mediacyjnego prokurator określa termin zakończenia tego postępowania.

§ 224. Jeżeli z treści zażalenia nie wynika, jakiego postanowienia lub zarządzenia ono dotyczy, prokurator wzywa wnoszącego do uzupełnienia zażalenia.

§ 225. Po otrzymaniu zażalenia na postanowienie w przedmiocie środka zapobiegawczego oraz o zabezpieczeniu majątkowym prokurator, nie dostrzegając możliwości uchylenia lub zmiany tych postanowień, niezwłocznie przesyła zażalenie wraz z aktami sądowi wojskowemu, który wydał zaskarżone orzeczenie bądź jest właściwy do rozpoznania zażalenia, i przedstawia uzasadniony wniosek o podjęcie stosownego rozstrzygnięcia.

§ 226.1. Uznając, że nie ma podstaw do uwzględnienia zażalenia na postanowienie kończące postępowanie, prokurator jest obowiązany przedstawić je niezwłocznie prokuratorowi nadrzędnemu, wraz z aktami sprawy i wnioskiem zawierającym jego stanowisko co do zasadności zażalenia.

2. Przed dokonaniem czynności, o których mowa w ust. 1, prokurator może osobiście przedsięwziąć lub zlecić Żandarmerii Wojskowej sprawdzenie nowych istotnych faktów i dowodów, na które powołuje się wnoszący zażalenie.

3. Prokurator nadrzędny, uznając, że nie ma podstaw do uwzględnienia zażalenia pokrzywdzonego na postanowienie, o którym mowa w art. 306 § 1 Kodeksu postępowania karnego, niezwłocznie przedstawia je właściwemu sądowi wojskowemu wraz z aktami sprawy i pisemnym uzasadnieniem swego stanowiska.

§ 227. Prokurator nadrzędny obowiązany jest rozpoznać zażalenie najpóźniej w terminie 30 dni.

Rozdział 11

Podjęcie na nowo i wznowienie umorzonego postępowania; podjęcie postępowania sprawdzającego

§ 228. Postanowienie o podjęciu na nowo umorzonego śledztwa, dochodzenia lub postępowania sprawdzającego należy wydać bezzwłocznie po ujawnieniu okoliczności wskazującej, że umorzenie postępowania było niezasadne, bądź że postępowanie sprawdzające wymaga uzupełnienia.

§ 229.1. W uzasadnieniu postanowienia o podjęciu na nowo lub wznowieniu umorzonego postępowania należy wskazać okoliczności stanowiące podstawę jego wydania.

2. O podjęciu na nowo i o wznowieniu umorzonego postępowania oraz podjęciu postępowania sprawdzającego zawiadamia się pokrzywdzonego oraz instytucję państwową, samorządową lub społeczną, która złożyła zawiadomienie o przestępstwie, a o wznowieniu - również podejrzanego.

§ 230.1. W toku czynności dowodowych przewidzianych w art. 327 § 3 Kodeksu postępowania karnego niedopuszczalne jest przesłuchanie w jakimkolwiek charakterze osoby, przeciwko której postępowanie ma się toczyć.

2. W razie braku podstaw do podjęcia na nowo lub wznowieniu umorzonego postępowania, prokurator zawiadamia o tym osobę wnoszącą o podjęcie lub wznowienie postępowania, podając motywy podjętej decyzji.

§ 231. Po podjęciu na nowo umorzonego postępowania albo jego wznowieniu bądź uchyleniu prawomocnego postanowienia o umorzeniu dochodzenia wydaje się postanowienie o wszczęciu dochodzenia lub śledztwa, jeżeli nie było uprzednio wydane.

§ 232.1. Pismo żądające wszczęcia postępowania przygotowawczego w sprawie, w której uprawomocniło się postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania przygotowawczego, właściwy prokurator, nie uwzględniając żądania, przekazuje prokuratorowi nadrzędnemu nad tym, który wydał lub zatwierdził to postanowienie. Jeżeli pismo nie zawiera żadnych nowych okoliczności bądź

argumentów podważających zasadność podjętej decyzji, wówczas prokurator nadrzędny udziela składającemu pismo odpowiedzi, informując go o braku podstaw do wszczęcia postępowania przygotowawczego. Odpowiedź powinna zawierać informację o możliwości pozostawienia bez biegu następnych pism w tej samej sprawie, jeżeli nie zostaną przedstawione nowe okoliczności bądź argumenty, podważające zasadność prawomocnego postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania przygotowawczego.

2. Pismo kwestionujące zasadność prawomocnego postanowienia o umorzeniu postępowania w sprawie właściwy prokurator, nie znajdując podstaw do jego uwzględnienia, przekazuje do rozpoznania prokuratorowi nadrzędnemu nad prokuratorem, który wydał lub zatwierdził to postanowienie. Jeżeli sprawa była rozpoznawana w trybie instancyjnym, pismo to wraz z aktami sprawy należy przekazać do rozpoznania prokuratorowi nadrzędnemu nad prokuratorem, który orzekał w tym trybie (art. 330 § 2 zdanie drugie Kodeksu postępowania karnego). Odpowiedź powinna zawierać informację o możliwości pozostawienia bez biegu następnych pism w tej sprawie, jeżeli nie zostaną przedstawione w nich nowe okoliczności bądź argumenty, podważające zasadność prawomocnego postanowienia o umorzeniu postępowania.

3. Pismo kwestionujące zasadność prawomocnego postanowienia o umorzeniu postępowania przygotowawczego przeciwko osobie, będące co do istoty wnioskiem o wznowienie postępowania, przekazuje się do rozpoznania prokuratorowi nadrzędnemu nad prokuratorem, który wydał lub zatwierdził to postanowienie. Pismo informujące o braku podstaw do wydania postanowienia w trybie art. 327 § 2 Kodeksu postępowania karnego powinno zawierać także informację o możliwości pozostawienia bez biegu następnych pism w tej sprawie, jeżeli nie zostaną przedstawione w nich nowe okoliczności uzasadniające wznowienie postępowania.

4. Jeżeli pismo żądające zbadania sprawy w trybie nadzoru służbowego zawiera wniosek o wydanie postanowienia przewidzianego w art. 328 Kodeksu postępowania karnego lub potrzeba taka wyłoni się w toku badania sprawy, pismo wraz z aktami i stosownym wnioskiem wojskowej prokuratury okręgowej przekazuje się Naczelnej Prokuraturze Wojskowej. Pismo informujące o braku podstaw do wydania postanowienia na podstawie art. 328 Kodeksu postępowania karnego podpisuje zastępca Naczelnego Prokuratora Wojskowego.

Rozdział 12

Nadzór prokuratora nad postępowaniem przygotowawczym

§ 233.1. Obowiązkiem prokuratora sprawującego nadzór nad postępowaniem przygotowawczym jest zapewnienie sprawnego i zgodnego z przepisami procedury karnej oraz niniejszego Regulaminu przebiegu tego postępowania.

2. Ze szczególną starannością prokurator nadzoruje postępowanie przygotowawcze przeciwko osobie tymczasowo aresztowanej.

§ 234.1. Powierzając Żandarmerii Wojskowej lub innym organom przeprowadzenie wszczętego przez siebie śledztwa w całości lub określonym zakresie, prokurator udziela wytycznych oraz określa termin do przedstawienia planu śledztwa albo planu czynności śledczych. Plan ten podlega kontroli prokuratora, który

w razie potrzeby dokonuje w nim zmian i uzupełnień oraz wskazuje czynności procesowe, których dokona sam lub w których chce uczestniczyć.

2. W szczególnie uzasadnionych wypadkach prokurator może zastrzec, że dopuszczenie stron do udziału w czynnościach śledczych wymaga jego zgody.

§ 235.1. Sprawując nadzór nad śledztwem, prokurator powinien systematycznie zaznajamiać się z aktami sprawy.

2. W razie stwierdzenia uchybień prokurator powinien je omówić z prowadzącym śledztwo, udzielając stosownego instruktażu lub wytycznych, oraz podjąć niezbędne środki zmierzające do należytego przeprowadzenia śledztwa. W miarę potrzeby omówienie to odbywa się przy udziale żołnierza Żandarmerii Wojskowej sprawującego nadzór służbowy nad postępowaniem przygotowawczym.

§ 236.1. Polecając wszczęcie i przeprowadzenie śledztwa lub dochodzenia, prokurator w pisemnych wytycznych określa czyn przestępczy i jego kwalifikację prawną oraz wskazuje czynności, które mają być dokonane, zakreślając termin do przeprowadzenia śledztwa lub dochodzenia.

2. Zakres i szczegółowość wytycznych należy dostosować do wagi sprawy i przewidywanego stopnia trudności postępowania.

§ 237.1. W sprawach, w których Żandarmeria Wojskowa z własnej inicjatywy wszczęła śledztwo, prokurator podejmuje niezbędne czynności nadzorcze po otrzymaniu odpisu postanowienia o wszczęciu śledztwa, dbając o to, aby odpisy tych postanowień były nadsyłane bezzwłocznie po ich wydaniu.

2. Jeżeli ocena zasadności postanowienia o wszczęciu śledztwa wymaga zapoznania się z materiałami stanowiącymi podstawę do wydania tej decyzji, prokurator bezzwłocznie żąda ich przedstawienia.

§ 238. W sprawach, w których organ dochodzeniowy wszczął dochodzenie z własnej inicjatywy, prokurator sprawuje nadzór w szczególności poprzez kontrolę zasadności przedstawionych mu do zatwierdzenia postanowień wymienionych w art. 325e § 1 i 2 Kodeksu postępowania karnego, a także poprzez rozpoznanie wniosków o przedłużenie czasu trwania dochodzenia do 3 miesięcy.

§ 239.1. Wniosek o przedłużenie czasu trwania dochodzenia powinien być przedłożony prokuratorowi wraz z aktami sprawy nie później niż 7 dni przed upływem terminu.

2. Jeżeli zachodzi potrzeba przedłużenia tymczasowego aresztowania, stosowny wniosek organu prowadzącego postępowanie przygotowawcze wraz z aktami sprawy powinien wpłynąć do prokuratora nie później niż 21 dni przed upływem terminu.

§ 240. Zapoznając się z aktami sprawy i oceniając przebieg postępowania, prokurator zwraca uwagę na realizację celów i zadań postępowania przygotowawczego, w szczególności na:

- 1) prawidłową realizację kierunku postępowania;
- 2) prawidłowość przeprowadzenia i udokumentowania dowodów;
- 3) szybkość postępowania, a zwłaszcza koncentrację czynności;
- 4) prawidłowość przeprowadzenia czynności związanych z przedstawieniem zarzutów;

- 5) procesową potrzebę stosowania środków zapobiegawczych i zabezpieczenia majątkowego;
- 6) zakres przedmiotowy i podmiotowy postępowania;
- 7) należyte wyjaśnienie okoliczności sprawy;
- 8) realizację uprawnień procesowych uczestników postępowania;
- 9) sprawdzenie wyjaśnień podejrzanych;
- 10) ujawnienie okoliczności sprzyjających popełnieniu przestępstwa;
- 11) dostosowanie do potrzeb konkretnej sprawy ilościowego zgromadzenia dowodów, przeprowadzenie ich w odpowiednim momencie i w odpowiedniej kolejności;
- 12) techniczną stronę akt sprawy, a w szczególności przejrzystość ułożenia materiałów, numerację kart i szatę graficzną.

§ 241.1. W razie potrzeby prokurator nadzorujący zastrzega swój udział w czynnościach procesowych, osobiste ich przeprowadzenie bądź przejęcie sprawy do swego prowadzenia.

2. Jeżeli dobro śledztwa lub dochodzenia wymaga zmiany prowadzącego postępowanie przygotowawcze, prokurator zwraca się o to do jego przełożonego służbowego.

3. W razie uznania, że dany organ nie daje gwarancji prawidłowego przeprowadzenia postępowania, prokurator przejmuje śledztwo lub dochodzenie do swego prowadzenia.

§ 242. W razie potrzeby uzupełnienia zamkniętego śledztwa lub dochodzenia, prokurator wydaje postanowienie o uchyleniu postanowienia o zamknięciu śledztwa lub dochodzenia i określa czynności wymagające dokonania.

§ 243. Zatwierdzenie postanowienia o odmowie wszczęcia oraz o zawieszeniu postępowania przygotowawczego, o umorzeniu śledztwa lub dochodzenia, o umorzeniu dochodzenia i wpisaniu sprawy do rejestru przestępstw, albo aktu oskarżenia sporządzonego przez Żandarmerię Wojskową w dochodzeniu następuje na oryginale i odpisie dokumentu, ze wskazaniem imienia, nazwiska i stanowiska służbowego prokuratora oraz daty. Odpis zatwierdzonego dokumentu składa się do akt podręcznych.

§ 244.1. Jeżeli postanowienie o odmowie wszczęcia albo o umorzeniu śledztwa lub dochodzenia wymaga zmian i poprawek, prokurator zwraca je organowi prowadzącemu postępowanie w celu ich dokonania lub sam sporządza postanowienie.

2. Jeżeli akt oskarżenia sporządzony przez Żandarmerię Wojskową w dochodzeniu nie odpowiada wymaganiom ustawowym, prokurator poleca poprawić go lub sam go sporządza albo wydaje postanowienie, o którym mowa w art. 331 § 1 Kodeksu postępowania karnego.

§ 245. Po uprawomocnieniu się postanowienia o umorzeniu dochodzenia wobec niewykrycia sprawcy i wpisaniu sprawy do rejestru przestępstw akta sprawy przekazuje się Żandarmerii Wojskowej.

§ 246. W ramach nadzoru, o którym mowa w art. 326 § 1 Kodeksu postępowania karnego, prokurator sprawdza w szczególności:

- 1) szybkość i trafność podejmowania pierwszych czynności po otrzymaniu zawiadomienia o przestępstwie;

- 2) sposób dokumentowania ustnych zawiadomień o przestępstwie oraz zasadność wszczynania śledztw i dochodzeń;
- 3) prawidłowość decyzji o zatrzymaniu osób podejrzanych oraz zawiadomienia prokuratora o tych decyzjach;
- 4) przestrzeganie terminów śledztw i dochodzeń oraz postępowań sprawdzających.

§ 247. Spostrzeżenia i uwagi dotyczące pracy dochodzeniowo-śledczej, wynikające z nadzoru, prokurator przekazuje komendantowi właściwej jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej, a w rażących wypadkach niewykonania polecenia prokuratora w postępowaniu przygotowawczym, występuje do przełożonego żołnierza z żądaniem wszczęcia przeciwko niemu postępowania służbowego lub dyscyplinarnego.

Rozdział 13

Akt oskarżenia

§ 248. W akcie oskarżenia, oprócz tytułu i daty pisma oraz danych wymienionych w art. 119 § 1 i art. 332 § 1 i 2 Kodeksu postępowania karnego, należy:

- 1) w nagłówku podać imię i nazwisko osoby objętej oskarżeniem, jej stopień wojskowy oraz przydział służbowy, a w odniesieniu do pracownika wojska jego miejsce zatrudnienia, ze wskazaniem kwalifikacji prawnej zarzucanego jej czynu, z uwzględnieniem wymogów określonych w art. 11 Kodeksu karnego;
- 2) poniżej nagłówka wskazać dane osobowe oskarżonego, dotyczące w szczególności: obywatelstwa, stanu cywilnego i rodzinnego, wykształcenia, zawodu, stanu majątkowego oraz karalności sądowej, a w odniesieniu do żołnierzy: datę powołania do służby wojskowej, przynależność służbową oraz dane dotyczące wyróżnień i ukarań dyscyplinarnych;
- 3) podać dane dotyczące zatrzymania, zastosowania tymczasowego aresztowania albo innego środka zapobiegawczego;
- 4) w razie objęcia oskarżeniem kilku osób, wymienić w kolejności sprawców, podżegaczy, pomocników i inne osoby, których przestępstwo pozostaje w ścisłym związku z przestępstwem sprawcy, zamieszczając po danych o osobie każdego z nich stawiane im zarzuty w zasadzie w porządku chronologicznym, z tym jednak, że czyny zagrożone oczywiście surowszymi karami powinny poprzedzać inne zarzuty;
- 5) w razie sporządzenia osobnych konkluzji w odniesieniu do poszczególnych oskarżonych wymienić w każdej z nich imiona i nazwiska wszystkich współsprawców objętych aktem oskarżenia; jeżeli jednak przeciwko współsprawcy toczy się odrębne postępowanie, jego nazwiska nie zamieszcza się w konkluzji, podając je tylko w uzasadnieniu.

§ 249.1. Wskazanie sądu wojskowego właściwego do rozpoznania sprawy następuje przez wymienienie nazwy tego sądu i jego siedziby oraz powołanie przepisów uzasadniających właściwość rzeczową i miejscową.

2. W sprawach o przestępstwa skarbowe w akcie oskarżenia należy wskazać organ finansowy uprawniony do działania, obok prokuratora, w charakterze oskarżyciela publicznego.

§ 250.1. W uzasadnieniu aktu oskarżenia należy wskazać, co do których oskarżonych wydano postanowienie o zabezpieczeniu majątkowym oraz w jakiej części wyłączono materiały do odrębnego postępowania lub postępowanie umorzono.

2. Na marginesie uzasadnienia, a także listy, wykazu i wniosku, wymienionych w art. 333 Kodeksu postępowania karnego, należy podać właściwe numery kart akt sprawy dotyczące powołanego dowodu lub osoby.

§ 251.1. Akt oskarżenia przesyła do sądu wojskowego szef prokuratury wojskowej lub jego zastępca.

2. W piśmie do sądu należy zamieścić:

- 1) wzmiankę o wysłaniu zawiadomień, o których mowa w art. 334 § 2 Kodeksu postępowania karnego, z podaniem ich daty;
- 2) wzmiankę o przekazaniu tymczasowo aresztowanego do dyspozycji sądu;
- 3) informację o miejscu przechowywania i o przekazaniu do dyspozycji sądu dowodów rzeczowych, których nie dołączono do akt sprawy, oraz o dokonanym zabezpieczeniu majątkowym;
- 4) wniosek o rozpoznanie wytoczonego równocześnie powództwa cywilnego lub wzmiankę o zgłoszeniu powództwa w toku postępowania przygotowawczego albo wystąpieniu z wnioskiem, o którym mowa w art. 49a Kodeksu postępowania karnego.

3. Do akt sprawy należy dołączyć po jednym odpisie aktu oskarżenia dla każdego z oskarżonych, a jeżeli oskarżony pozbawiony wolności ma obrońcę - również dla obrońcy.

4. Zwrotne pokwitowanie odbioru zawiadomień, o których mowa w art. 334 § 2 Kodeksu postępowania karnego, przesyła się bezzwłocznie po ich otrzymaniu do sądu wojskowego w ślad za aktem oskarżenia.

5. W razie umieszczenia w akcie oskarżenia wniosku o skazanie bez przeprowadzenia rozprawy, dokonane uprzednio przez prokuratora z oskarżonym uzgodnienie co do orzeczenia kary lub środka karnego powinno być zawarte w protokole jego wyjaśnień bądź wyrażone w odrębnym dokumencie.

§ 252.1. Z aktem oskarżenia przesyła się do wiadomości sądu wojskowego, oprócz listy ujawnionych pokrzywdzonych z podaniem ich adresów, także wykaz adresów innych osób wzywanych do sądu wojskowego; nie dotyczy to adresu oskarżonego.

2. Przekazanie tymczasowo aresztowanego do dyspozycji sądu wojskowego następuje równocześnie z przesłaniem aktu oskarżenia.

3. W razie zastosowania w postępowaniu przygotowawczym poręczenia lub dozoru przełożonego wojskowego lub Policji o przesłaniu do sądu wojskowego aktu oskarżenia należy zawiadomić poręczającego lub jednostkę organizacyjną Policji sprawującą dozór nad podejrzanym.

§ 253.1. Prokurator może jednocześnie z wniesieniem aktu oskarżenia wytoczyć powództwo cywilne, jeżeli według jego oceny wymaga tego interes społeczny, a dowody zebrane w postępowaniu przygotowawczym są wystarczające

do uwzględnienia powództwa; w razie wytoczenia powództwa, do akt sprawy należy dołączyć wymaganą liczbę odpisów pozwu.

2. Na wniosek pokrzywdzonej osoby fizycznej lub po uzyskaniu jej zgody prokurator powinien wytoczyć powództwo cywilne, zwłaszcza jeżeli pokrzywdzony na skutek ułomności, niezaradności lub z innej przyczyny ma ograniczoną możliwość samodzielnego dochodzenia przysługujących mu roszczeń lub przemawia za tym wzgląd na zasady współżycia społecznego i wychowawczą rolę postępowania karnego.

Dział IX

POSTĘPOWANIE KARNE W STOSUNKACH MIĘDZYNARODOWYCH

Rozdział 1

Pomoc prawna

§ 254. Wniosek o udzielenie pomocy prawnej w sprawie karnej sporządza się wtedy, gdy zachodzi konieczność dokonania za granicą czynności procesowych lub uzyskania niezbędnego materiału dowodowego.

§ 255.1. Wniosek o udzielenie pomocy prawnej w sprawie karnej powinien być sporządzony w języku polskim, podpisany przez wojskowego prokuratora okręgowego oraz opatrzony pieczęcią urzędową prokuratury wojskowej.

2. We wniosku należy przytoczyć w miarę możliwości dane personalne oraz adresy osoby podejrzanej i świadków, określić zwięźle stan faktyczny sprawy, ze wskazaniem kwalifikacji prawnej czynu zarzucanego podejrzanemu, wskazać czynności, które mają być przeprowadzone, a w miarę potrzeby dołączyć materiały pozwalające na zidentyfikowanie osób, których czynności mają dotyczyć.

§ 256.1. Jeżeli umowa o obrocie prawnym nie przewiduje bezpośredniej wymiany wniosków o pomoc prawną pomiędzy właściwymi prokuratorami, wnioski te przesyła się w dwóch egzemplarzach bez wskazania adresata do Naczelnej Prokuratury Wojskowej, która przesyła je do właściwego organu obcego państwa.

2. Wniosek kierowany za granicę bezpośrednio przez właściwego prokuratora powinien powoływać się na postanowienia umowy o obrocie prawnym.

§ 257. Wniosek o przesłuchanie obywatela polskiego przebywającego za granicą przez urząd konsularny Rzeczypospolitej Polskiej wojskowy prokurator okręgowy przesyła bezpośrednio do właściwego urzędu konsularnego.

§ 258. Wyjazd prokuratora w celu wzięcia udziału w czynnościach przeprowadzanych za granicą oraz dopuszczenie do udziału w czynnościach procesowych przedstawiciela organu ścigania państwa obcego wymaga zgody Naczelnego Prokuratora Wojskowego.

§ 259. Czynności w ramach pomocy prawnej powinny być dokonane przez prokuratora wojskowej prokuratury okręgowej albo prokuratora wojskowej prokuratury garnizonowej pod nadzorem służbowym wojskowej prokuratury okręgowej; protokoły i inne dokumenty opatruje się pieczęcią urzędową, a ich odpisy pozostawia się w aktach nadzoru.

§ 260.1. Obywateli państw obcych, występujących w postępowaniu karnym w charakterze stron, poucza się o obowiązku wynikającym z art. 138 Kodeksu postępowania karnego.

2. Poza przypadkami określonymi w art. 586 § 1 i art. 613 § 1 Kodeksu postępowania karnego oraz gdy nie nastąpiło pouczenie o treści art. 138 Kodeksu postępowania karnego, doręczenie pisma stronie i osobie składającej poręczenie majątkowe, a przebywającej w kraju, z którym Rzeczpospolita Polska zawarła umowę o obrocie prawnym, odbywa się w trybie przewidzianym w tej umowie; osobie przebywającej w innym kraju doręcza się pismo wraz z tłumaczeniem drogą pocztową za zwrotnym poświadczeniem odbioru.

§ 261.1. Wniosek o powołanie zespołu polskiego, o którym mowa w art. 589c Kodeksu postępowania karnego, Naczelny Prokurator Wojskowy albo wojskowy prokurator okręgowy kieruje, drogą służbową, do Prokuratora Generalnego.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, powinien określać przesłanki uzasadniające powołanie zespołu polskiego, przewidziane w art. 589c § 1 Kodeksu postępowania karnego, a także okoliczności, które powinno zawierać porozumienie o powołaniu takiego zespołu, zawarte w art. 589b § 3 Kodeksu postępowania karnego, wraz z ich uzasadnieniem.

§ 262.1. Tryb określony w § 261 ust. 1 stosuje się także w przypadku delegowania prokuratora do zespołu, o którym mowa w art. 589d § 1 Kodeksu postępowania karnego, chyba że wniosek o delegowanie właściwy organ państwa współpracującego skieruje bezpośrednio do Prokuratora Generalnego.

2. W razie wystąpienia okoliczności, o których mowa w art. 589e § 1 Kodeksu postępowania karnego, prokurator uczestniczący w pracach zespołu przedstawia niezwłocznie prokuratorowi przełożonemu stosowną informację na piśmie.

Rozdział 2

Wydawanie osób ściganych (ekstradycja)

§ 263. Do wniosku o wydanie przez państwo obce osoby ściganej, kierowanego do Naczelnej Prokuratury Wojskowej, należy załączyć akta sprawy wraz z odpisami podstawowych materiałów dowodowych oraz w miarę możliwości rysopisy i inne materiały identyfikacyjne.

§ 264.1. Realizacja wniosku organu państwa obcego o wydanie osoby ściganej następuje w trybie określonym w Kodeksie postępowania karnego i w umowach międzynarodowych.

2. Czynności zastrzeżone dla prokuratora powinny być wykonywane przez prokuratora właściwej wojskowej prokuratury okręgowej. W toku tych czynności należy przede wszystkim ustalić, czy zarzucony czyn jest przestępstwem ekstradycyjnym oraz czy sprawca jest osobą podlegającą wydaniu, w myśl ustawy o obywatelstwie polskim.

3. O wyjaśnienie wątpliwości w przedmiocie obywatelstwa osoby objętej wnioskiem państwa obcego o ekstradycję należy zwracać się do właściwego urzędu, a w przypadku stwierdzenia, że uzyskanie dowodów obywatelstwa polskiego nastąpiło z naruszeniem prawa, należy wystąpić o unieważnienie odnośnych dokumentów.

4. Jeżeli w toku czynności zajdzie potrzeba uzyskania dodatkowych danych od organu występującego o ekstradycję, należy zebrane materiały wraz z odpowiednim wnioskiem przedstawić Naczelnej Prokuraturze Wojskowej.

§ 265. Po ustaleniu, że osoba wskazana we wniosku państwa obcego podlega ekstradycji, prokurator przesłuchuje tę osobę w charakterze podejrzanego, przesłuchuje świadków i w miarę potrzeby dokonuje innych czynności, po czym wnosi sprawę do właściwego miejscowo wojskowego sądu okręgowego.

§ 266. Prokurator bierze udział w posiedzeniu sądu wojskowego, dotyczącym wydania opinii w przedmiocie ekstradycji.

§ 267.1. Przy występowaniu do sądu wojskowego z wnioskiem o zastosowanie tymczasowego aresztowania na wniosek organu państwa obcego obowiązują ogólne przepisy o dopuszczalności stosowania środków zapobiegawczych.

2. Zawiadamiając bezpośrednio organ ścigający państwa obcego i Naczelną Prokuraturę Wojskową o zastosowaniu przez sąd tymczasowego aresztowania cudzoziemca, należy podać datę zatrzymania.

Rozdział 3

Przekazywanie osób ściganych na podstawie europejskiego nakazu aresztowania

§ 268.1. Wniosek o wydanie europejskiego nakazu aresztowania, zwanego dalej „nakazem”, kieruje się do wojskowego sądu okręgowego.

2. Na podstawie informacji otrzymanej z właściwego sądu wojskowego wojskowy prokurator okręgowy występuje do wojskowego sądu okręgowego z wnioskiem o wydanie nakazu także w sprawach zawisłych w postępowaniu jurysdykcyjnym i wykonawczym.

3. Jeżeli miejsce pobytu osoby ściganej jest znane, prokurator jednocześnie wnosi do wojskowego sądu okręgowego o przekazanie nakazu właściwemu organowi sądowemu państwa wykonania nakazu. Jeżeli miejsce pobytu osoby ściganej nie jest znane, odpis nakazu przekazuje się Naczelnej Prokuraturze Wojskowej z wnioskiem o wdrożenie poszukiwań międzynarodowych.

4. Przejęcia osoby ściganej, przekazywanej do Polski na podstawie nakazu, dokonuje wojskowa prokuratura okręgowa po bezpośrednich uzgodnieniach z organem sądowym państwa wykonania nakazu albo za pośrednictwem punktów kontaktowych Europejskiej Sieci Sądowniczej lub Prokuratury Krajowej.

§ 269.1. Organami uprawnionymi do przyjmowania europejskich nakazów aresztowania, zwanych dalej "nakazami europejskimi", wydanych przez organy innych państw członkowskich Unii Europejskiej (bezpośrednio od tych organów, Interpolu lub Naczelnej Prokuratury Wojskowej) są właściwe miejscowo wojskowe prokuratury okręgowe.

2. Po dokonaniu czynności, o których mowa w art. 607k § 2-4 Kodeksu postępowania karnego, wojskowy prokurator okręgowy kieruje sprawę do właściwego miejscowo wojskowego sądu okręgowego z wnioskiem o wydanie postanowienia o przekazaniu osoby ściganej lub wydanie postanowienia o odmowie przekazania osoby ściganej. Kierując wniosek o wydanie postanowienia o przekazaniu

osoby ściganej, prokurator wnosi jednocześnie o zastosowanie wobec tej osoby tymczasowego aresztowania lub, jeżeli szczególne względy przemawiają za odstąpieniem od stosowania tego środka, innego środka zapobiegawczego.

§ 270. Udział prokuratora w czynnościach wojskowego sądu okręgowego związanych z wydaniem i wykonaniem europejskiego nakazu aresztowania jest obowiązkowy.

§ 271. O każdym przypadku wystąpienia do wojskowego sądu okręgowego o wydanie nakazu oraz o przyjęciu nakazu europejskiego od organu państwa członkowskiego Unii Europejskiej, a także o decyzji sądu wojskowego w tym zakresie wojskowy prokurator okręgowy niezwłocznie informuje Naczelną Prokuraturę Wojskową. Naczelną Prokuraturę Wojskową należy również informować o niedotrzymaniu terminów wydania postanowienia w przedmiocie przekazania osoby ściganej, określonych w art. 607m § 1 i 2 Kodeksu postępowania karnego, oraz o wystąpieniu przeszkód w jej przekazaniu, o których mowa w art. 607n § 2 Kodeksu postępowania karnego.

Rozdział 4

Przejęcie i przekazanie ścigania karnego

§ 272. Przejęcie ścigania przestępstw popełnionych za granicą przez obywateli polskich oraz przekazanie ścigania następuje w trybie i na zasadach określonych w Kodeksie postępowania karnego, w umowach o obrocie prawnym i w porozumieniach.

§ 273.1. W sprawie, w której przejęte postępowanie karne zawiera wniosek pokrzywdzonego o naprawienie szkody, należy, kierując do sądu wojskowego akt oskarżenia, wnosić i popierać powództwo cywilne.

2. Do akt sprawy przekazywanego postępowania karnego należy dołączyć udokumentowany wniosek pokrzywdzonego o naprawienie szkody wyrządzonej przestępstwem.

§ 274. Do bezpośredniego porozumiewania się w sprawach karnych z urzędami konsularnymi państw obcych w Polsce uprawnieni są wojskowi prokuratorzy okręgowi lub upoważnieni przez nich prokuratorzy wojskowych prokuratur okręgowych.

§ 275. W przypadku wątpliwości, czy pracownik przedstawicielstwa dyplomatycznego albo urzędu konsularnego korzysta z immunitetu jurysdykcyjnego przewidzianego w art. 578 i 579 Kodeksu postępowania karnego lub na mocy postanowień konwencji wiedeńskiej z dnia 18 kwietnia 1961 r. o stosunkach dyplomatycznych (Dz. U. z 1965 r. Nr 37, poz. 232 i 233) bądź poszczególnych umów konsularnych - należy się zwracać z odpowiednim zapytaniem do Protokołu Dyplomatycznego Ministerstwa Spraw Zagranicznych za pośrednictwem Naczelnej Prokuratury Wojskowej.

§ 276.1. Doręczenie odpisu decyzji merytorycznej w sprawie przeciwko pracownikowi przedstawicielstwa dyplomatycznego lub urzędu konsularnego dokonuje Protokół Dyplomatyczny Ministerstwa Spraw Zagranicznych na wniosek Naczelnego Prokuratora Wojskowej.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio w sprawie, w której pokrzywdzonym jest pracownik lub jednostka organizacyjna przedstawicielstwa dyplomatycznego lub urzędu konsularnego.

3. O wszczęciu i zakończeniu postępowania w sprawach dotyczących osób wymienionych w ust. 1 i 2 zawiadamia się Naczelny Prokurator Wojskowy.

Dział X

UDZIAŁ PROKURATORA W POSTĘPOWANIU SĄDOWYM W SPRAWACH KARNYCH

Rozdział 1

Przepisy wstępne

§ 277. W postępowaniu przed sądem wojskowym prokurator podejmuje czynności zmierzające do prawidłowego i jednolitego stosowania prawa. W tym celu:

- 1) bierze udział w rozprawach i posiedzeniach;
- 2) składa wnioski co do wymiaru kary i innych rozstrzygnięć;
- 3) zaskarża orzeczenia, które uznaje za niesłuszne.

§ 278. Prokurator w toku postępowania sądowego dąży do wyjaśnienia okoliczności sprawy mogących mieć wpływ na treść orzeczenia. Działania podejmowane przez prokuratora powinny uwzględniać wychowawczą rolę procesu karnego oraz przyczyniać się do umacniania autorytetu sądu i powagi jego orzeczeń.

§ 279. W razie potrzeby wynikającej z charakteru sprawy lub rozstrzyganych problemów, w toku postępowania sądowego, sporządza się wniosek na piśmie.

Rozdział 2

Udział prokuratora w postępowaniu przed sądem I instancji

§ 280.1. Prokurator uczestniczy w posiedzeniach sądu wojskowego, gdy ustawa tak stanowi, a nadto, gdy sąd wojskowy rozpoznaje wniosek prokuratora albo rozstrzyga zażalenie na jego decyzję.

2. Prokurator powinien uczestniczyć także w innych posiedzeniach, gdy wymaga tego interes postępowania.

§ 281. Do wykonywania czynności przed sądem wojskowym pierwszej instancji zastępca szefa prokuratury wojskowej wyznacza w miarę możliwości prokuratora, który w danej sprawie prowadził lub nadzorował postępowanie przygotowawcze. W razie zarządzenia przerwy w rozprawie lub jej odroczenia udział w jej dalszej części powinien brać ten sam prokurator.

§ 282. Przygotowując się do rozprawy przed sądem pierwszej instancji, prokurator zobowiązany jest wypełnić „Kartę udziału w postępowaniu sądowym” zawierającą w szczególności wnioski w zakresie rodzaju i wymiaru kar i środków karnych oraz innych rozstrzygnięć.

§ 283. Na rozprawie prokurator składa wnioski we wszystkich kwestiach wymagających rozstrzygnięcia przez sąd wojskowy i wypowiada się co do wniosków składanych przez innych uczestników postępowania. Wypowiedzi prokuratora powinny zawierać sprecyzowane stanowisko.

§ 284. Odstąpienie od oskarżenia lub jego istotna zmiana wymagają zgody prokuratora przełożonego, chyba że okoliczności uzasadniające taką decyzję ujawniły się dopiero na rozprawie.

§ 285. W przemówieniu końcowym, po przedstawieniu istotnych okoliczności sprawy, omówieniu i ocenie dowodów, w tym ustosunkowaniu się do wyjaśnień oskarżonego, prokurator uzasadnia kwalifikację prawną czynu oraz rodzaj i rozmiar wnioskowanych kar i środków karnych oraz innych rozstrzygnięć. Wnioski prokuratora o karę i środki karne oraz inne rozstrzygnięcia powinny być ściśle sprecyzowane i uwzględniać wszystkie przesłanki mające wpływ na orzeczenie.

§ 286.1. Z przebiegu i wyników rozprawy (posiedzenia) prokurator składa bezzwłocznie sprawozdanie wraz z własną oceną orzeczenia (zarządzenia) zastępcy szefa prokuratury wojskowej, który swoim podpisem pod adnotacją w aktach nadzoru stwierdza przyjęcie sprawozdania. W szczególności prokurator informuje o zastosowaniu przez sąd wojskowy przepisu art. 387 i 397 Kodeksu postępowania karnego, czyniąc o tym adnotację w aktach nadzoru. W sprawach rozpoznawanych bez udziału prokuratora zasadność orzeczenia bada i składa sprawozdanie wyznaczony prokurator.

2. Zastępca szefa prokuratury wojskowej może polecić złożenie wniosku o sporządzenie na piśmie uzasadnienia orzeczenia. Wniosek o sporządzenie na piśmie uzasadnienia orzeczenia, które wydano w sprawie obejmującej więcej niż jednego oskarżonego, powinien wskazywać, którego z oskarżonych dotyczy.

§ 287. Od decyzji o wniesieniu środka odwoławczego można odstąpić zarówno przed, jak i po zapoznaniu się z uzasadnieniem orzeczenia (zarządzenia); przepis § 257 zdanie drugie rozporządzenia, o którym mowa w § 1 ust. 2 regulaminu, stosuje się.

Rozdział 3

Środki odwoławcze

§ 288.1. Apelację sporządza i podpisuje prokurator, który brał udział w rozprawie, chyba że wojskowy prokurator okręgowy lub wojskowy prokurator garnizonowy lub ich zastępca zarządzi inaczej.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia środka odwoławczego.

§ 289.1. Przy powoływaniu się na dowód należy w uzasadnieniu środka odwoławczego wskazać numer karty akt sprawy, a także postanowienia o ujawnieniu dowodu.

2. Jeżeli w środku odwoławczym powołuje się dowody objęte wnioskiem o sprostowanie protokołu rozprawy, a w kwestii tej nie nastąpiło jeszcze rozstrzygnięcie, treść dowodów można także podać w brzmieniu określonym we wniosku.

§ 290.1. Równocześnie z przesłaniem do sądu wojskowego środka odwoławczego należy przekazać prokuratorowi, który będzie występował przed sądem wojskowym drugiej instancji, akta nadzoru wraz z odpisem zaskarżonego orzeczenia i dodatkowym odpisem środka odwoławczego.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio po otrzymaniu z sądu wojskowego zawiadomienia o przyjęciu środka odwoławczego wniesionego przez oskarżonego, z tym że z aktami nadzoru przesyła się w miarę możliwości odpis wyroku i tego środka.

Rozdział 4

Udział prokuratora w postępowaniu przed sądem odwoławczym

§ 291. Prokurator wyznaczony przez zastępcę wojskowego prokuratora okręgowego lub naczelnika wydziału do udziału w postępowaniu odwoławczym w sprawie apelacji przed wojskowym sądem okręgowym powinien:

- 1) zapoznać się z aktami głównymi sprawy, w której złożono apelację od wyroku wojskowego sądu garnizonowego, dokonać oceny tego środka odwoławczego pod względem formalnym i merytorycznym oraz przygotować wnioski w tym zakresie;
- 2) wypełnić „Arkusze referatowy” dotyczący udziału w postępowaniu odwoławczym;
- 3) sporządzić pisemny wniosek zawierający stanowisko w przedmiocie apelacji i przesłać go wraz z aktami sprawy do właściwego wojskowego sądu okręgowego.

§ 292.1. Prokurator wyznaczony do występowania przed sądem odwoławczym cofa, za zgodą przełożonego, środek odwoławczy, jeżeli uzna, że jest on niezasadny.

2. Jeżeli okoliczności uzasadniające cofnięcie środka odwoławczego ujawniły się dopiero na rozprawie, prokurator samodzielnie podejmuje decyzję w tym zakresie.

3. O cofnięciu środka odwoławczego należy zawiadomić prokuratora, który zaskarżył orzeczenie, podając motywy tej decyzji.

§ 293. W razie przyjęcia apelacji do rozpoznania przez wojskowy sąd okręgowy, wyznaczony prokurator bierze udział w rozprawie. Przepisy określone w § 282-285 regulaminu stosuje się odpowiednio.

§ 294. Akta nadzoru zwraca się właściwej prokuraturze wojskowej, podając w miarę potrzeby główne motywy stanowiska sądu odwoławczego oraz ocenę tego stanowiska.

§ 295. Zwracając akta nadzoru wojskowemu prokuratorowi okręgowemu (garnizonowemu), powiadamia się go o dostrzeżonych w postępowaniu odwoławczym uchybieniach postępowania przygotowawczego lub sądowego, a w miarę potrzeby podejmuje się odpowiednie środki oddziaływania służbowego.

Rozdział 5

Zaskarżanie prawomocnych orzeczeń

§ 296.1. W razie stwierdzenia w orzeczeniu sądu odwoławczego uchybień wymienionych w art. 439 Kodeksu postępowania karnego lub innego rażącego naruszenia prawa, o którym mowa w art. 523 Kodeksu postępowania karnego, wniosek o doręczenie orzeczenia kieruje do sądu odwoławczego prokurator wojskowej prokuratury okręgowej lub prokurator Naczelnej Prokuratury Wojskowej. W sytuacji, o której mowa w art. 457 § 2 Kodeksu postępowania karnego, przy kierowaniu wniosku o doręczenie orzeczenia z uzasadnieniem, stosuje się odpowiednio § 257 ust. 2 zdanie drugie.

2. Kasację od orzeczenia, o którym mowa w ust. 1, wnosi do Sądu Najwyższego za pośrednictwem sądu odwoławczego odpowiednio prokurator wojskowej prokuratury okręgowej lub prokurator Naczelnej Prokuratury Wojskowej.

3. W posiedzeniu sądu odwoławczego w przedmiocie dopuszczalności kasacji uczestniczy odpowiednio prokurator wojskowej prokuratury okręgowej lub prokurator Naczelnej Prokuratury Wojskowej; w razie potrzeby prokurator ten zaskarża orzeczenie o niedopuszczalności kasacji.

4. Pisemną odpowiedź na kasację składa odpowiednio prokurator wojskowej prokuratury okręgowej lub prokurator Naczelnej Prokuratury Wojskowej w terminie 14 dni od otrzymania kasacji innej strony. Uznając kasację za oczywiście bezzasadną, prokurator zarządza przesłanie odpowiedzi podmiotom wymienionym w art. 530 § 5 Kodeksu postępowania karnego, o czym informuje sąd wojskowy, po nadejściu zaś zwrotnych poświadczeń jej odbioru przesyła je do sądu wojskowego w ślad za odpowiedzią na kasację.

5. W wypadku niesporządzenia przez sąd odwoławczy uzasadnienia orzeczenia w czasie powodującym zagrożenie upływu terminu, o którym mowa w art. 524 § 3 Kodeksu postępowania karnego, naczelnik wydziału wojskowej prokuratury okręgowej lub szef Oddziału Postępowania Sądowego Naczelnej Prokuratury Wojskowej, na miesiąc przed upływem tego terminu, powinien zawiadomić o tym prezesa sądu odwoławczego.

§ 297.1. Uznając potrzebę wznowienia postępowania sądowego z urzędu lub na skutek podania uprawnionej osoby, wojskowy prokurator garnizonowy przedstawia wojskowemu prokuratorowi okręgowemu stosowny wniosek wraz z aktami sprawy. W razie uznania podania za niezasadne, pozostawia się je bez biegu i powiadamia o tym zainteresowanego, podając motywy odmowy. W sprawie, w której wojskowy prokurator okręgowy wniósł akt oskarżenia, zasługujące na uwzględnienie podanie osoby uprawnionej o wznowienie postępowania przesyła się Naczelnej Prokuraturze Wojskowej.

2. Wniosek o wznowienie postępowania przesyła do właściwego sądu wojskowego odpowiednio Naczelny Prokurator Wojskowy lub wojskowy prokurator okręgowy.

§ 298. 1. Przepisy niniejszego działu stosuje się odpowiednio do udziału prokuratora w postępowaniu o odszkodowanie za niesłuszne skazanie, tymczasowe aresztowanie lub zatrzymanie.

2. Przepisy niniejszego działu stosuje się również odpowiednio do udziału prokuratora w posiedzeniu sądu wojskowego pierwszej instancji i wojskowego sądu okręgowego jako sądu odwoławczego (w tym w postępowaniu wykonawczym) oraz odnośnie do składanych środków odwoławczych od postanowień sądu wojskowego.

§ 299. Decyzję, co do udziału prokuratora w sprawach o wykroczenia oraz w sytuacjach określonych w § 297 i § 298 regulaminu, gdy nie wynika z obowiązku ustawowego, podejmuje szef prokuratury wojskowej.

Dział XI

UDZIAŁ PROKURATORA W POSTĘPOWANIU WYKONAWCZYM

§ 300.1. W razie ujawnienia okoliczności dających podstawę do odwołania odroczenia, przerwy w wykonaniu kary pozbawienia wolności lub warunkowego przedterminowego zwolnienia albo do podjęcia zawieszono postępowania wykonawczego, prokurator bezzwłocznie występuje do sądu ze stosownym wnioskiem.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności i warunkowego umorzenia postępowania.

§ 301. Prokurator powinien brać udział w posiedzeniach sądu wojskowego, gdy sąd pierwszej lub drugiej instancji rozstrzyga:

- 1) prośbę o ułaskawienie;
- 2) wątpliwości co do wykonania orzeczenia lub zarzuty co do obliczenia kary;
- 3) o zamianie kary pozbawienia wolności na grzywnę wobec cudzoziemca;
- 4) w przedmiocie umorzenia lub zawieszenia postępowania;
- 5) o niezaliczeniu skazanemu na poczet kary pozbawienia wolności okresu leczenia spowodowanego samouszkodzeniem;
- 6) o zamianie kary grzywny lub kary ograniczenia wolności na zastępczą karę pozbawienia wolności;
- 7) w przedmiocie wykonania kary pozbawienia wolności po zwolnieniu skazanego ze szpitala psychiatrycznego lub z zakładu leczenia odwykowego;
- 8) wniosek prokuratora o zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności lub odstąpienie od jej wykonania wobec sprawcy, co do którego orzeczono umieszczenie w zakładzie poprawczym.

§ 302. Prokurator powinien rozważyć potrzebę wzięcia udziału w posiedzeniu sądu wojskowego również w innych sprawach, zwłaszcza zawiłych lub poruszających opinię społeczną, a także w sprawach, o których mowa w art. 92 § 3 ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich.

§ 303. Biorąc udział w posiedzeniu sądu, prokurator powinien ustosunkować się do rozpatrywanych wniosków i kwestii z nimi związanych, a następnie do oceny zasadności orzeczenia sądu wojskowego oraz, w razie potrzeby, do jego zaskarżenia, jeżeli uzna je za wadliwe lub niesłuszne.

Dział XII

POSTĘPOWANIE O UŁASKAWIENIE

§ 304.1. Jeżeli z treści otrzymanego pisma wynika, iż zawiera ono prośbę o ułaskawienie, prokurator przesyła je do właściwego sądu pierwszej instancji.

2. Biorąc udział w posiedzeniu sądu rozpoznającego prośbę o ułaskawienie, prokurator powinien zwracać uwagę na to, czy okoliczności, o których mowa w art. 563 Kodeksu postępowania karnego, są należycie wyjaśnione i poparte dowodami. Prokurator zwraca w szczególności uwagę, czy:

- 1) wskazane w prośbie, a powstałe po wydaniu wyroku, zdarzenia są należycie udokumentowane;
- 2) zebrano dokumenty dotyczące zachowania się skazanego po wydaniu wyroku, a zwłaszcza:
  - a) aktualny wywiad środowiskowy,
  - b) w odniesieniu do żołnierzy opinię służbową;
  - c) opinie z miejsca pracy,
  - d) aktualne dane o karalności,
  - e) opinie o zachowaniu się w zakładzie karnym w okresie odbywania kary pozbawienia wolności,
  - f) dowody dotyczące zapłaty orzeczonej grzywny, nawiązki, opłat i kosztów sądowych,
  - g) dane o naprawieniu szkody lub zadośćuczynieniu.

3. Przychyłając się do prośby na posiedzeniu sądu, prokurator zajmuje równocześnie stanowisko co do udzielenia przerwy w wykonaniu kary lub wstrzymaniu jej wykonania.

§ 305. Niedopuszczalne jest składanie przez prokuratora na posiedzeniu wniosku o pozostawienie sprawy bez dalszego biegu, jeżeli o wydanie opinii zwrócił się Prokurator Generalny lub Naczelny Prokurator Wojskowy na podstawie art. 567 § 1 i 2 w zw. z art. 657 § 1 Kodeksu postępowania karnego.

§ 306.1. Uznając potrzebę wszczęcia postępowania o ułaskawienie z urzędu, prokurator przedstawia prokuratorowi nadzrędnemu umotywowany wniosek wraz z aktami sprawy i odpowiednimi dokumentami.

2. W wypadku przewidzianym w art. 568 Kodeksu postępowania karnego prokurator występuje równocześnie z wnioskiem o wstrzymanie przez Naczelnego Prokuratora Wojskowego wykonania kary lub zarządzenia przerwy w jej wykonaniu.

Dział XIII

UDZIAŁ PROKURATORA W POSTĘPOWANIU W SPRAWACH O WYKROCZENIA

§ 307. Prokurator podejmuje czynności w postępowaniu w sprawach o wykroczenia, gdy poweźmie wiarygodną wiadomość o naruszeniu prawa w toku tego postępowania lub gdy ze względu na społeczny wydźwięk albo charakter sprawy uzna, że jego udział jest wskazany.

§ 308. W postępowaniu w sprawach o wykroczenie prokurator może:
 prowadzić czynności wyjaśniające lub zlecać je Żandarmerii Wojskowej;
 na wniosek uprawnionego organu wydać polecenie przeprowadzenia przeszukania, a także zatwierdzić przeszukanie przeprowadzone w warunkach niecierpiących zwłoki bez jego polecenia;
 stosować środki przymusu, o których mowa w art. 49 i 50 Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia;
 wnosić środki odwoławcze;
 kierować wnioski o wznowienie prawomocnie zakończonego postępowania do właściwego sądu w razie stwierdzenia przewidzianych prawem podstaw.

Dział XIV

ZAPOBIEGANIE NARUSZENIOM PRAWA ORAZ DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA PROKURATORÓW

§ 309.1. Prokurator zapobiega naruszeniu prawa stosując środki przewidziane w ustawach.

2. Środki prawne zapobiegające naruszeniu prawa prokurator podejmuje na podstawie nie budzących wątpliwości ustaleń poczynionych w postępowaniu karnym.

3. Zapobiegania naruszeniu prawa, na podstawie ustaleń poczynionych w toku czynności prokuratora w innych rodzajach postępowania niż wskazane w ust. 2, prokurator dokonuje poprzez podejmowanie środków przewidzianych w tych postępowaniach, zmierzających do przywrócenia stanu zgodnego z prawem.

§ 310. Środki zapobiegające popełnianiu przestępstw prokurator podejmuje bezpośrednio po ustaleniu okoliczności uzasadniających ich stosowanie, niezależnie od stopnia zaawansowania postępowania przygotowawczego.

§ 311.1. Przekazanie na podstawie art. 18 § 2 Kodeksu postępowania karnego właściwemu organowi sprawy, w której odmówiono wszczęcia postępowania przygotowawczego bądź postępowanie umorzono, powinno nastąpić w szczególności, gdy zachodzi potrzeba podjęcia przez obowiązane organy przewidzianych prawem środków zmierzających między innymi do:

- 1) ochrony środowiska naturalnego;
- 2) wyciągnięcia konsekwencji służbowych w stosunku do żołnierza lub pracownika wojska naruszającego obowiązki służbowe;
- 4) pociągnięcia pracownika wojska winnego powstania szkody do odpowiedzialności materialnej;
- 5) przeciwdziałania demoralizacji nieletniego;
- 6) zobowiązania osoby uzależnionej do poddania się leczeniu odwykowemu.

2. Jeżeli ustawa uzależnia wszczęcie przez właściwy organ postępowania, o którym mowa w ust. 1, od złożenia wniosku, prokurator przekazując sprawę składa wniosek lub zwraca się do uprawnionego organu o jego złożenie, wnosząc jednocześnie o poinformowanie go o sposobie załatwienia sprawy.

§ 312.1. W wystąpieniu skierowanym na podstawie art. 27 prokurator może żądać pociągnięcia do odpowiedzialności służbowej i dyscyplinarnej osobę objętą aktem oskarżenia.

2. Żądanie pociągnięcia do odpowiedzialności materialnej osoby objętej aktem oskarżenia prokurator kieruje do odpowiedniego organu, gdy uzna za niecelowe wystąpienie przez siebie z powództwem cywilnym.

§ 313. W ramach współdziałania w zapobieganiu przestępczości i innym naruszeniom prawa z dowódcami jednostek wojskowych prokurator:

- 1) na prośbę dowódców rodzajów sił zbrojnych oraz dowódców okręgów wojskowych lub z własnej inicjatywy może złożyć informację o stanie przestępczości i stanie przestrzegania prawa przez podległych im żołnierzy i pracowników wojska;
- 2) może skierować na prośbę innych, niż wymienieni w pkt 1, dowódców jednostek wojskowych informacje o stanie zagrożenia przestępczością i innymi naruszeniami prawa z odpowiednimi informacjami;
- 3) podejmuje działania zmierzające do tworzenia prawnych i organizacyjnych warunków przeciwdziałania naruszeniom prawa.

§ 314. Szczegółowy sposób i tryb postępowania prokuratorów wojskowych przy wnoszeniu sprzeciwów i wystąpień oraz przeprowadzaniu kontroli przestrzegania prawa określa rozporządzenie, o którym mowa w § 1 ust. 1 regulaminu.

Dział XV

PETYCJE, SKARGI, WNIOSKI I MELDUNKI

§ 315. Wpływające do prokuratury wojskowej petycje oraz skargi i wnioski, o których mowa w art. 227 i 241 Kodeksu postępowania administracyjnego, podlegają załatwieniu zgodnie z przepisami działu VIII tego kodeksu oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji i rozpatrywania skarg i wniosków (Dz.U. Nr 5, poz. 46).

§ 316. Skargę na czynności lub zachowanie prokuratora, urzędnika lub innego pracownika prokuratury wojskowej rozpatruje jego przełożony.

§ 317. Pisma o charakterze procesowym dotyczące zakresu działania prokuratora w postępowaniu karnym w konkretnej sprawie załatwia się w trybie przewidzianym w odpowiednich przepisach tego postępowania; pism tych nie należy traktować jako skarg.

§ 318. Jeżeli pismo lub zgłoszenie ustne, podlegające rozpoznaniu w trybie określonego postępowania, zawiera także zarzuty dotyczące niedopełnienia obowiązków, przekroczenia uprawnień lub uchybienia godności urzędu przez prokuratora, urzędnika lub innego pracownika prokuratury wojskowej, w tej części należy traktować je jako skargę, do której załatwienia właściwy jest prokurator przełożony.

§ 319. Skargę na działalność prokuratury wojskowej, zawierającą także zarzuty odnoszące się do działalności innych organów, prokurator rozpoznaje w zakresie swojej właściwości i niezwłocznie przekazuje odpis skargi właściwemu organowi.

§ 320. Złożoną ustnie skargę na działalność prokuratury wojskowej przyjmuje się do protokołu. Skargę na inne organy przyjmuje się do protokołu tylko wówczas, gdy okoliczności sprawy uzasadniają podjęcie przez prokuratora czynności w określonym trybie. W pozostałych wypadkach informuje się skarżącego, jaki organ jest właściwy do rozpatrzenia skargi lub o przysługujących mu środkach prawnych.

§ 321. Wielokrotnie ponawiane skargi w sprawach już wyjaśnionych w całości, nie zawierające nowych okoliczności, mogą być pozostawione bez biegu; należy o tym powiadomić skarżącego informując, że podtrzymuje się zajęte uprzednio stanowisko i że niewykazanie w kolejnych skargach nowych okoliczności spowoduje pozostawienie ich bez biegu.

§ 322. Przyjęcia interesantów ewidencjonuje się poprzez sporządzenie notatki urzędowej zawierającej adnotację, czego sprawa dotyczy. Notatki urzędowe przechowuje się w prokuraturze wojskowej przez rok, a po upływie tego okresu niszczy.

§ 323.1. Wszystkie prokuratury wojskowe dokonują dwa razy w roku analizy oraz oceny załatwienia petycji, skarg i wniosków.

2. Wojskowe prokuratury garnizonowe przedstawiają do dnia 5 stycznia każdego roku, wojskowym prokuratorom okręgowym, a wojskowi prokuratorzy okręgowi do dnia 10 stycznia każdego roku - do Oddziału Organizacyjno-Prawnego - roczne sprawozdania z wpływu i sposobu załatwiania spraw, o których mowa w ust.1.

3. Układ statystyczny sprawozdań oraz wzory wykazów statystycznych, jak też termin składania sprawozdania zbiorczego przez Naczelną Prokuraturę Wojskową określają odrębne przepisy.

§ 324. Prokurator załatwia meldunki w trybie przewidzianym dla załatwienia meldunków w myśl przepisów regulaminów wojskowych.

CZĘŚĆ DRUGA

WEWNĘTRZNA ORGANIZACJA WOJSKOWYCH JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH PROKURATURY

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 325.1. Podział kompetencji między szefem prokuratury wojskowej i jego zastępcą ustala się w rozkazie organizacyjnym prokuratury wojskowej.

2. W czasie nieobecności lub czasowej niemożności wykonywania obowiązków szefa prokuratury wojskowej zastępuje jego zastępca lub wyznaczony prokurator.

§ 326. Szefowie prokuratur wojskowych, ustalając wewnętrzną organizację kierują się troską o sprawne wykonywanie na terenie ich działania wszystkich zadań prokuratury wojskowej, określonych przepisami prawa.

§ 327.1. Prokuratorzy wykonują samodzielnie zlecone im czynności na stanowiskach pracy lub samodzielnych stanowiskach pracy, których zakres ustala się rzeczowo lub terytorialnie, z uwzględnieniem potrzeb wymiaru sprawiedliwości oraz sił zbrojnych.

2. Łączenie stanowisk pracy w komórki organizacyjne wskazane jest, wówczas gdy liczba wpływających spraw przekracza możliwości sprawowania bezpośredniego nadzoru nad poszczególnymi stanowiskami pracy przez prokuratora przełożonego i jego zastępcę.

3. W skład komórki organizacyjnej powinno wchodzić co najmniej w:

oddziale	– siedem stanowisk etatowych;
samodzielnym dziale i wydziale	– pięć stanowisk etatowych;
dziale	– trzy stanowiska etatowe.

§ 328. Komórkami organizacyjnymi kierują odpowiednio:

oddziałem	- szef oddziału;
wydziałem	- naczelnik;
samodzielnym działem i działem	- kierownik.

§ 329.1. W prokuraturach wojskowych działają sekretariaty wykonujące prace kancelaryjno-biurowe i pomocnicze w sprawach załatwianych przez prokuratorów lub w zleconym zakresie przewidziane w ustawach czynności formalnoprawne, które nie są zastrzeżone do wyłącznej kompetencji prokuratora.

2. Zakres działania sekretariatów i biurowość prokuratur wojskowych w sprawach karnych określa zarządzenie Ministra Sprawiedliwości wydane na podstawie art. 18 ust. 3a ustawy o prokuraturze.

§ 330.1. W prokuraturach wojskowych tworzy się pion ochrony, obejmujący zakresem swego działania ochronę wytwarzanych, przetwarzanych, przekazywanych lub przechowywanych informacji niejawnych.

2. Pionem ochrony kieruje pełnomocnik do spraw ochrony informacji niejawnych, podlegający bezpośrednio szefowi prokuratury wojskowej.

3. W skład pionu ochrony wchodzi również kancelaria tajna, której organizację i zakresy działania określają przepisy ustawy z dnia 22 stycznia 1999 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz.U. z 2005 r. Nr 196, poz. 1631, z późn. zm.) oraz przepisy wykonawcze do tej ustawy.

§ 331. Szczegółową, wewnętrzną organizację prokuratur wojskowych ustalają, w formie rozkazu organizacyjnego, według zasad określonych w rozporządzeniu:

- 1) Naczelny Prokurator Wojskowy – dla Naczelnej Prokuratury Wojskowej;
- 2) wojskowy prokurator okręgowy – dla wojskowej prokuratury okręgowej;
- 3) wojskowy prokurator garnizonowy – dla wojskowej prokuratury garnizonowej.

§ 332.1. W rozkazy organizacyjnym prokuratury wojskowej określa się – ze wskazaniem zakresu i rodzaju wykonywanych zadań – komórki organizacyjne, samodzielne stanowiska pracy lub stanowiska pracy oraz zakres sprawowanego nad nimi nadzoru przez przełożonego i zwierzchników.

2. Rozkaz organizacyjny zawiera również szczegółowy podział czynności wszystkich prokuratorów i aplikantów oraz urzędników i innych pracowników prokuratur wojskowych, a także ich wzajemną podległość służbową.

3. Odpis rozkazu organizacyjnego wojskowi prokuratorzy okręgowi i wojskowi prokuratorzy garnizonowi przesyłają do Naczelnej Prokuratury Wojskowej, a wojskowi prokuratorzy garnizonowi również do wojskowej prokuratury okręgowej.

Rozdział 2

Struktura organizacyjna i zadania komórek organizacyjnych Naczelnej Prokuratury Wojskowej

§ 333. W skład Naczelnej Prokuratury Wojskowej wchodzi komórki organizacyjne:

- 1) Oddział Organizacyjno-Prawny;
- 2) Oddział Postępowania Przygotowawczego;
- 3) Oddział Postępowania Sądowego;
- 4) Samodzielny Dział Kadr i Szkolenia.

§ 334.1. Naczelny Prokurator Wojskowy sprawuje nadzór nad pracą:

- 1) zastępcy Naczelnego Prokuratora Wojskowego;
- 2) Oddziału Organizacyjno-Prawnego;
- 3) Samodzielnego Działu Kadr i Szkolenia;
- 4) głównego specjalisty do spraw legislacji – prokuratora Naczelnej Prokuratury Wojskowej.

2. Zastępca Naczelnego Prokuratora Wojskowego sprawuje nadzór nad pracą:

- 1) Oddziału Postępowania Przygotowawczego;
- 2) Oddziału Postępowania Sądowego.

3. Szefowie oddziałów są zwierzchnikami prokuratorów w oddziałach.

4. Kierownik samodzielnego działu jest zwierzchnikiem urzędników samodzielnego działu.

§ 335. Do podstawowych zadań Oddziału Organizacyjno-Prawnego należy w zakresie:

1) bieżącej działalności:

- a) koordynowanie działalności logistycznej podległych prokuratur wojskowych,
- b) organizowanie odpraw prowadzonych przez Naczelnego Prokuratora Wojskowego oraz wizyt zagranicznych,
- c) planowanie, organizowanie i przeprowadzanie wizytacji wojskowych prokuratur okręgowych i wojskowych prokuratur garnizonowych;

2) kontroli przestrzegania prawa i profilaktyki:

- a) opracowywanie centralnego planu kontroli przestrzegania prawa i koordynacja w tym zakresie planów i zamierzeń podległych prokuratur wojskowych,
- b) zbieranie i analiza danych dotyczących stanu przestępczości oraz danych statystycznych,
- c) opracowywanie wystąpień i sporządzanie dokumentów, wiążących się z problematyką kontroli przestrzegania prawa i profilaktyką,
- d) opracowywanie sprawozdań zbiorczych (o charakterze uogólniającym) z działalności prokuratur wojskowych;

3) planowania budżetowego:

- a) opracowywanie projektów rocznych planów finansowo-rzeczowych wynikających z zadań prokuratur wojskowych (budżetu),
- b) prowadzenie analiz kwartalnych i rocznych z realizacji budżetu,
- c) sporządzanie zestawień układu wykonawczego budżetu;

4) informatyzacji:

- a) administrowanie danymi prokuratur wojskowych w systemach informatycznych;
- b) prowadzenie stanowiska dostępowego do Krajowego Centrum Informacji Kryminalnej;
- c) kontrolowanie przestrzegania zasad bezpieczeństwa systemów informatycznych oraz ochrony danych osobowych w prokuraturach wojskowych;
- d) koordynowanie szkolenia w zakresie informatyzacji na terenie prokuratur wojskowych.

§ 336. Do podstawowych zadań Oddziału Postępowania Przygotowawczego należy:

1) sprawowanie nadzoru ustawowego;

2) sprawowanie nadzoru służbowego nad postępowaniem przygotowawczym prowadzonym przez podległe prokuratury wojskowe;

- 3) udział prokuratorów w posiedzeniach Izby Wojskowej Sądu Najwyższego, zwanej dalej IWSN, w zakresie dotyczącym sądowej kontroli postępowania przygotowawczego;
- 4) kształtowanie praktyki w zakresie zwalczania przestępczości;
- 5) działalność w zakresie interpretacji i ujednolicenia stosowania przepisów dotyczących postępowania przygotowawczego;
- 6) wykonywanie czynności z zakresu obrotu prawnego z zagranicą;
- 7) planowanie, organizowanie i przeprowadzanie wizytacji wojskowych prokuratur okręgowych i wojskowych prokuratur garnizonowych.

§ 337. Do podstawowych zadań Oddziału Postępowania Sądowego należy:

ocena zasadności środków odwoławczych od orzeczeń wojskowych sądów okręgowych jako sądów pierwszej instancji;

opracowanie nadzwyczajnych środków odwoławczych od wyroków IWSN, jako sądu drugiej instancji;

udział prokuratorów przed IWSN w postępowaniu odwoławczym, postępowaniu związanym z rozpoznaniem nadzwyczajnych środków zaskarżenia oraz w innych, ustawowo określonych przypadkach;

prowadzenie spraw w przedmiocie kasacji określonej w art. 521 Kodeksu postępowania karnego oraz w innych przypadkach i na zasadach określonych odrębnymi przepisami;

prowadzenie spraw o ułaskawienie;

analizowanie spraw dotyczących pytań prawnych i przygotowywanie projektów stosownych dokumentów oraz opiniowanie projektów uchwał IWSN;

sprawowanie nadzoru służbowego nad postępowaniem sądowym prowadzonym przez wojskowe prokuratury okręgowe oraz monitorowanie nadzoru wojskowych prokuratur okręgowych w stosunku do wojskowych prokuratur garnizonowych w zakresie postępowania sądowego;

planowanie, organizowanie i przeprowadzanie wizytacji wojskowych prokuratur okręgowych i wojskowych prokuratur garnizonowych.

§ 338. Do podstawowych zadań samodzielnego działu kadr i szkolenia należy realizowanie zadań wynikających z przepisów ustawy o prokuraturze, ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz.U. Nr 179, poz. 1750, z późn. zm), ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury (Dz.U. Nr 162, poz. 1125, z późn. zm), aktów wykonawczych do tych ustaw, wytycznych w sprawach kadrowych oraz decyzji Naczelnego Prokuratora Wojskowego – związanych z problematyką służby wojskowej żołnierzy zawodowych oraz zatrudnienia urzędników i innych pracowników w prokuraturach wojskowych, w szczególności dotyczących:

- 1) naboru kandydatów na stanowiska prokuratorów, asesorów i aplikantów oraz urzędników i innych pracowników;

- 2) przebiegu służby wojskowej prokuratorów i aplikantów oraz zatrudnienia urzędników i innych pracowników;
- 3) sprawowania nadzoru nad szkoleniem fachowym i szkoleniem aplikantów w podległych prokuraturach wojskowych;
- 4) organizowania egzaminów prokuratorskich;
- 5) przeformowania prokuratur wojskowych oraz sporządzania wniosków organizacyjno-etatowych;
- 6) planowania i sprawozdawczości w sprawach kadrowych;
- 7) nadzoru i kontroli realizacji spraw kadrowych w prokuraturach wojskowych;
- 8) prowadzenia spraw osobowych prokuratorów w stanie spoczynku.

§ 339. Do zadań głównego specjalisty do spraw legislacji – prokuratora Naczelnej Prokuratury Wojskowej należy:

- 1) opracowywanie oraz sprawowanie nadzoru nad opracowaniem w Naczelnej Prokuraturze Wojskowej projektów aktów normatywnych, związanych z działalnością prokuratur wojskowych;
- 2) przygotowywanie projektów rozkazów i pism okólnych Naczelnego Prokuratora Wojskowego oraz nadzór nad aktualizowaniem ich zbioru;
- 3) opiniowanie pod względem prawnym i redakcyjnym projektów aktów normatywnych wpływających do Naczelnej Prokuratury Wojskowej;
- 4) wydawanie opinii prawnych w sprawach podlegających właściwości prokuratur wojskowych;
- 5) uczestniczenie w komisjach, naradach, odprawach i konferencjach dotyczących zagadnień legislacyjnych.

§ 340. Zakres czynności pozostałych głównych specjalistów-prokuratorów Naczelnej Prokuratury Wojskowej, rzecznika dyscyplinarnego, rzecznika prasowego Naczelnego Prokuratora Wojskowego, określa rozkaz organizacyjny Naczelnej Prokuratury Wojskowej.

§ 341. W Naczelnej Prokuraturze Wojskowej działa sekretariat Naczelnej Prokuratury Wojskowej oraz sekretariaty oddziałów.

2. Kierownik sekretariatu Naczelnej Prokuratury Wojskowej podlega szefowi Oddziału Organizacyjno-Prawnego.

3. Sekretariaty oddziałów w zakresie obsługi administracyjnej spraw prowadzonych w oddziałach podlegają szefom tych oddziałów, a w pozostałym zakresie kierownikowi sekretariatu.

Rozdział 3

Struktura organizacyjna i zadania komórek organizacyjnych wojskowej prokuratury okręgowej

§ 342. W wojskowej prokuratury okręgowej mogą być utworzone następujące Wydziały:

- 1) Organizacyjno-Prawny;
- 2) Śledczy;
- 3) Nadzoru nad Postępowaniem Przygotowawczym;
- 4) Postępowania Sądowego.

§ 343.1. Wojskowy prokurator okręgowy sprawuje nadzór nad pracą:

- 1) zastępcy wojskowego prokuratora okręgowego;
- 2) Wydziału Organizacyjno-Prawnego.

2. Zastępca wojskowego prokuratora okręgowego sprawuje nadzór nad pracą:

- 1) Wydziału Śledczego;
- 2) Wydziału Nadzoru nad Postępowaniem Przygotowawczym;
- 3) Wydziału Postępowania Sądowego.

3. Naczelnicy wydziałów są zwierzchnikami prokuratorów w wydziałach.

§ 344.1. Do podstawowych zadań Wydziału Organizacyjno-Prawnego należy:

- 1) prowadzenie spraw:
  - a) organizacyjnych, kadrowych i szkoleniowych;
  - b) finansowych, administracyjno-gospodarczych i socjalno-bytowych;
- 2) załatwianie petycji, skarg, wniosków i meldunków;
- 3) planowanie i realizacja kontroli przestrzegania prawa i profilaktyki;
- 4) zbieranie i analiza danych dotyczących stanu przestępczości oraz danych statystycznych (sprawozdania zbiorcze);
- 5) sprawowanie nadzoru nad pracą sekretariatu, w zakresie ustalonym w rozkazie organizacyjnym;
- 6) zapewnienie gotowości i realizacja zadań mobilizacyjnych.

2. Do podstawowych zadań Wydziału Śledczego należy:

- 1) prowadzenie śledztw i dochodzeń własnych, nadzorowanie śledztw i dochodzeń prowadzonych przez inne organy lub im powierzonych:
  - a) o przestępstwa, dla których właściwy jest wojskowy sąd okręgowy,
  - b) innych, w tym również zleconych do prowadzenia przez Naczelnego Prokuratora Wojskowego lub wojskowego prokuratora okręgowego;
- 2) udział prokuratorów w postępowaniu sądowym w sprawach wymienionych w pkt 1, rozstrzyganych w pierwszej instancji oraz w toku czynności sądowych w postępowaniu przygotowawczym.

3. Do podstawowych zadań Wydziału Nadzoru nad Postępowaniem Przygotowawczym należy sprawowanie nadzoru procesowego i służbowego nad

postępowaniem przygotowawczym, prowadzonym w wojskowej prokuraturze garnizonowej.

4. Do podstawowych zadań Wydziału Postępowania Sądowego należy:

- 1) udział prokuratorów w postępowaniu przed wojskowym sądem okręgowym;
- 2) nadzór nad udziałem prokuratorów wojskowej prokuratury garnizonowej w postępowaniu przed sądem wojskowym;
- 3) udział prokuratorów przed sądem wojskowym w postępowaniu o wznowienie postępowania i o ułaskawienie;
- 4) kontrola okresowa prawomocnych orzeczeń sądowych w podległych prokuraturach wojskowych.

§ 345. Prokuratorzy powołani do pełnienia funkcji wizytatora i kierownika szkolenia wykonują także inne zlecone im zadania, nie wchodzące w zakres pełnionej funkcji.

§ 346. Kierownik sekretariatu wojskowej prokuratury okręgowej oraz pozostali pracownicy sekretariatu podlegają naczelnikowi Wydziału Organizacyjno-Prawnego.

Rozdział 4

Struktura organizacyjna i zadania komórek organizacyjnych wojskowej prokuratury garnizonowej

§ 347. W wojskowej prokuraturze garnizonowej mogą być utworzone następujące Działy:

- 1) Organizacyjno-Prawny;
- 2) Postępowania Karnego.

§ 348.1. Wojskowy prokurator garnizonowy sprawuje nadzór nad pracą:

- 1) zastępcy wojskowego prokuratora garnizonowego;
- 2) Działu Organizacyjno-Prawnego.

2. Zastępca wojskowego prokuratora garnizonowego sprawuje nadzór nad pracą Działu Postępowania Karnego.

3. Kierownicy działów są zwierzchnikami prokuratorów i aplikantów w dziale.

§ 349. Do podstawowych zadań Działu Organizacyjno-Prawnego należą odpowiednio zadania określone w § 344 ust. 1.

§ 350. Do podstawowych zadań Działu Postępowania Karnego należą zadania określone w § 344 ust. 2.

§ 351. Kierownik sekretariatu wojskowej prokuratury garnizonowej oraz pozostali pracownicy sekretariatu podlegają kierownikowi Działu Organizacyjno-Prawnego.

Rozdział 5

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 352. Z dniem wejścia w życie rozporządzenia tracą moc dotychczasowe przepisy w kwestiach unormowanych w tym rozporządzeniu.

§ 353. Przepisy rozporządzenia stosuje się również do spraw wszczętych przed dniem jego wejścia w życie.

§ 354. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

PREZES RADY MINISTRÓW

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie regulaminu określającego tryb wewnętrznego urzędowania wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury oraz wewnętrzną organizację tych jednostek stanowi realizację upoważnienia z art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 2002 r. Nr 21, poz. 206, z późn. zm.).

Według aktualnego stanu prawnego nie obowiązuje żaden akt normatywny rangi rozporządzenia, który regulowałby wskazaną wyżej tematykę spraw w odniesieniu do wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury, zwanych dalej prokuraturami wojskowymi.

Potrzeba wydania przedmiotowego rozporządzenia jest niekwestionowana, a wobec braku omawianej regulacji uznać ją trzeba za pilną. Podstawowy cel jaki stoi przed omawianą regulacją, to wskazanie ram prawnych działań prokuratorów wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury, zwanych dalej prokuratorami, a także ustalenie „wewnętrznego ustroju” prokuratur wojskowych.

W związku z brakiem aktu wykonawczego wydanego na podstawie art. 18 ust. 3 ustawy o prokuraturze działalność prokuratur wojskowych, jak dotychczas opiera się wyłącznie na przepisach ustawy o prokuraturze oraz innych ustaw, rozporządzeniach, zarządzeniach i decyzjach Ministra Obrony Narodowej oraz Ministra Sprawiedliwości - regulujących odpowiednio niektóre szczegółowe zagadnienia, np. sposób i tryb postępowania prokuratorów wojskowych przy wnoszeniu sprzeciwów i wystąpień, aplikację prokuratorowską, biurowość prokuratur wojskowych, a także wewnętrznych rozkazach i pismach okólnych Naczelnego Prokuratora Wojskowego.

Projekt rozporządzenia składa się z dwóch części, z których pierwsza podzielona na działy i rozdziały (oddziały) obejmuje Regulamin wewnętrznego urzędowania wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury, zwany dalej Regulaminem. Druga zaś, zawierająca rozdziały, określa wewnętrzną organizację prokuratur wojskowych.

Przepisy ogólne Regulaminu, ujęte w dziale I, wskazują na podstawy prawne działania i właściwość prokuratorów. W § 3 stanowi się zasadę, że przepisy regulaminu o przełożonych odnoszą się także do ich zastępców. W omawianym dziale zamieszczono również skróty najczęściej używanych w regulaminie pojęć.

W dziale II, obejmującym zagadnienia organizacyjne, uregulowano tematykę urzędzeń zewnętrznych i wewnętrznych oraz pieczęci urzędowych prokuratur wojskowych. Odwołano się przy tym, w zakresie nazw prokuratur wojskowych i ich siedzib do rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 15 grudnia 1998 r. w sprawie tworzenia, znoszenia oraz ustalania siedzib i terytorialnego zakresu działania wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury (Dz.U. Nr 159, poz. 1048, z późn. zm.), a w odniesieniu do zasad używania pieczęci urzędowych do decyzji Nr 336/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 10 października 2005 r. w sprawie wprowadzenia do użytku „Instrukcji o pieczęciach używanych w resorcie obrony narodowej” (Dz.Urz.MON Nr 19, poz. 178).

W omawianym dziale zamieszczono również przepisy dotyczące czasu urzędowania, dyżurów i godzin przyjęć interesantów. Tak więc rozkład czasu służby prokuratorów określać będzie rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 29 sierpnia 2006 r. w sprawie dodatkowych dni wolnych od służby oraz rozkładu czasu służby żołnierzy zawodowych (Dz.U. Nr 161, poz. 1138). Natomiast w odniesieniu do zasad przyjmowania zgłaszających się do prokuratur wojskowych, interesantów odpowiednie zastosowanie będą miały również przepisy rozdziału 5 w dziale VIII Kodeksu postępowania administracyjnego.

Kierowanie pracą prokuratur wojskowych uregulowane jest w dziale III. W rozdziale zatytułowanym „Organizacja pracy prokuratur wojskowych” ujmuje się zasady wykonywania przez prokuratora czynności określonych w ustawach i rozporządzeniach oraz odpowiedzialności za ich prawidłowość i terminowość, a także zasady obowiązujące przy podpisywaniu sporządzanych pism. W § 13 ust. 1 uregulowano tematykę prawa wydawania poleceń przez prokuratorów przełożonych oraz innych prokuratorów – w zakresie zleconych czynności. Doprecyzowano również reguły dotyczące żądania prokuratora wydania uzasadnienia polecenia, zmiany polecenia lub wyłączenia prokuratora od wykonania czynności albo od udziału

w sprawie, o czym stanowi się w art. 8 ust. 2-5 ustawy o prokuraturze. W omawianym rozdziale zdefiniowano także na potrzeby Regulaminu pojęcie zwierzchnika i prokuratora nadrzędnego wraz z omówieniem podstawowych relacji pomiędzy prokuratorem i jego przełożonym lub zwierzchnikiem. Niezwykle istotną z punktu widzenia organizacji pracy prokuratur wojskowych jest zasada wynikająca z § 23, w myśl której wszystkie komórki organizacyjne mają obowiązek wzajemnego ścisłego współdziałania oraz współdziałania z głównymi specjalistami-prokuratorami, pełnomocnikiem ochrony, rzecznikiem prasowym i Sądem Dyscyplinarnym Naczelnej Prokuratury Wojskowej. Kolejne regulacje dotyczą zasad postępowania prokuratorów związanych z udzielaniem i wykonywaniem pomocy prawnej, jak również zawiadamianiem o odmowie uwzględnienia prośby, wniosku lub skargi. Na koniec wreszcie szczegółowo uregulowano obowiązujące prokuratorów zasady korespondencji, a w tym przy wysyłaniu pism do naczelnych i centralnych organów państwowych oraz przedstawicielstw dyplomatycznych i urzędów konsularnych państw obcych – za pośrednictwem właściwego oddziału Naczelnej Prokuratury Wojskowej.

Rozdział 2 omawianego działu ustala zadania dla szefów prokuratur wojskowych. Wymienieni prokuratorzy pełniący funkcje kierownicze będą odpowiedzialni za prawidłową i sprawną realizację zadań służbowych w powierzonych im komórkach organizacyjnych lub prokuraturach wojskowych. Istotne uprawnienie przy realizacji zadań służbowych przyznano Naczelnemu Prokuratorowi Wojskowemu i wojskowemu prokuratorowi okręgowemu, którzy, w myśl § 30, będą mogli wydawać rozkazy, decyzje, pisma okólne i wytyczne, natomiast wojskowi prokuratorzy garnizonowi – rozkazy i wytyczne. W § 31-33 dosyć szczegółowo uregulowano zadania szefów prokuratur wojskowych, do których między innymi należeć będą: dokonywanie podziału czynności, sporządzanie rocznych planów pracy i sprawowanie nadzoru nad czynnościami podległych prokuratorów. W przepisach tych przewidziano również wskazanie zasad współdziałania szefów prokuratur wojskowych z organami państwowymi i samorządowymi, a także z dowódcami jednostek wojskowych działających na terenie ich właściwości.

Kolejny rozdział będzie stanowić podstawę prawną do planowania pracy prokuratur wojskowych. Wzorem sprawdzonych aktualnych rozwiązań w zakresie

planowania pracy sporządza się w Naczelnej Prokuraturze Wojskowej Harmonogram zasadniczych przedsięwzięć Naczelnej Prokuratury Wojskowej, plan pracy oddziałów i samodzielnego działu, plan szkolenia i podnoszenia kwalifikacji zawodowych, plan urlopów prokuratorów, urzędników i innych pracowników, a w pozostałych prokuraturach wojskowych plan pracy prokuratury wojskowej, plan szkolenia i podnoszenia kwalifikacji zawodowych, plan urlopów prokuratorów, aplikantów, urzędników i innych pracowników. W § 35-39 określono szczegółowo podmioty, terminy i zasady opracowywania Harmonogramu oraz pozostałych planów.

W ostatnim rozdziale działu III, poświęconym podziałowi czynności w prokuraturze wojskowej stanowi się, iż podziału tego dokonują szefowie prokuratur wojskowych w postaci wydawanego rozkazu organizacyjnego, którego treść podaje się do wiadomości wszystkim zainteresowanym. Niezależnie od zakresu i rodzaju wykonywanych przez prokuratorów zadań, prokuratorzy będą zobowiązani między innymi na polecenie prokuratora przełożonego lub zwierzchnika wykonywać również czynności, które nie należą do jego obowiązków określonych podziałem czynności z ważnych względów służbowych oraz wykonywać swe obowiązki także poza ustalonym czasem pracy.

Tematykę nadzoru i aprobaty uwzględniono w dziale IV. W prokuraturze wojskowej sprawowany jest nadzór ustawowy i nadzór służbowy. W ramach sprawowanego nadzoru, stosownie do § 45, przełożony lub zwierzchnik ma prawo między innymi kontrolować obciążenie i wydajność pracy, może żądać relacji o przebiegu czynności, a także zapoznawać się z aktami prowadzonych postępowań. Jednocześnie zastrzega się w § 46, że nadzór nie może ograniczać ustawowej niezależności, samodzielności oraz odpowiedzialności za wykonywanie prokuratorom zadań. W § 47-52 ujęto szczegółowe zagadnienia nadzoru służbowego, który co do zasady sprawowany jest przez jedną nadrzędną prokuraturę wojskową. Projekt Regulaminu precyzuje zasady obejmowania spraw nadzorem służbowym. Ze względu na specyfikę prokuratur wojskowych wprowadzono w § 53-57 zasady składania meldunków w sprawach dużej wagi ze względu na ich rodzaj charakter i skutki.

W § 62 stanowi się, iż nadzór procesowy nad postępowaniem przygotowawczym prowadzonym przez Komendę Główną Żandarmerii Wojskowej

oraz innymi organami sprawuje właściwa wojskowa prokuratura okręgowa (wojskowa prokuratura garnizonowa). Zagadnienie nadzoru nad postępowaniem sądowym i wykonawczym obejmuje § 63-67, gdzie stanowi się o formach jego sprawowania, zasadach postępowania w razie wniesienia środka odwoławczego i kasacji oraz szczegółowych zagadnieniach podlegających ocenie.

Z kolei tematyka sprawowania nadzoru nad kontrolą przestrzegania prawa i profilaktyką obejmuje, w § 68-71, wskazanie zakresu czynności podlegających ocenie oraz nałożenie obowiązku przesyłania do Oddziału Organizacyjno-Prawnego Naczelnej Prokuratury Wojskowej między innymi materiałów spraw załatwionych w trybie kontroli przestrzegania prawa, w których zostało wniesione odwołanie od decyzji wojskowej prokuratury okręgowej (wraz z odwołaniem), kopii sprzeciwów i wystąpień sporządzanych w wojskowej prokuraturze okręgowej. Ponadto bieżącą kontrolą objęto w prokuraturach wojskowych organizację pracy i praktykę dyscyplinarną.

W odniesieniu do aprobaty wskazano, że jej udzielenie lub odmowa udzielenia następuje przez prokuratora przełożonego (zwierzchnika służbowego), poprzez zamieszczenie odpowiedniej adnotacji służbowej. W regulaminie stanowi się, że aprobacie podlegają postanowienia kończące postępowanie przygotowawcze, akty oskarżenia oraz środki odwoławcze sporządzone przez asesora. W razie potrzeby można zarządzić objęcie aprobatą wszystkich pism procesowych oraz wniosków składanych przed sądem, sporządzonych przez prokuratora.

Niezwykle ważną tematykę ujętą w projektowanym Regulaminie stanowi dział V – Wizytacja. W przepisach § 77-79 ustanawia się przeprowadzanie w prokuraturach wojskowych dwóch rodzajów wizytacji, a mianowicie wizytacji kompleksowej i problemowej. Wizytację kompleksową dokonuje się w celu wszechstronnej kontroli i oceny stopnia realizacji zadań ustawowych wizytowanej prokuratury wojskowej, oceny sposobu kierowania prokuraturą wojskową, ocenę wypełniania obowiązków służbowych przez prokuratorów oraz pozostałego personelu prokuratury wojskowej. Wizytację kompleksową przeprowadzać się będzie w wojskowych prokuraturach okręgowych co najmniej raz na dwa lata, a w wojskowych prokuraturach garnizonowych przy najmniej raz na trzy lata. Wizytację problemową przeprowadza

się w miarę potrzeb, w celu bieżącego eliminowania ujawnionych nieprawidłowości oraz dla potrzeb polityki kadrowej. Rozkaz o przeprowadzeniu wizytacji wydaje Naczelny Prokurator Wojskowy, w którym określa między innymi zakres i termin wizytacji oraz skład zespołu wizytacyjnego. Zgodnie z § 82 wizytacja kompleksowa obejmuje zbadanie i ocenę podstawowych działów pracy prokuratury wojskowej, a wizytacja problemowa wybranych działów pracy lub określonych zagadnień.

W § 84-86 uregulowano szczegółowy sposób przygotowania wizytacji, a w tym sposobu doboru akt spraw karnych nią objętych. Przepis § 87 poświęcony jest określeniu zagadnień podlegających wizytacji, które szczegółowo określa w rozkazie Naczelny Prokurator Wojskowy. W dalszej części tego rozdziału zamieszczona jest metodyka ustalania wyników wizytacji, uwzględniająca oceny podstawowych działów pracy prokuratury wojskowej w skali 5-2. W § 90 i § 91 w kazuistyczny sposób wskazano wykaz rażących uchybień oraz sposób ich oceny. Ocena końcowa całokształtu pracy prokuratury wojskowej stanowić będzie średnią arytmetyczną z poszczególnych działów pracy, z uwzględnieniem także stanu kadrowego, stopnia obciążenia pracą, ilości skomplikowanych spraw oraz liczby i zasadności skarg na prokuratorów.

Tryb postępowania związany z podsumowaniem wizytacji prokuratury wojskowej zapisany został w § 93-98. Tak więc z przebiegu wizytacji kompleksowej sporządza się protokół, a wizytacji problemowej notatkę służbową. Protokół z wizytacji w ciągu 21 dni od jej zakończenia przesyła się szefowi wizytowanej prokuratury wojskowej, który ma prawo zgłosić uwagi do protokołu w terminie 14 dni od dnia jego otrzymania. Ostateczną ocenę pracy prokuratury wojskowej zatwierdza Naczelny Prokurator Wojskowy, a wyniki wizytacji omawia się na naradzie prokuratorów. Wizytację problemową przeprowadza się według zasad dotyczących wizytacji kompleksowej. Na koniec wreszcie, w razie stwierdzenia oczywiście rażących uchybień przeprowadza się sprawdzenie wykonania zaleceń powizytacyjnych.

Dział VI obejmuje wskazanie zasad współdziałania z prasą oraz sprawozdawczości. Zgodnie z § 99 w prokuraturach wojskowych stałe kontakty z prasą utrzymują nieetatowy rzecznik prasowy Naczelnej Prokuratury Wojskowej

oraz pozostali szefowie prokuratur wojskowych lub wyznaczeni przez nich nieetatowi rzecznicy prokuratur wojskowych. W Regulaminie stanowi się również, że o sprawach i zdarzeniach mających szczególne znaczenie dla obrazu sił zbrojnych w opinii publicznej oraz o udzielonych wypowiedziach i udostępnionych informacjach przedstawicielom prasy – szefowie oddziałów oraz wojskowi prokuratorzy okręgowi i wojskowi prokuratorzy garnizonowi mają obowiązek niezwłocznie informować o powyższym rzecznika prasowego Naczelnego Prokuratora Wojskowego.

W zakresie sporządzania sprawozdań statystycznych oraz stałych informacji w § 101 stanowi się, że Naczelny Prokurator Wojskowy w rozkazie szczegółowo określi tę tematykę.

Działalność kadrowa prokuratur wojskowych, w ramach określonych przez Regulamin, ograniczać się będzie jedynie do wskazania konkretnych uprawnień wojskowego prokuratora garnizonowego - § 102, wojskowego prokuratora okręgowego - § 103 i Naczelnego Prokuratora Wojskowego - § 104. Natomiast opiniowanie prokuratorów i aplikantów prokuratur wojskowych odbywać się będzie na zasadach określonych w ustawie o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

Jednym z ważniejszych działów zawartych w projekcie Regulaminu jest dział VIII poświęcony postępowaniu przygotowawczemu. W rozdziale 1 zawierającym przepisy ogólne zamieszczono podstawowe zasady dotyczące prowadzenia postępowań przygotowawczych. Wskazano także zasadę łączenia spraw karnych, a także wyłączenia do odrębnego postępowania części materiałów dotyczących niektórych osób lub czynów. W § 111 uregulowano sytuację ewentualnego pociągnięcia prokuratora do odpowiedzialności karnej poprzez wystąpienie do prokuratora przełożonego o skierowanie do sądu dyscyplinarnego wniosku o zezwolenie na ściganie. Przewidziano również sytuację obowiązku wezwania pokrzywdzonego lub dowódcy jednostki wojskowej do złożenia oświadczenia czy żąda ścigania w razie stwierdzenia w toku postępowania, że przestępstwo ścigane jest na jego wniosek.

W kolejnym rozdziale zawarto przepisy dotyczące właściwości prokuratur wojskowych. Właściwość miejscową tych prokuratur określa rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 15 grudnia 1998 r. w sprawie tworzenia, znoszenia oraz

ustalania siedzib i terytorialnego zakresu działania wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury (Dz.U. Nr 159, poz. 1048, z późn. zm.). Ewentualny spór o właściwość miejscową między równorzędnymi prokuraturami wojskowymi rozstrzygał będzie szef nadrzędnej prokuratury wojskowej. Wymieniony prokurator może również w szczególnie uzasadnionych wypadkach przekazać podległej prokuraturze wojskowej do prowadzenia lub nadzorowania każdą sprawę. Postępowanie karne w sprawie o przestępstwo popełnione w okręgach kilku prokuratur wojskowych, co do zasady prowadzi będzie lub nadzorował do jego zakończenia ten prokurator, który wszczął postępowanie lub objął je nadzorem. Ze względu na przebieg lub wyniki postępowania będzie możliwe przekazanie sprawy również innemu prokuratorowi. Ponadto prokurator, w którego okręgu działania zostało stwierdzone przestępstwo o kradzież w transporcie lądowym, wodnym i powietrznym lub o przestępstwo dokonane na szkodę pasażerów korzystających z tego transportu, w razie niemożności ustalenia miejsca popełnienia przestępstwa, będzie właściwy do prowadzenia lub nadzorowania tego postępowania.

W rozdziale 3 omawianego działu unormowane zostały zasady wszczynania postępowania przygotowawczego. W przepisach tych stanowi się między innymi, że zasadą jest przyjęcie zgłoszonego ustnie zawiadomienia o przestępstwie i sporządzenia przez prokuratora protokołu. W terminie 3 dni od dnia sporządzania protokołu lub otrzymania pisemnego zawiadomienia o przestępstwie prokurator jest obowiązany nadać bieg sprawie. W toku uzupełnienia danych zawartych w zawiadomieniu o przestępstwie lub sprawdzenia faktów w tym zakresie prokurator będzie mógł w szczególności zażądać przedstawienia dodatkowych dokumentów niezbędnych dla prawidłowej oceny zdarzenia, którego dotyczy zawiadomienie, zażądać przeprowadzenia kontroli, przyjąć uzupełniające informacje od przedstawiciela pokrzywdzonej instytucji lub organu kontroli lub zażądać nadesłania dokumentacji lekarskiej dotyczącej osoby pokrzywdzonej. Równocześnie anonimowe zawiadomienie o przestępstwie, bez uprzedniego sprawdzenia przytoczonych okoliczności nie będzie mogło stanowić podstawy do wszczęcia postępowania przygotowawczego. W § 124 wprowadza się niezwykle ważną zasadę zastrzeżenia przez prokuratora, aby Żandarmeria Wojskowa informowała go natychmiast o najpoważniejszych zdarzeniach związanych z uzasadnionym podejrzeniem

zaistnienia przestępstwa. W wypadkach nie cierpiących zwłoki prokurator obecny na miejscu zdarzenia osobiście przeprowadzał będzie w niezbędnym zakresie czynności procesowe, albo będzie kierował ich przebiegiem. Przepisy omawianego rozdziału szczegółowo regulują sposób postępowania prokuratora w przedstawionej wyżej sytuacji. W § 126 zawarto niezbędne dane podlegające zamieszczeniu w postanowieniu o wszczęciu śledztwa lub dochodzenia.

Przepisy § 127-130 ujęte w rozdziale 4 dotyczą śledztw. Tak więc o wszczęciu śledztwa w sprawie zdarzenia ze skutkiem śmiertelnym lub ze skutkiem w postaci ciężkiego uszczerbku na zdrowiu należy niezwłocznie zawiadomić najbliższą dla zmarłego osobę. Wprowadza się zasadę, że bezzwłocznie po wszczęciu śledztwa sporządza się plan śledztwa (czynności śledczych), który stosownie do ujawnianych nowych okoliczności należy aktualizować. Gdy zachodzi konieczność korzystania w szerokim zakresie ze środków operacyjno-technicznych przeprowadzenie śledztwa w całości można powierzyć Żandarmerii Wojskowej. Ostatni przepis tego rozdziału szczegółowo reguluje zasady przedłużania okresu śledztwa.

W zakresie przedstawiania zarzutów, w rozdziale 5 stanowi się o sposobach dokumentowania przedstawienia, uzupełnienia lub zmiany zarzutów podejrzanemu oraz postępowania w razie niemożności ogłoszenia postanowienia o przedstawieniu zarzutów.

Stosunkowo obszerna regulacja dotyczy postępowania dowodowego, wypełniającego treść rozdziału 6. Odnośnie udziału stron, ich obrońców i pełnomocników stanowi się, że ich wnioski o przeprowadzenie określonych dowodów, dopuszczenie do udziału w czynnościach procesowych i udzielenie zezwolenia na przeglądanie akt spraw należy załatwiać bezzwłocznie i powiadamiać o podjętej decyzji. W kolejnych przepisach zamieszczono zasady postępowania związane z zawiadamianiem osób uprawnionych o wykonywaniu czynności niepowtarzalnych oraz nie sprowadzaniem podejrzanego pozbawionego wolności do wzięcia udziału w czynnościach niepowtarzalnych, gdy zwłoka groziłaby utratą lub zniekształceniem dowodu. W zakresie udziału stron, ich obrońców i pełnomocników, na ich żądanie w innych czynnościach śledztwa regulamin nakłada na prokuratora obowiązek wezwania osoby uprawnionej do wskazania, w jakich czynnościach chce

uczestniczyć. Ponadto zamieszczono przepis o obowiązku pouczenia podejrzanego przez prokuratora o prawie wystąpienia z żądaniem wyznaczenia obrońcy z urzędu, gdy podejrzany nie jest w stanie ponieść kosztów obrony, a także o przewidzianym w art. 671 kpk obowiązku udziału obrońcy w rozprawie głównej przeciwko żołnierzowi odbywającemu zasadniczą służbę wojskową lub kandydatowi na żołnierza zawodowego. Regulacją objęto również obowiązek wystąpienia przez prokuratora do prezesa sądu o cofnięcie wyznaczenia obrońcy z urzędu, jeżeli biegli lekarze psychiatrzy stwierdzą, że poczytalność podejrzanego nie budzi wątpliwości.

Odnośnie przesłuchania w przepisach § 144-149 w miarę szczegółowo uregulowano sposób wykonywania przez prokuratora wspomnianej czynności dowodowej. Dotyczy to takich czynności, jak sprawdzanie danych osobowych, ustalanie tożsamości sprawcy w razie zatrzymania go na gorącym uczynku popełnienia przestępstwa, pouczenia pokrzywdzonego o przysługujących mu uprawnieniach i ciężących na nim obowiązkach, w razie potrzeby zapewnienie udziału tłumacza, informowanie o stanie sprawy, przesłuchiwanie osób, którzy w chwili czynu nie ukończyli 15 lat. Uregulowano również techniczny sposób sporządzania protokołów przesłuchań oraz utrwalania przebiegu czynności protokołowanej.

W zakresie udziału biegłych zamieszczono obowiązek powoływania biegłego bezzwłocznie, po zebraniu materiału dowodowego potrzebnego do wydania opinii. Przepisy Regulaminu wyraźnie wskazują kogo należy powołać w charakterze biegłego. Zakłada się również, że to prokurator kieruje tokiem prac biegłego i w razie potrzeby może zmienić zakres opinii lub postawionych pytań. Regułą będzie obowiązek wydawania również w toku dochodzenia przez prokuratora postanowienia o powołaniu biegłych lekarzy psychiatrów lub biegłego lekarza w celu oględzin zwłok i ich otwarcia. Na koniec wreszcie odniesiono się szczegółowo do opinii biegłych lekarzy psychiatrów, która powinna również wskazywać, czy istnieje ze względów psychiatrycznych potrzeba skierowania podejrzanego na badania do wojskowej komisji lekarskiej, a w przypadku żołnierza podejrzanego o przestępstwo z części wojskowej Kodeksu karnego, w miarę możliwości także oceniać, czy był on w chwili czynu oraz powołania do służby wojskowej zdolny do jej pełnienia.

Tematykę zatrzymywania rzeczy, przeszukania oraz dowodów rzeczowych omówiono w przepisach § 155-162. Wyraźnie zatem wskazuje się na rzeczy mogące stanowić dowód w sprawie, a podlegające zatrzymaniu. Regulacja uwzględnia również sposób postępowania prokuratora przy podejmowaniu decyzji w przedmiocie zatwierdzenia zatrzymania rzeczy lub przeszukania, wydania postanowienia o zatrzymaniu rzeczy lub przeszukaniu oraz reakcji na stwierdzone uchybienia związane z wykonywaniem tych czynności. W § 160 zamieszczono wskazówki przydatne prokuratorowi do kontroli prawidłowości postępowania z dowodami rzeczowymi, a w dalszych przepisach określono sposób postępowania przy uznaniu zatrzymanych przedmiotów za dowody rzeczowe.

Przepisy regulaminu regulują również sposób zbierania danych o osobie podejrzanego, które zbiera się bezzwłocznie po sporządzeniu postanowienia o przedstawieniu zarzutów. Ustala się, że dane o karalności wymienionego nie powinny być starsze niż 6 miesięcy. Dla potrzeb uzyskania opinii co do stanu zdrowia psychicznego podejrzanego zbiera się odpowiednie dane, w tym w drodze przesłuchań i innych stosownych czynności. O podejrzanym żołnierzu należy dodatkowo zebrać dane dotyczące przebiegu jego służby wojskowej, wyróżnień oraz ukarań dyscyplinarnych.

Końcowe przepisy rozdziału dotyczącego postępowania dowodowego odnoszą się do udziału prokuratora w czynnościach dowodowych. Wyraźnie zatem wskazuje się, że w sprawach o zdarzenia ze skutkiem śmiertelnym oraz w innych poważniejszych sprawach prokurator osobiście przeprowadza oględziny miejsca zdarzenia lub nimi kieruje. Również osobiście prokurator w miarę potrzeby przesłuchuje jedyne bezpośredniego świadka zdarzenia, świadków wykazujących zaburzenia psychiczne lub ułomności fizyczne oraz małoletnich, pokrzywdzonych, przede wszystkim w sprawach o przestępstwa określone w art. 156 § 1, art. 197 i 280-282 Kodeksu karnego, biegłych, podejrzanego, który odmówił złożenia wyjaśnień w postępowaniu prowadzonym przez Żandarmerię Wojskową, jeżeli zachodzą warunki do skierowania wniosku o zastosowanie tymczasowego aresztowania przez sąd wojskowy. W dalszych przepisach ustanawia się zasadę, że prokurator powinien osobiście dokonywać czynności zmierzających do usuwania niejasności w opinii biegłych oraz sprzeczności w zeznaniach lub wyjaśnieniach.

Reguluje się ponadto sposób postępowania prokuratora w razie złożenia wniosku o wydanie postanowienia o zachowaniu w tajemnicy okoliczności umożliwiających ujawnienie tożsamości świadka oraz wniosku o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka koronnego. Jako regułę wprowadza się obowiązek przesłuchiwania przez prokuratora w siedzibie prokuratury wojskowej, bez obecności żołnierza Żandarmerii Wojskowej prowadzącego postępowanie przygotowawcze.

W rozdziale 7 zostały omówione środki przymusu. Odnośnie zatrzymania przewiduje się obowiązkowy udział prokuratora w posiedzeniu sądu rozpoznającego zażalenie na zatrzymanie. W ramach sprawowanego nadzoru nad prawidłowością zatrzymania prokurator będzie oceniał legalność i zasadność tej instytucji, kierując się występującymi okolicznościami, szczegółowo wskazanymi w § 175-176.

W przedmiocie środków zapobiegawczych przepisy § 177-198 dosyć szczegółowo regulują tematykę ich stosowania. Zastosowanie środka zapobiegawczego na wniosek Żandarmerii Wojskowej lub innego organu powinno poprzedzać ewentualne dokonanie niezbędnych czynności dowodowych. Zarówno wniosek Żandarmerii Wojskowej lub innego organu, a także wniosek prokuratora do sądu wojskowego o zastosowanie środka zapobiegawczego, powinien mieć formę pisemną i zawierać uzasadnienie. Jeżeli wystarczającym środkiem zapobiegawczym wobec tymczasowo aresztowanego będzie poręczenie majątkowe prokurator uchyła tymczasowe aresztowanie i stosuje omawiany środek. W razie wątpliwości co do stanu zdrowia podejrzanego przed złożeniem wniosku o zastosowanie tymczasowego aresztowania prokurator zarządza zbadanie wymienionego przez lekarza. Jeżeli bezzwłoczne badanie lekarskie było niemożliwe lub utrudnione dokonanie takiego badania zleca się w areszcie śledczym. Prokurator czuwa nad prawidłowością przebiegu tymczasowego aresztowania i w razie zaistnienia względów szczególnych bezzwłocznie podejmuje decyzję w przedmiocie uchylenia tego środka. Przepisy Regulaminu szczegółowo regulują uprawnienia i obowiązki prokuratora względem podejrzanego tymczasowo aresztowanego. Dotyczy to w szczególności zasad doprowadzania, polecenia przetransportowania, umożliwienie komunikowania się z innymi osobami tymczasowo aresztowanego. W omawianym rozdziale szczegółowo określono zasady postępowania prokuratora, gdy zachodzi potrzeba poszukiwania podejrzanego listem gończym. Precyzuje się również zasady postępowania w razie

wyłączenia części materiałów dotyczących innego przestępstwa zarzucanego oskarżonemu, który jest tymczasowo aresztowany, zwrotu sprawy przez sąd wojskowy do uzupełnienia, przedłużania czasu trwania tymczasowego aresztowania oraz uchylania tego środka zapobiegawczego. W odniesieniu do innych środków zapobiegawczych szczegółowe regulacje dotyczą postępowania prokuratora przy stosowaniu zawieszenia podejrzanego w czynnościach służbowych lub wykonywania zawodu, albo nakazaniu powstrzymania się od określonej działalności, lub od prowadzenia określonego rodzaju pojazdów, a także stosowaniu w charakterze środka zapobiegawczego zakazu opuszczania przez oskarżonego kraju.

Kolejna grupa przepisów dotyczy zabezpieczenia majątkowego. Obowiązkiem prokuratora będzie zbieranie informacji o stanie majątkowym podejrzanego już w początkowym stadium postępowania przygotowawczego. Dotyczyć to będzie w szczególności przestępstw, za które można orzec grzywnę, przepadek, nawiązkę lub świadczenie pieniężne albo nałożyć obowiązek naprawienia szkody lub zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. W razie potrzeby przed wydaniem postanowienia o zabezpieczeniu majątkowym prokurator powinien przesłuchać podejrzanego (inne osoby) na okoliczności dotyczące zajętego mienia. W przepisach § 203-206 uregulowano szczegółowo formalną stronę stosowania tego środka, a w tym stosowne zawiadomienia.

W rozdziale poświęconym zawieszeniu postępowania omówione zostały czynności prokuratora dotyczące niektórych aspektów tej instytucji procesowej. Dotyczy to między innymi wyłączenia sprawy podejrzanego, co do którego postępowanie zawieszono, do odrębnego postępowania, zatwierdzania postanowienia o zawieszeniu postępowania oraz uzupełnianie postępowania w sytuacji uznania przez prokuratora zawieszenia postępowania za przedwczesne. W § 211-213 opisano czynności prokuratora zmierzające do ustalenia miejsca pobytu ukrywającego się podejrzanego i poszukiwania podejrzanego listem gończym. Na koniec wreszcie zamieszczono obowiązek sprawdzania aktualności przyczyn zawieszenia postępowania, a także sposób postępowania w razie ustania przyczyn, które spowodowały zarządzenie poszukiwania lub wydania postanowienia o poszukiwaniu listem gończym.

W zakresie zakończenia postępowania przygotowawczego przepisy rozdziału 9 stanowią między innymi, że w postanowieniu o umorzeniu postępowania można również określić jako przyczynę umorzenia niewykrycie sprawcy przestępstwa, niewykrycie sprawcy przestępstwa i wpisanie sprawy do rejestru przestępstw, okoliczność, że podejrzany nie popełnił zarzucanego mu przestępstwa. Postępowanie przygotowawcze może być umorzone w całości lub w części. Uzasadnienie postanowienia o umorzeniu postępowania powinno zawierać informacje dotyczące osób, przeciwko którym toczyło się postępowanie, zarzuty albo zdarzenia będące jego przedmiotem oraz inne elementy szczegółowo wymienione w § 218. Kolejne przepisy omawianego rozdziału regulują kwestie postępowania prokuratora, gdy zachodzą podstawy do warunkowego zawieszenia postępowania w sprawach związanych z utratą dokumentów oznaczonych klauzulą tajności, a także w razie nie przychylenia się do wniosku podejrzanego o umorzenie postępowania w sprawach z oskarżenia prywatnego.

Tematykę terminów i zażaleń ujęto w rozdziale 10. Na podstawie omawianych przepisów do okresu postępowania przygotowawczego nie wlicza się między innymi czasu jaki upływa od zamknięcia śledztwa, od zwieszenia postępowania do jego podjęcia oraz od umorzenia postępowania do uchylecia postanowienia o umorzeniu na skutek zażalenia. Prokurator będzie określał także termin zakończenia postępowania mediacyjnego. W § 224-227 omówiono czynności prokuratora i prokuratora nadzrędnego związane z postępowaniem zażaleniowym.

W rozdziale 11 stanowi się o podjęciu na nowo i wznowieniu umorzonego postępowania oraz podjęciu postępowania sprawdzającego. Postanowienie o podjęciu na nowo umorzonego śledztwa, dochodzenia lub postępowania sprawdzającego należy wydać bezzwłocznie po ujawnieniu stosownych okoliczności, które należy wskazać w uzasadnieniu tego postanowienia. Regulamin nakłada na prokuratora obowiązek powiadomienia pokrzywdzonego, podejrzanego oraz organy, które złożyły zawiadomienie o przestępstwie o podjęciu na nowo i o wznowieniu umorzonego postępowania. W § 230 wprowadzono zakaz przesłuchiwania osób, przeciwko którym postępowanie ma się toczyć – przed wydaniem postanowienia o podjęciu lub wznowieniu postępowania. W § 232 natomiast szczegółowo uregulowano tematykę postępowania prokuratora w razie

wniesienia pism żądających wszczęcia postępowania przygotowawczego w sprawie, w której uprawomocniło się postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania przygotowawczego, kwestionujących zasadność prawomocnego postanowienia o umorzeniu postępowania przygotowawczego w sprawie lub przeciwko osobie oraz żądających zbadanie sprawy w trybie nadzoru służbowego.

Zagadnienie nadzoru prokuratora nad postępowaniem przygotowawczym stanowi treść rozdziału 12. Obowiązkiem prokuratora sprawującego nadzór nad postępowaniem przygotowawczym jest zapewnienie sprawnego i zgodnego z prawem przebiegu postępowania. Prokurator powinien udzielić wytycznych oraz określić termin do przedstawienia planu śledztwa (czynności śledczych) jeśli powierza je Żandarmerii Wojskowej. W ramach nadzoru prokurator ma obowiązek systematycznie zaznajamiać się z aktami sprawy, a w razie stwierdzenia uchybień reagować na nie. Jeżeli prokurator poleca wsząć i przeprowadzić postępowanie przygotowawcze to w swoim zakresie powinien określić czyn przestępczy i jego kwalifikację prawną oraz wskazać czynności do przeprowadzenia wraz z terminem ich wykonania. W sprawach, w których organ dochodzeniowy wszczął śledztwo z własnej inicjatywy prokurator podejmuje niezbędne czynności nadzorcze po otrzymaniu odpisu postanowienia o wszczęciu śledztwa. W sprawach dochodzeniowych sprawowanie nadzoru przez prokuratora polega na kontroli zasadności przedstawianych prokuratorowi do zatwierdzenia postanowień. Niezależnie od powyższych czynności prokurator zapoznając się z aktami sprawy ocenia przebieg postępowania zwracając uwagę w szczególności na realizację celów i zadań tego postępowania, których przykładowy wykaz zawiera § 240. W razie potrzeby prokurator nadzorujący postępowanie może zastrzec swój udział w czynnościach procesowych, osobiście je przeprowadzić lub wręcz przejąć sprawę do własnego prowadzenia, a w odniesieniu do zamkniętego postępowania przygotowawczego nakazać jego uzupełnienie poprzez wydanie stosownych postanowień. Przepisy § 233-234 regulują formalne czynności związane z postanowieniem o odmowie wszczęcia, zawieszeniu i umorzeniu postępowania przygotowawczego. W ramach nadzoru nad postępowaniem przygotowawczym prokurator sprawdza w szczególności szybkość i trafność podejmowania pierwszych czynności po otrzymaniu zawiadomienia o przestępstwie, sposób dokumentowania ustnych zawiadomień

o przestępstwie oraz zasadność wszczynania śledztw i dochodzeń, prawidłowość decyzji o zatrzymaniu osób podejrzanych oraz zawiadomienia prokuratora o tych decyzjach, przestrzeganie terminów śledztw i dochodzeń oraz postępowań sprawdzających. Wszelkie spostrzeżenia i uwagi dotyczące pracy dochodzeniowo-śledczej prokurator przekazuje komendantowi właściwej jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej, przy czym służy mu również prawo wystąpienia z żądaniem wszczęcia przeciwko żołnierzowi Żandarmerii Wojskowej postępowania służbowego lub dyscyplinarnego.

W akcie oskarżenia, o czym stanowi się w rozdziale 13, oprócz danych przewidzianych w Kodeksie postępowania karnego w odniesieniu do oskarżonego żołnierza należy podać jego stopień wojskowy i przydział służbowy, a w odniesieniu do pracownika wojska jego miejsce zatrudnienia. Akt oskarżenia powinien zawierać również datę powołania oskarżonego do służby wojskowej, przynależność służbową oraz dane dotyczące wyróżnień i ukarań dyscyplinarnych. Przepisy tego rozdziału szczegółowo regulują również takie elementy aktu oskarżenia, jak wskazanie właściwego sądu wojskowego i treść uzasadnienia, a także formalne czynności prokuratora związane z przesłaniem do sądu wojskowego aktu oskarżenia i ewentualnym wniesieniem powództwa cywilnego.

Przedmiotem Regulaminu objęto również postępowanie karne w stosunkach międzynarodowych. W rozdziale poświęconym pomocy prawnej regulacji poddano wniosek o udzielenie pomocy prawnej w sprawie karnej, który sporządza się, gdy zachodzi konieczność dokonania czynności procesowych lub też uzyskania materiału dowodowego za granicą. Wniosek ten powinien być sporządzony w języku polskim i zawierać najistotniejsze dane osobowe, faktyczne i prawne w sprawie oraz wskazywać czynności, które mają być przeprowadzone. Określone uprawnienia przyznano Naczelnej Prokuraturze Wojskowej, która w razie braku regulacji dotyczącej bezpośredniej wymiany wniosków o pomoc prawną pomiędzy prokuratorami, samodzielnie przesyła je do właściwego organu obcego państwa. Ponadto wojskowy prokurator okręgowy będzie uprawniony do bezpośredniego przesyłania wniosku o przesłuchanie obywatela polskiego – właściwemu urzędowi konsularnemu. Realizacja wyjazdu prokuratora w celu wzięcia udziału w czynnościach za granicą będzie wymagała zgody Naczelnego Prokuratora Wojskowego.

Wprowadza się zasadę, że czynności w ramach pomocy prawnej wykonuje prokurator wojskowej prokuratury okręgowej lub wojskowej prokuratury garnizonowej (pod nadzorem wojskowej prokuratury okręgowej). W § 260 uregulowano ponadto zagadnienie pouczenia obywateli państw obcych o wskazaniu adresu dla doręczeń oraz zasadach doręczania pism w tym postępowaniu. Na koniec wreszcie sprecyzowano tematykę powoływania zespołu polskiego, o którym stanowi się w art. 589b i 589c Kodeksu postępowania karnego.

Tematyka ekstradycji poruszona została w § 263-267. W przepisach tych stanowi się, że do wniosku o wydanie przez państwo obce osoby ściganej, należy załączać akta sprawy wraz z odpisami podstawowych materiałów dowodowych oraz rysopisy i inne materiały identyfikacyjne. W dalszej części szczegółowo reguluje się sposób przeprowadzenia czynności zastrzeżonych dla prokuratora, a w tym przesłuchanie podejrzanego oraz świadków oraz udział w posiedzeniu sądu wojskowego dotyczącym ekstradycji.

Kolejne zagadnienie objęte rozdziałem 3 dotyczy przekazywania osób ściganych na podstawie europejskiego nakazu aresztowania. Wniosek o wydanie takiego nakazu kieruje się do wojskowego sądu okręgowego, również w sprawach zawisłych w postępowaniu jurysdykcyjnym i wykonawczym. Jeżeli miejsce pobytu osoby ściganej nie jest znane odpis nakazu przekazuje się Naczelnej Prokuraturze Wojskowej z wnioskiem o wdrożenie poszukiwań międzynarodowych. Organami uprawnionymi do przyjmowania i dalszego kierowania europejskich nakazów aresztowania wydanych przez organy innych państw są właściwe miejscowo wojskowe prokuratury okręgowe. Regulamin zastrzega jako obowiązkowy udział prokuratora w czynnościach wojskowego sądu okręgowego.

W ostatnim rozdziale regulującym tematykę postępowania karnego w stosunkach międzynarodowych zamieszczono przepisy traktujące o przejęciu i przekazaniu ścigania karnego. Przejęcie takiego ścigania odbywa się w trybie i na zasadach określonych w Kodeksie postępowania karnego, umowach o obrocie prawnym i w porozumieniach. W sprawie, w której występuje wniosek pokrzywdzonego o naprawienie szkody prokurator powinien również wnosić i popierać powództwo cywilne. Upoważnia się wojskowych prokuratorów okręgowych

(upoważnionych prokuratorów tych prokuratur) do bezpośredniego porozumiewania się w sprawach karnych z urzędami konsularnymi państwa obcych w Polsce. Uprawnia się ponadto Naczelną Prokuraturę Wojskową do występowania z wnioskiem do Protokołu Dyplomatycznego Ministerstwa Spraw Zagranicznych o doręczenie odpisu decyzji merytorycznej w sprawie przeciwko pracownikowi przedstawicielstwa dyplomatycznego lub urzędu konsularnego.

W dziale X zawarto przepisy regulujące zasady udziału prokuratora w postępowaniu sądowym w sprawach karnych. W przepisach ogólnych wymieniono podstawowe czynności prokuratora polegające na braniu udziału w rozprawach i posiedzeniach, składaniu wniosków, co do wymiaru kary i innych rozstrzygnięć, dążeniu do wyjaśnienia okoliczności sprawy oraz zaskarżaniu orzeczeń. W § 280-287 wskazuje się, że prokurator uczestniczy w posiedzeniach sądu wojskowego również wtedy, gdy sąd wojskowy rozpoznaje jego wniosek lub zażalenie na jego decyzję. Jako zasadę przyjmuje się wyznaczanie prokuratorów do wykonywania czynności przed sądem wojskowym, którzy w danej sprawie prowadzili lub nadzorowali postępowanie przygotowawcze. Kolejne przepisy dotyczą czynności przygotowawczych prokuratora przed rozprawą, sposób zachowania się w jej toku, a także wskazówki dotyczące przemówienia końcowego. Sformalizowano również czynności związane z zakończeniem w prokuraturze wojskowej postępowania prokuratora przed sądem wojskowym.

W zakresie wnoszonych środków odwoławczych, o czym stanowi się w odrębnym rozdziale, Regulamin przewiduje, że apelację sporządza i podpisuje, co do zasady, prokurator, który brał udział w rozprawie. Wraz z przesłaniem do sądu wojskowego środka odwoławczego należy przekazać prokuratorowi akta nadzoru wraz z odpisem zaskarżonego orzeczenia i dodatkowym odpisem środka odwoławczego.

Na prokuratora wyznaczonego do udziału w postępowaniu odwoławczym w sprawie apelacji przed wojskowym sądem okręgowym nałożono w kolejnym rozdziale szereg obowiązków, a w tym zapoznanie się z aktami głównymi, dokonanie oceny apelacji i przygotowanie właściwych wniosków. Regulamin dopuszcza cofnięcie przez prokuratora środka odwoławczego za zgodą przełożonego, jeżeli uzna,

że środek ten jest niezasadny. Jeżeli okoliczności ujawniły się na rozprawie prokurator samodzielnie podejmuje decyzje w tym zakresie. Do udziału prokuratora w rozprawie apelacyjnej zastosowanie będą miały odpowiednie przepisy dotyczące udziału prokuratora przed sądem I instancji.

W aspekcie zaskarżania prawomocnych orzeczeń przepisy Regulaminu również precyzują określone czynności prokuratora wojskowej prokuratury okręgowej (wojskowej prokuratury garnizonowej) lub prokuratora Naczelnej Prokuratury Wojskowej – związane ze składaniem wniosków o doręczenie orzeczenia, wniesieniem kasacji, udziałem w posiedzeniu sądu odwoławczego, w przedmiocie dopuszczalności kasacji oraz pisemną odpowiedzią na kasację i złożeniem wniosku o wznowienie postępowania. W postępowaniu o odszkodowanie za niesłuszne skazanie, tymczasowe aresztowanie lub zatrzymanie zastosowanie będą miały również przepisy omawianego działu. Przepisy tego działu stosować się będzie także odpowiednio do udziału prokuratora w posiedzeniu sądu wojskowego I instancji i wojskowego sądu okręgowego jako sądu odwoławczego, natomiast decyzję co do udziału prokuratora w sprawach o wykroczenia o wznowienie postępowania i postępowaniu o odszkodowanie za niesłuszne skazanie tymczasowe aresztowanie lub zatrzymanie, gdy nie wynika ona z obowiązku ustawowego podejmować będzie szef prokuratury wojskowej.

W dziale XI zawarto praktykę udziału prokuratora w postępowaniu wykonawczym. Nałożono więc na prokuratora obowiązek bezzwłocznego wystąpienia do sądu ze stosownym wnioskiem w przedmiocie odwołania odroczenia, przerwy w wykonaniu kary pozbawienia wolności, warunkowego przedterminowego zwolnienia, podjęcie zawieszzonego postępowania wykonawczego, warunkowego zawieszenia wykonania kary lub warunkowego umorzenia postępowania – w razie ujawnienia okoliczności dających taką podstawę. Ponadto prokurator powinien brać udział w posiedzeniach sądu wojskowego w sprawach rozstrzyganych w postępowaniu wykonawczym. W trakcie udziału w posiedzeniu sądu prokurator powinien ustosunkować się do rozpatrywanych wniosków i innych kwestii oraz oceny zasadności orzeczenia i w razie potrzeby je zaskarżać.

Postępowanie o ułaskawienie jest przedmiotem kolejnego działu, w którym nakłada się na prokuratora szereg obowiązków związanych z omawianą procedurą. Jeżeli z treści otrzymanego pisma wynika, że jest to prośba o ułaskawienie prokurator ma obowiązek przesłać je do sądu. Zamieszczono także wytyczne dla prokuratora związane z jego udziałem w posiedzeniu sądu rozpoznającego prośbę o ułaskawienie. Za niedopuszczalne uznano składanie przez prokuratora na posiedzeniu wniosku o pozostawieniu sprawy bez dalszego biegu, jeżeli o wydanie opinii zwrócił się Prokurator Generalny lub Naczelny Prokurator Wojskowy. Na koniec wreszcie uregulowana została kwestia wszczęcia postępowania o ułaskawienie z urzędu oraz wystąpienia z wnioskiem o wstrzymanie wykonania kary lub zarządzenia przerwy w jej wykonaniu.

W dziale XIII przewidziano dwa przepisy traktujące o udziale prokuratora w postępowaniu w sprawach o wykroczenia. Prokurator podejmuje czynności w tym postępowaniu, gdy poweźmie wiarygodną wiadomość o naruszeniu prawa, lub gdy ze względu na społeczny wydźwięk albo charakter sprawy uzna, że jego udział jest wskazany. Ponadto zamieszczono wykaz czynności, które w postępowaniu w sprawach o wykroczenie może przeprowadzić prokurator.

Tematykę zapobiegania naruszeniom prawa oraz działalności kontrolnej prokuratorów zawierają przepisy § 309-314. Na wstępie stwierdza się, że prokurator zapobiega naruszeniu prawa stosując środki przewidziane w ustawach na podstawie nie budzących wątpliwości ustaleń. Omawiane środki prokurator podejmuje bezpośrednio po ustaleniu okoliczności uzasadniających ich stosowanie. W kolejnym przepisie zawarto wyliczenie okoliczności stanowiących przesłankę przekazania sprawy innemu właściwemu organowi w sytuacji określonej w art. 18 § 2 Kodeksu postępowania karnego.

W § 312 sprecyzowano tematykę sporządzania wystąpień na podstawie ustawy o prokuraturze. Natomiast czynności prokuratora związane ze współdziałaniem w zapobieganiu przestępczości i innym naruszeniom prawa z dowódcami jednostek wojskowych wyliczono w § 313. W ostatnim przepisie tego działu zamieszczono odwołanie do rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia szczegółowego sposobu i trybu postępowania prokuratorów wojskowych

przy wnoszeniu sprzeciwów i wystąpień oraz przeprowadzaniu kontroli przestrzegania prawa.

Ostatnim działem Regulaminu jest dział XV poświęcony petycjom, skargom, wnioskom i meldunkom. Jako regułę przyjęto, że wpływające do prokuratury wojskowej petycje, skargi i wnioski podlegają załatwieniu zgodnie z przepisami Kodeksu postępowania administracyjnego. Zasadą będzie rozpatrywanie skargi na czynności lub postępowanie prokuratora, urzędnika lub innego pracownika prokuratury wojskowej przez jego przełożonego. W odniesieniu do pism wyraźnie wskazano, że pisma o charakterze procesowym dotyczące zakresu działania prokuratora w postępowaniu karnym załatwia się w trybie przewidzianym w odpowiednich przepisach tego postępowania. Natomiast jeżeli pismo lub ustne zgłoszenie zawiera także zarzuty dotyczące niedopełnienia obowiązków, przekroczenia uprawnień lub uchybienia godności urzędu, w tej części należy traktować je jako skargę, którą powinien załatwić prokurator przełożony. W razie skarg na działalność prokuratury wskazano, że prokurator rozpoznaje je w zakresie swojej właściwości, a w razie wystąpienia zarzutów odnoszących się do działalności innych organów odpis skargi przekazuje tym organom. Ponadto ustnie złożoną skargę na działalność prokuratury wojskowej przyjmuje się do protokołu, a skargę na inne organy tylko wtedy, gdy okoliczności sprawy uzasadniają interwencję prokuratora. W omawianym dziale jako zasadę przyjmuje się możliwość pozostawienia bez biegu skargę wielokrotnie ponawianą. W kolejnych przepisach zamieszcza się zasady przyjmowania interesantów. Wszystkie prokuratury wojskowe mają obowiązek dokonać dwa razy w roku analizy oraz ocen załatwienia petycji, skarg i wniosków. Prokurator załatwia meldunki w trybie przewidzianym dla załatwienia meldunków w myśl przepisów regulaminów wojskowych.

Część druga rozporządzenia dotyczy wewnętrznej organizacji wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury. W rozdziale 1 zawierającym przepisy ogólne stanowi się, że podział kompetencji między szefem prokuratury wojskowej i jego zastępcą oraz ich wzajemne zastępstwo ustala rozkaz organizacyjny prokuratury wojskowej. W kolejnym przepisie zawiera się najważniejsze zasady tworzenia stanowisk pracy i połączenia ich w komórki organizacyjne, a także kierowania tymi komórkami. W prokuraturach wojskowych będą działały sekretariaty wykonujące

prace kancelaryjno-biurowe i pomocnicze, których zakres działania oraz biurowość określi zarządzenie Ministra Sprawiedliwości wydane na podstawie art. 18 ust. 3 ustawy o prokuraturze. W omawianych jednostkach organizacyjnych utworzone będą również pionierzy ochrony wraz z kancelariami tajnymi, którymi będą kierowali pełnomocnicy do spraw ochrony informacji niejawnych.

Szczegółowa, wewnętrzna organizacja prokuratur wojskowych zostanie ustalona w formie rozkazu organizacyjnego wydanego przez szefów prokuratur.

Kolejny rozdział poświęcony jest strukturze organizacyjnej i zadaniom komórek organizacyjnych Naczelnej Prokuratury Wojskowej, w skład której będą wchodziły Oddział Organizacyjno-Prawny, Oddział Postępowania Przygotowawczego, Oddział Postępowania Sądowego i Samodzielny Dział Kadr i Szkolenia. Omawiana część rozporządzenia szczegółowo określa podmioty sprawujące nadzór nad pracą wymienionych komórek organizacyjnych oraz innych osób funkcyjnych. W dalszej części omawianego rozdziału szczegółowo wymienia się podstawowe zadania komórek organizacyjnych, a także, ze względu na specyfikę i bezpośrednią podległość Naczelnemu Prokuratorowi Wojskowemu, głównego specjalisty do spraw legislacji-prokuratora.

Rozdział 3 i 4 poświęcone są odpowiednio strukturze organizacyjnej i zadaniom wojskowej prokuratury okręgowej i wojskowej prokuratury garnizonowej. Tak więc w wojskowej prokuraturze okręgowej mogą być utworzone Wydziały: Organizacyjno-Prawny, Śledczy, Nadzoru nad Postępowaniem Przygotowawczym i Postępowania Sądowego, a w wojskowej prokuraturze garnizonowej Działy Organizacyjno-Prawny i Postępowania Karnego. Podobnie jak w odniesieniu do Naczelnej Prokuratury Wojskowej kolejne przepisy określają podmioty sprawujące nadzór nad pracą komórek organizacyjnych pozostałych prokuratur wojskowych oraz podstawowe zadania tych komórek.

W przepisach przejściowych stanowi się, że z dniem wejścia w życie rozporządzenia tracą moc dotychczasowe przepisy w kwestiach unormowanych w tym rozporządzeniu, a przepisy rozporządzenia będzie stosowało się również do spraw wszczętych przed dniem jego wejścia w życie, tj. zgodnie z przepisem końcowym po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Ocena Skutków Regulacji (OSR)

Cel wprowadzenia rozporządzenia

Projekt rozporządzenia wprowadza do systemu prawnego Regulamin wewnętrznego urzędowania wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury oraz wewnętrzną organizację tych jednostek.

Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny

Przedmiotowa regulacja zasadniczo oddziałuje na prokuratorów, asesorów i aplikantów oraz urzędników i innych pracowników wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury, a także na inne podmioty prowadzące postępowanie przygotowawcze lub w nim uczestniczące, jak też na strony, obrońców i innych uczestników postępowania karnego.

Konsultacje

Projekt rozporządzenia nie był poddawany konsultacjom społecznym.

Wpływ regulacji na dochody i wydatki sektora publicznego

Wejście w życie przedmiotowego rozporządzenia nie spowoduje zwiększenia wydatków z budżetu resortu obrony narodowej, albowiem dotychczasowa działalność wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury de facto nie zostaje poszerzona o czynności, które wymagałyby dodatkowych nakładów finansowych. Ponadto wraz z wejściem w życie rozporządzenia nie przewiduje się stworzenia żadnych nowych struktur organizacyjnych.

Wpływ regulacji na rynek pracy

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionów.

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia

w sprawie ustalenia stanowisk i funkcji prokuratorów, asesorów i aplikantów wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury równorzędnych ze stanowiskami i funkcjami prokuratorów, asesorów i aplikantów powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury

Na podstawie art. 116 ust. 6 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 2002 r. Nr 21, poz. 206, z późn. zm.) zarządza się, co następuje:

§ 1. Wykaz stanowisk i funkcji prokuratorów, asesorów i aplikantów wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury równorzędnych ze stanowiskami i funkcjami prokuratorów, asesorów i aplikantów powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury w celu kształtowania uposażenia określa załącznik do rozporządzenia.

§ 2. Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 lutego 2005 r. w sprawie ustalenia stanowisk prokuratorów, asesorów i aplikantów wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury równorzędnych ze stanowiskami prokuratorów, asesorów i aplikantów powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury (Dz.U. Nr 39, poz. 366).

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

PREZES RADY MINISTRÓW

**WYKAZ STANOWISK I FUNKCJI PROKURATORÓW, ASESORÓW I APLIKANTÓW
WOJSKOWYCH JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH PROKURATURY RÓWNORZĘDNYCH
ZE STANOWISKAMI I FUNKCJAMI PROKURATORÓW, ASESORÓW I APLIKANTÓW
POWSZECHNYCH JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH PROKURATURY**

Lp.	Stanowisko (funkcja) w wojskowych jednostkach organizacyjnych prokuratury	Stanowisko (funkcja) w powszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury
1	2	3
1	Naczelny Prokurator Wojskowy	Prokurator Krajowy
		prokurator Prokuratury Krajowej pełniący funkcję:
2	zastępca Naczelnego Prokuratora Wojskowego	– dyrektora biura w Prokuraturze Krajowej
3	szef oddziału - prokurator Naczelnej Prokuratury Wojskowej główny specjalista - prokurator Naczelnej Prokuratury Wojskowej główny specjalista ds. legislacji - prokurator Naczelnej Prokuratury Wojskowej	– zastępcy dyrektora biura w Prokuraturze Krajowej
4	zastępca szefa oddziału – prokurator Naczelnej Prokuratury Wojskowej kierownik samodzielnego działu – prokurator Naczelnej Prokuratury Wojskowej	– naczelnika wydziału w Prokuraturze Krajowej
5	prokurator Naczelnej Prokuratury Wojskowej	prokurator Prokuratury Krajowej
6	wojskowy prokurator okręgowy	prokurator okręgowy
7	zastępca wojskowego prokuratora okręgowego	zastępca prokuratora okręgowego
		prokurator prokuratury okręgowej pełniący funkcję:
8	naczelnik wydziału – prokurator wojskowej prokuratury okręgowej	– naczelnika wydziału w prokuraturze okręgowej
9	wizytator – prokurator wojskowej prokuratury okręgowej	– wizytatora w prokuraturze okręgowej
10	kierownik szkolenia – prokurator wojskowej prokuratury okręgowej	– kierownika szkolenia
11	prokurator wojskowej prokuratury okręgowej	prokurator prokuratury okręgowej
12	wojskowy prokurator garnizonowy	prokurator rejonowy
13	zastępca wojskowego prokuratora garnizonowego	zastępca prokuratora rejonowego
14	kierownik działu – prokurator wojskowej prokuratury garnizonowej	prokurator prokuratury rejonowej pełniący funkcję kierownika działu w prokuraturze rejonowej
15	prokurator wojskowej prokuratury garnizonowej	prokurator prokuratury rejonowej
16	asesor wojskowej prokuratury garnizonowej	asesor
17	aplikant wojskowej prokuratury garnizonowej	aplikant

UZASADNIENIE

Zagadnienie równorzędności pod względem uposażenia i wynagrodzenia odpowiednich stanowisk i funkcji prokuratorów, asesorów i aplikantów wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury i prokuratorów, asesorów i aplikantów powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury uregulowane jest w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 22 lutego 2005 r. w sprawie ustalenia stanowisk prokuratorów, asesorów i aplikantów wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury równorzędnych ze stanowiskami prokuratorów, asesorów i aplikantów powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury (Dz.U. Nr 39, poz. 366).

Konieczność wydania nowego rozporządzenia Rady Ministrów wynika wprost ze zmian ustawy o prokuraturze. W szczególności art. 116 ust. 2 określa *expressis verbis* równorzędne stanowiska prokuratorskie odpowiednio w:

- 1) Prokuraturze Krajowej i Naczelnej Prokuraturze Wojskowej;
- 2) prokuraturze okręgowej i wojskowej prokuraturze okręgowej;
- 3) prokuraturze rejonowej i wojskowej prokuraturze garnizonowej.

Tak więc różnica między dotychczasowym a proponowanym stanem prawnym polega na stwierdzeniu, że stanowiskom równorzędnym (pod względem uposażenia i wynagrodzenia) będą odpowiadać:

- 1) stanowisko (funkcja) prokuratora Naczelnej Prokuratury Wojskowej i stanowisko (funkcja) prokuratora Prokuratury Krajowej;
- 2) stanowisko (funkcja) w wojskowej prokuraturze okręgowej i stanowisko (funkcja) w prokuraturze okręgowej;
- 3) stanowisko (funkcja) w wojskowej prokuraturze garnizonowej i stanowisko (funkcja) w prokuraturze rejonowej).

W związku z wejściem w życie omawianej regulacji wystąpią skutki prawne, polegające na wydaniu nowych decyzji właściwych szefów prokuratur wojskowych potwierdzających konkretne uprawnienia oraz wysokość dodatku wyrównawczego dla aplikantów, asesorów i prokuratorów wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury, ustalonych w szczególności dla prokuratorów wojskowych, będących oficerami, zgodnie z rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 21 maja 2004 r. w sprawie dodatku wyrównawczego dla żołnierzy zawodowych pełniących zawodową służbę wojskową na stanowiskach aplikantów, asesorów i sędziów sądów wojskowych oraz aplikantów,

asesorów i prokuratorów wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury (Dz.U. Nr 135, poz. 1440).

W zestawieniu projektowanej regulacji do aktualnie obowiązującego rozporządzenia Rady Ministrów zasadnicze zmiany wprowadza się przy określeniu równorzędności niektórych stanowisk prokuratorskich na szczeblu Naczelnej Prokuratury Wojskowej i Prokuratury Krajowej.

W związku z przywołaną regulacją art. 116 ust. 2 ustawy o prokuraturze rezygnuje się z przyrównania stanowisk prokuratorów Naczelnej Prokuratury Wojskowej, nie pełniących funkcji, oraz stanowiska kierownika samodzielnego działu prokuratora Naczelnej Prokuratury Wojskowej ze stanowiskami prokuratorów prokuratury apelacyjnej delegowanych do pełnienia czynności w Ministerstwie Sprawiedliwości i pełniących funkcję głównego specjalisty lub naczelnika wydziału w Ministerstwie Sprawiedliwości.

Ponadto, kierując się etatem wojskowym Naczelnej Prokuratury Wojskowej, na podstawie którego stanowiska etatowe szefów oddziałów i głównych specjalistów są równoważne i zaszeregowane do stopnia pułkownika, zachodzi konieczność odzwierciedlenia powyższej hierarchii stanowisk etatowych w treści projektowanego rozporządzenia, co skutkować będzie zrównanie stanowisk szefów oddziałów i głównych specjalistów w Naczelnej Prokuraturze Wojskowej pod względem ich uposażenia.

Równocześnie przewidziane w art. 116 ust. 3 zaliczenie okresu służby oficera na stanowisku prokuratora Naczelnej Prokuratury Wojskowej z okresem pracy na równorzędnym, w myśl art. 116 ust. 2, stanowisku prokuratora Prokuratury Krajowej – spowoduje w Naczelnej Prokuraturze Wojskowej wzrost uposażenia wojskowego po zaokrągleniu dla:

- 6 prokuratorów o kwotę 299 zł (z racji przyrównania do stanowiska prokuratora Prokuratury Krajowej – z wynagrodzeniem zasadniczym w stawce podstawowej),
- 2 prokuratorów o kwotę 551 zł i 1 prokuratora o kwotę 1384 zł (z racji przyrównania do stanowiska prokuratora Prokuratury Krajowej – z wynagrodzeniem zasadniczym w stawce awansowej),
- 5 prokuratorów o kwotę 1813 zł (z racji uzyskania stawki awansowej po 7 letnim i dłuższym okresie służby na tym stanowisku prokuratorskim).

łącznie skutki wyniosą w skali roku ok. 160.140 zł i znajdą pokrycie w wyodrębnionych dla wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury środkach budżetowych Ministerstwa Obrony Narodowej.

Ocena Skutków Regulacji (OSR)

1. Cel wprowadzenia rozporządzenia

Projekt rozporządzenia modyfikuje w systemie prawnym zasady równorzędności stanowisk i funkcji prokuratorów, asesorów i aplikantów wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury i prokuratorów, asesorów i aplikantów powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury.

2. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny

Przedmiotowa regulacja w zestawieniu z aktualnie obowiązującym odpowiednim rozporządzeniem Rady Ministrów nie zmienia grupy podmiotów, na które będzie oddziaływał omawiany akt normatywny.

3. Konsultacje

Ze względu na wąskie grono osób uprawnionych i zainteresowanych podmiotów projekt rozporządzenia nie był poddawany konsultacjom społecznym.

4. Wpływ regulacji na dochody i wydatki sektora publicznego

Wejście w życie przedmiotowego rozporządzenia nie spowoduje zwiększenia wydatków z budżetu resortu obrony narodowej, albowiem zostały one wyliczone i uzasadnione w projekcie ustawy o zmianie ustawy o prokuraturze, na podstawie której wydawany jest projekt rozporządzenia.

5. Wpływ regulacji na rynek pracy

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

6. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

7. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionów.

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.